

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 27 päivänä marraskuuta 2001,

merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan yhteisöön

("päättös merentakaisten alueiden assosiaatiosta")

(2001/822/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'perustamissopimus' ja erityisesti sen 187 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan yhteisöön 25 päivänä heinäkuuta 1991 tehtyä neuvoston päätöstä 91/482/ETY⁽¹⁾ sovellettiin 1 päivään joulukuuta 2001. Päätöksen 240 artiklan 4 kohdassa säädetään, että neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta perustamissopimuksen 182—186 artiklassa tarkoitettujen periaatteiden myöhempää soveltamista varten tarvittavat säännökset.
- (2) Merentakaisia maita ja alueita jäljempänä 'MMA:t' koskevassa julistuksessa n:o 36, joka on jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin Amsterdamissa 1997 allekirjoitetun päätöslauselman liitteenä, neuvostoa kehoitetaan tarkastelemaan uudelleen perustamissopimuksen 187 artiklan perusteella MMA:iden assosiaatiojärjestelmää ottaen huomioon seuraavat neljä tavoitetta:
 - edistää tehokkaammin MMA:iden taloudellista ja sosiaalista kehitystä,
 - kehittää MMA:iden ja Euroopan unionin välisiä taloudellisia suhteita,
 - ottaa paremmin huomioon kunkin MMA:n moninaisuus ja omaleimaisuus, myös sijoittautumisvapauden osalta, ja
 - varmistaa, että rahoitusvälineen tehokkuutta parannetaan.
- (3) Euroopan parlamentti antoi 11 päivänä helmikuuta 1999 päätöslauselman MMA:iden, AKT-maiden ja Euroopan unionin syrjäisimpien alueiden välisistä

suhteista⁽²⁾. Se antoi lisäksi 4 päivänä lokakuuta 2001 päätöslauselman komission ehdotuksesta neuvoston päätökseksi MMA:iden assosiaatiosta Euroopan yhteisöön⁽³⁾.

- (4) Komission 20 päivänä toukokuuta 1999 antamassa tiedonannossa Mietintö Euroopan yhteisöön assosioituneiden merentakaisten maiden ja alueiden (MMA) asemasta ja suuntaviivat: MMA:t 2000-luvulla analysoitiin MMA:iden Euroopan yhteisöön assosiaation erityispiirteitä ja kehitystä vuodesta 1957, palautettiin mieliin assosiaation perusperiaatteet ja nykytilanne sekä hahmoteltiin assosiaation tulevia suuntaviivoja 1 päivänä maaliskuuta 2000 alkavalle kaudelle.
- (5) Neuvoston päätöksen 91/482/ETY 10 artiklan mukaisesti MMA:iden toimivaltaiset viranomaiset ilmoittivat komissiolle niistä muutoksista tai täydennyksistä, joita ne toivoivat tulevaisuudessa tehtävän, 29 ja 30 päivänä huhtikuuta 1999 pidetyssä kumppanuuskokouksessa, johon osallistuivat komissio, ne neljä jäsenvaltiota, joiden alaisuuteen MMA:t kuuluvat, ja asianomaiset 20 MMA:tta.
- (6) MMA:t eivät ole kolmansia maita mutta eivät myöskään kuulu yhteismarkkinoiden piiriin, ja kaupallisesti niiden on noudatettava kolmansille maille asetettuja velvoitteita erityisesti alkuperäsääntöjen, terveyden ja kasvinuojelun sekä suojatoimenpiteiden osalta.
- (7) Kun neuvosto vahvistaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 187 artiklan mukaisesti, sen tehtävänä on yleisesti ottaa huomioon samalla kertaa perustamissopimuksen neljännessä osassa olevat periaatteet ja yhteisön lainsäädännön muut periaatteet. Lisäksi on tarpeen ottaa huomioon päätöksen 91/482/ETY mukaisen kauppajärjestelmän soveltamisesta saadut kokemukset.

⁽¹⁾ EYVL L 263, 19.9.1991, s. 1, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna ja voimassaololtaan jatkettuna päätöksellä 2001/161/EY (EYVL L 58, 28.2.2001, s. 21).

⁽²⁾ PE 228.210, 1.12.1998.

⁽³⁾ Ei vielä julkaistu C5-0070 - 2001/2033 (COS).

- (8) Tämä järjestelmä, jossa määrätään samanaikaisesti MMA:iden alkuperätuotteiden tullittomasta pääsystä ja alkuperäsäännöistä, jotka mahdollistavat kumulaation sellaisten AKT-valtioiden alkuperätuotteiden kanssa, joihin sovelletaan eri järjestelmää, ja yhteisön alkuperätuotteiden kanssa, häiritsee tai uhkaa häiritä vakavasti yhteisen maatalouspolitiikan tiettyjen yhteisten markkinajärjestelyjen, erityisesti riisi- ja sokerialan yhteisten markkinajärjestelyjen, toimintaa. Näiden häiriöiden vuoksi komissio ja neuvosto ovat joutuneet useita kertoja toteuttamaan suojatoimenpiteitä.
- (9) Riisialalla päätöksen⁽¹⁾ voimassaolon puolivälin tarkastelun yhteydessä käyttöön otetuilla muutoksilla, joilla rajoitetaan mahdollisuutta soveltaa alkuperäkumulaatiota, on voitu säilyttää MMA:iden tuotteiden pääsy yhteisön markkinoille turvaten kuitenkin markkinoiden tasapaino. Pääsyä olisi parannettava vähiten kehittyneiden MMA:iden osalta, mutta muuttamatta kumulaatiosta hyöttyvää kokonaismäärää. Koska vain kaksi muuta MMA:ta on tähän mennessä toiminut alalla, loput käytettävissä olevat määrät olisi osoitettava niille avoimuuden vuoksi.
- (10) Kuitenkin sokeri- ja sokerisekoitusosalalla MMA:iden harjoittama AKT-valtioista tai yhteisöstä peräisin olevasta sokerista valmistetun sokerin vienti on synnyttänyt yhteisön markkinoilla erittäin paljon ylitarjontaa, mistä syystä yhteisön tuottajien kiintiöitä on täytynyt pienentää huomattavasti, mikä puolestaan on vähentänyt niiden taattuja tuloja merkittävästi.
- (11) Toisaalta tämä vienti, jonka arvon lisä on alhainen, koska tuotteiden valmistustoiminnot ovat vähäisiä, mutta jotka kuitenkin riittävät tällä hetkellä antamaan niille MMA:iden alkuperätuotteen aseman sokerialalla, voi vain vähäisessä määrin edistää näiden alueiden kehitystä, ja tämän kehityksen merkitys on selvästi vähäisempää siihen verrattuna, millaisia häiriöitä kyseinen vienti aiheuttaa asianomaisille yhteisön aloille.
- (12) Näistä syistä on tarpeen hyväksyä alkuperäsäännöt, joissa sokerin AKT/MMA/EY-alkuperäkumulaatio ei ole mahdollinen, kun suoritetaan vain vähimmäisoperaatiot. Ottaen kuitenkin huomioon sijoitukset, joita MMA:ihin on jo tehty vuodesta 1991 voimassa olleiden sääntöjen perusteella, kiellon olisi tultava voimaan asteittain. Näin ollen ja rajoittamatta tarvittavien täytäntöönpanosäännösten hyväksymistä, kumulaatiota olisi tilapäisesti sallittava jatkaa asteittain alenevissa määrällisissä rajoissa, jotka ovat yhteisön sokerin yhteisen markkinajärjestelyn tavoitteiden mukaisia, ottaen asianmukaisesti huomioon MMA:iden toimijoiden perustellut edut.
- (13) Lisäksi on aiheellista säätää, että sellaisia yhteisöstä peräisin olevia maataloustuotteita, joille on myönnetty vientitukea, ei saa jälleentuoda tullitta yhteisöön kumulaatiomenettelyä soveltaen.
- (14) On myös aiheellista ajantasaisesti MMA:iden alkuperäsäännöt toimijoiden ja asianomaisten hallintojen etujen vuoksi, jotta voitaisiin ottaa huomioon tekninen kehitys ja yhteisön alkuperäsääntöjen yhdenmukaistamisessa omaksuma politiikka. Samoin on tarpeen yksinkertaistaa menettelyä, jotta näihin sääntöihin voidaan tulevaisuudessa tehdä teknisiä muutoksia aikaisempaa helpommin.
- (15) Muiden kuin MMA:ista peräisin olevien, mutta niissä vapaasti liikkuvien tavaroiden kauttalaivausmenettelyä olisi täydennettävä ja selkiytettävä, jotta toimijoille ja viranomaisille varmistettaisiin avoimet ja luotettavat oikeudelliset puitteet. Menettely olisi myös laajennettava koskemaan tiettyjä Grönlannille ja Saint-Pierre ja Miquelonille erityisen tärkeitä kalastustuotteita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tarvittavien täytäntöönpanosäännösten hyväksymistä.
- (16) Perustamissopimuksen yleisiä määräyksiä ja niistä johdettua oikeutta ei sovelleta automaattisesti MMA:isiin, jollei toisin selvästi säädetä. Yhteisöön tuotujen MMA:iden tuotteiden on kuitenkin oltava voimassa olevien yhteisön sääntöjen mukaisia.
- (17) Taloudellista tukea MMA:ille olisi myönnettävä yhteinäisin, avoimin ja tehokkain perustein ja ottaen huomioon MMA:iden tarpeet ja suorituskky. Perusteisiin olisi kuuluttava erityisesti MMA:iden taloudellinen ja fyysinen koko, aikaisemmin saatujen tukien käyttö, moitteettoman varainhoidon periaatteiden noudattaminen, oikeudenmukainen veropolitiikka, arvioitu hyödyntämiskyky, tarve perustaa varaus ohjelmoimattomien kulujen kattamiseksi sekä joustava siirtymisvaihe, jolla estetään huomattavat äkilliset viivästyksset tukien myöntämisessä Uudelle-Kaledoniale, Ranskan Polynesialle ja Alankomaiden Antilleille. MMA:iden viranomaisten hallinnollisten valmiuksien tehostamiseksi, yksinkertaistamiseksi ja tunnustamiseksi MMA:ille myönnettyjen varojen hoito olisi toteutettava aiempaa tiiviimmässä yhteistyössä soveltamalla menettelyjä, jotka perustuvat rakennerahastojen alalla voimassa oleviin sääntöihin ja määräyksiin.
- (18) Tämän vuoksi menettelyillä siirretään päävastuu ohjelmasuunnittelusta ja yhteistyön toteuttamisesta erityisesti MMA:ille. Yhteistyötä tehdään pääosin MMA:iden alueellisten säännösten mukaisesti, ja samalla vahvistetaan yhteisön ja erityisesti komission tuki suunniteltujen toimien seurannalle, arvioinnille ja tarkastamiselle. Lisäksi on tarkennettava, mitkä yhteisön ohjelmat ja budjettikohdat ovat MMA:iden käytettävissä, sekä menettelyt, jotka mahdollistavat joustavan siirtymisen edellisistä EKR:ista yhdeksänteen EKR:oon.
- (19) Maailmanlaajuiset muutokset, jotka ilmenevät kaupan jatkuvana vapautumisena, koskevat keskeisesti yhteisöä, MMA:iden tärkeintä kauppakumppania, sekä MMA:iden AKT-naapurimaita ja niiden muita talouskumppaneita. Markkinoille pääsyä yhdenmukaistettaessa tulvilla on yhä pienempi merkitys MMA:iden ja niiden talouskumppanien välisissä suhteissa, kun taas palvelujen kaupan ja kaupan liittyvien alojen merkitys kasvaa edelleen.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 97/803/EY, tehty 24 päivänä marraskuuta 1997, merentakaisien maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 25 päivänä heinäkuuta 1991 tehdyn neuvoston päätöksen 91/482/ETY välitarkistuksesta (EYVL L 329, 29.11.1997, s. 50).

Nykyisen kauppajärjestelmän laajojen suuntaviivojen mukaisesti olisi näin ollen edistettävä suhteita ja helpotettava niiden MMA:iden asteittaista yhdentymistä alueelliseen talouteen ja maailmantalouteen, jotka sitä toivovat, tukemalla MMA:ita niiden kehittäessä valmiuksiaan toimia kaikilla näillä uusilla aloilla.

- (20) Tämän päätöksen täytäntöön panemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti. Kun kyse on yhdeksännen EKR:n toteuttamisesta, ääni- ja enemmistökäytännön olisi kuitenkin oltava Cotonoussa, Beninissä 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen rahoituspöytäkirjan mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta ja hoidosta sekä taloudellisen avun jakamisesta perustamissopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen

sopimuksen⁽²⁾, jäljempänä 'sisäinen sopimus', 21 artiklan mukainen.

- (21) MMA:t ovat herkästi haavoittuvia saariympäristöjä, joita on suojeltava asianmukaisesti, myös jätehuollon osalta. Radioaktiivisten jätteiden suhteen tästä määrätään Euratomin perustamissopimuksen 198 artiklassa ja sen nojalla annetussa lainsäädännössä, paitsi Grönlannin osalta, johon Euratomin perustamissopimusta ei sovelleta. Muun jätteen suhteen olisi täsmennettävä, mitä yhteisön sääntöjä sovelletaan MMA:isiin.
- (22) Bermudan hallituksen toiveiden mukaisesti tässä päätöksessä säädettyjä assosiaatiojärjestelyjä ei olisi sovellettava Bermudaan.
- (23) Edellä luetellut uudet seikat edellyttäisivät neuvostolta innovatiivista vastausta, joka on sekä johdonmukainen että eri tilanteisiin sopiva. Uudenlainen assosiaatio voi tarjota tällaisen vastauksen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

ENSIMMÄINEN OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET MMA:IDEN ASSOSIAATIOSTA YHTEISÖÖN

1 luku

Yleiset määräykset

1 artikla

Tavoitteet ja periaatteet

1. MMA:iden assosiaatio yhteisöön, jäljempänä 'MMA—EY-assosiaatio', perustuu perustamissopimuksen 182 artiklassa asetettuihin tavoitteisiin, jotka ovat MMA:iden taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen edistäminen ja läheisten taloudellisten suhteiden vahvistaminen niiden ja koko yhteisön välille.

Assosiaatiolla pyritään myös perustamissopimuksen 183 artiklassa asetettuihin tavoitteisiin perustamissopimuksen 184—188 artiklassa lueteltuja periaatteita noudattaen keskittymällä köyhyyden lieventämiseen, ehkäisemiseen ja lopulta sen poistamiseen, kestäväan kehitykseen sekä asteittaiseen yhdentymiseen alueelliseen talouteen ja maailmantalouteen.

2. Assosiaatio koskee liitteessä I A lueteltuja MMA:ita.

3. Perustamissopimuksen 188 artiklan mukaisesti tätä päätöstä sovelletaan Grönlantiin, jollei perustamissopimukseen liitetyn Grönlantia koskevista erityisjärjestelyistä tehdyn pöytäkirjan erityismääräyksistä muuta johdu.

2 artikla

Keskeiset näkökohdat

1. MMA—EY-assosiaatio perustuu vapauden, demokratian, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatteisiin. Nämä periaatteet, joille unioni

rakentuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan mukaisesti, ovat jäsenvaltioille ja niiden alaisille MMA:ille yhteiset.

2. Tässä päätöksessä mainituilla yhteistyön aloilla ei saa olla sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.

3 artikla

Vähiten kehittyneet MMA:t

1. Yhteisö myöntää erityiskohtelun vähiten kehittyneille MMA:ille sekä niille MMA:ille, jotka eivät voi hyötyä 16 artiklassa tarkoitetuista alueellisesta yhteistyöstä ja yhdentymisestä.

2. Tällaisten vaikeuksien lievittämiseksi kehitysrahoitusyhteistyössä sovelletaan muun muassa erityiskohtelua varojen määrää sekä niihin liittyviä edellytyksiä määritettäessä, jotta vähiten kehittyneet MMA:t voisivat selviytyä kehitystään haittaavista rakenteellisista ja muista esteistä. Yhteisö kiinnittää erityistä huomiota huono-osaisimpien väestönsien elinolosuhteiden parantamiseen osana köyhyyden torjuntaa.

3. Luettelo tässä päätöksessä tarkoitetuista vähiten kehittyneistä MMA:ista on liitteessä I B. Luetteloa muutetaan komission ehdotuksesta tehdyllä neuvoston yksimielisellä päätöksellä, jos jonkin MMA:n taloudellinen tilanne muuttuu merkittävästi ja pysyvästi niin, että kyseinen MMA on sisällytettävä vähiten kehittyneiden MMA:iden luetteloon tai jos jonkin MMA:n kuuluminen vähiten kehittyneisiin MMA:isiin ei ole enää perusteltua.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 7.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 355.

2 luku

MMA:iden yhteistyötoimijat

4 artikla

Periaatteet

1. Jäljempänä 7 artiklassa säädetyn kumppanuuden puitteissa MMA:iden viranomaiset ovat ensisijaisesti vastuussa assosiaatio- ja kehitysstrategioiden määrittelemisestä ja niiden toteuttamisesta laatimalla yhdessä komission ja niiden jäsenvaltioiden kanssa, joiden alaisuuteen MMA:t kuuluvat, yhtenäisiä ohjelma-asiakirjoja (jäljempänä 'ohjelma-asiakirja') ja yhteistyöohjelmia.

2. Yhteisö tunnustaa, että julkisilla ja yksityisillä paikallisilla toimijoilla on ratkaiseva tehtävä perustamissopimuksen 183 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

3. Avoimuuden ja toissijaisuuden periaatteet sekä pyrkimys tehokkuuteen ohjaavat osapuolia tämän päätöksen täytäntöönpanossa.

5 artikla

Eri toimijat

1. MMA:iden yhteistyötoimijoita ovat:

- MMA:iden viranomaiset,
- MMA:iden muut alue- ja paikallisviranomaiset, ja
- kansalaisyhteiskunta, yhteiskunnallis-ammattilliset järjestöt ja ammattiyhdistysjärjestöt, väestölle tarkoitettujen palvelujen tarjoajat sekä paikalliset, kansalliset ja kansainväliset valtioista riippumattomat järjestöt.

Jäsenvaltioiden, joiden alaisuuteen MMA:t kuuluvat, on toimittava komissiolle tämän päätöksen voimaantuloa seuraavien kolmen kuukauden kuluessa tiedot niistä kansallisista, alueellisista tai paikallisista viranomaisista, joihin viitataan päätöksen eri artikloissa.

2. Valtioista riippumattomien toimijoiden tunnustaminen perustuu niiden kykyyn vastata paikallisten väestöjen vaatimuksiin, niiden erityisasiantuntemukseen ja niiden organisaation ja hallinnon demokraattiseen ja avoimeen luonteeseen.

3. Valtioista riippumattomat toimijat määritellään MMA:iden viranomaisten, komission ja sen jäsenvaltion, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, välisellä sopimuksella sen mukaisesti, mitä asioita käsitellään ja mitkä ovat valtioista riippumattomien järjestöjen toimialat ja asiantuntemus. Määrittely tehdään MMA-kohtaisesti 4 artiklassa tarkoitettujen yhteistyöohjelmien laadinnan yhteydessä.

6 artikla

Valtioista riippumattomien toimijoiden tehtävät

Jäljempänä 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti määritellyt valtioista riippumattomat toimijat voivat osallistua

- tiedottamiseen ja kuulemiseen,
- yhteistyöohjelmien laadintaan ja täytäntöönpanoon, ja
- hajautettuun yhteistyöhön siirretyn toimivallan mukaisesti paikallista kehitystä edistävien aloitteiden tukemiseksi.

3 luku

MMA—EY-kumppanuuden periaatteet ja menettelyt

7 artikla

Vuoropuhelu ja kumppanuus

1. Jotta MMA:t voisivat osallistua täysin MMA—EY-assosiaation täytäntöönpanoon ottaen huomioon asianomaisten jäsenvaltioiden instituutioiden organisointitavan, assosiaatiossa käytetään kuulemismenettelyä, joka perustuu jäljempänä mainittuihin säännöksiin. Sitä käytetään kaikissa MMA:iden ja yhteisön välisissä suhteissa ilmenevissä kysymyksissä.

2. Laaja-alainen vuoropuhelu antaa yhteisölle, kaikille MMA:ille ja niille jäsenvaltioille, joiden alaisuuteen ne kuuluvat, mahdollisuuden kuulla toisiaan assosiaation periaatteiden, yksityiskohtaisten menettelyjen ja tulosten osalta.

Euroopan unionin ja MMA:iden välisellä keskustelufoorumilla, jäljempänä 'foorumi', kokoontuvat vuosittain MMA:iden viranomaiset, jäsenvaltioiden edustajat sekä komissio.

3. Jotta tässä päätöksessä ja erityisesti sen 4 ja 19 artiklassa tarkoitetut tavoitteet ja periaatteet voitaisiin toteuttaa käytännössä, perustetaan yksittäisiä kumppanuuksia komission, niiden jäsenvaltioiden, joiden alaisuuteen MMA kuuluu, ja kunkin MMA:n, jota sen viranomaiset edustavat, välille. Tästä kolmenvälisestä yhteistoiminnasta käytetään jäljempänä nimitystä 'kumppanuus'.

Luonteeltaan neuvoa-antavia kumppanuustyöryhmiä perustetaan kutakin MMA:tta varten. Työryhmien jäseninä ovat edellä mainitut kolme osapuolta. Nämä työryhmät voidaan kutsua koolle komission, jäsenvaltion tai MMA:n pyynnöstä. Yhden osapuolen pyynnöstä useat kumppanuustyöryhmät voivat järjestää yhteisiä kokouksia tarkastellakseen yhteistä etua koskevia aiheita tai assosiaation alueellisia näkökohtia.

4. Kuuleminen toteutetaan kunkin kolmen osapuolen institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoitusta koskevien toimivaltuuksien mukaisesti.

Komissio huolehtii työryhmien ja foorumin puheenjohtajuudesta ja niiden sihteeripalveluista.

Euroopan investointipankin, jäljempänä 'EIP', edustaja osallistuu kokouksiin, jos asialistalla olevat aiheet koskevat pankkia.

5. Komissio tekee toimivaltansa rajoissa, tarvittaessa työryhmien ja foorumin lausuntojen perusteella, päätöksen tai ehdotuksia neuvostolle, jotta se panisi täytäntöön perustamissopimuksen 187 artiklan mukaisesti MMA—EY-assosiaatiota koskevia uusia perusosia tai assosiaatiota koskevia muutoksia.

8 artikla

Yhteinen AKT—EU-edustajakokous

MMA:iden viranomaisille tiedotetaan yhteisen AKT—EU-edustajakokouksen asialistasta sekä kokouksessa annetuista päätöslauselmista ja suosituksista.

Jäsenvaltiot ja komissio tukevat MMA:iden viranomaisten kaikkia pyyntöjä osallistua tarkkailijana yhteisen AKT—EU-edustajakokouksen täysistuntoihin edustajakokouksen oman työjärjestyksen sääntöjä noudattaen.

9 artikla

Hallinnointi

Komissio ja MMA:iden viranomaiset sekä tarvittaessa se jäsenvaltio, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, vastaavat tämän päätöksen päivittäisestä hallinnoinnista kunkin osapuolen institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoitusta koskevien toimivaltuuksien mukaisesti, erityisesti tehtävän yhteistyön osalta kehitysrahoitusyhteistyön sekä kaupan ja palvelujen alalla tehtävän yhteistyön osalta.

TOINEN OSA

MMA—EY-YHTEISTYÖN ALAT

10 artikla

Yhteistyöalat

Yhteisö tukee yhteistyötä MMA:issa tässä osastossa luetelluilla eri aloilla kullekin MMA:lle laaditun kehitysstrategian painopisteiden mukaisesti ja tarvittaessa aluetoimien muodossa.

11 artikla

Tuotantoalat

Yhteistyöllä tuetaan alakohtaisia toimia ja strategioita, joilla helpotetaan pääsyä tuotantotoimiin ja voimavaroihin erityisesti seuraavilla aloilla:

- a) maatalous: maatalouspolitiikka ja laitosten perustaminen, monipuolistaminen, keinokastelu, siementen lisäys, viljelmien suojelutoimenpiteet, lannoitteiden tuotanto, laitteisto, maataloustuotteiden jalostus, nautakarjan ja pienkarjan kasvatus, kotieläinjalostus, kansantajuistaminen ja tutkimus; kaupan pitäminen; varastointi ja kuljetus; elintarviketurva; maatalousluotto; maaseudun asutus ja maatalousuudistus, peltomaan käyttöä ja rekisteröintiä koskeva politiikka, teknologiansiirto, kastelun ja salaoituksen perusrakenteet sekä muut tukipalvelut;
- b) metsätalous: metsätalouspolitiikka ja laitosten perustaminen sekä puiden käyttö ympäristön suojelemiseksi eroosiolta ja aavikoitumiselta; metsitys; metsähallinto, mukaan luettuna puun viennin järjiperäinen hallinto ja käyttö; sade-metsiin liittyvät kysymykset; tutkimus ja koulutus;
- c) kalatalous: kalatalouspolitiikka ja laitosten perustaminen, kalavarojen järjiperäinen hoito ja säilyttäminen; kalankasvatus ja pienimuotoinen kalastus; kalatuotteiden kuljetus; kylmävarastointi, kaupan pitäminen ja kalan säilytys;
- d) maaseudun kehittäminen: maaseutupolitiikka ja laitosten perustaminen, integroitua maaseudun kehittämistä koskevat hankkeet ja ohjelmat; maaseutuväestölle kohdenetut tuet ja hankkeet sekä tuotanto ja kaupan pitäminen maaseudulla; maaseudun perusrakenteet;

- e) teollisuus: alakohtainen politiikka ja laitosten perustaminen; käsiteollisuus; maatalousteollisuus ja muut teollisuuden alat, liikennevälineeteollisuus, tutkimus ja teknologinen kehittäminen; laadunvalvonta; pk-yritysten ja mikro-yritysten kehitys ja laajentuminen;
- f) kaivostoiminta: alakohtainen politiikka ja laitosten perustaminen, tutkimus ja teknologinen kehittäminen; pienen mittakaavan louhinta jne.;
- g) energiantuotanto: energiapolitiikka ja laitosten perustaminen; sähköntuotanto (uusiutumattomat ja uusiutuvat lähteet); energialähteiden tehokas käyttö; energia-alan tutkimus ja koulutus; yksityisen sektorin kannustaminen sähköntuotantoon ja -jakeluun;
- h) liikenne: liikennepolitiikka ja laitosten perustaminen; maantie- ja rautatieliikenne, ilmaliikenne, meri- ja sisävesiliikenne sekä varastointimahdollisuudet;
- i) viestintä: viestintäpolitiikka ja laitosten perustaminen; televiestintä ja tiedotusvälineet;
- j) vesi: vesipolitiikka ja laitosten perustaminen; vesivarojen suojelu, jätehuolto, vesihuolto kotitalous-, teollisuus- tai maatalouskäyttöön maaseudulla ja kaupungeissa; varastointi ja jakelu sekä vesivarojen hoito;
- k) pankki- ja rahoituspalvelut sekä yrityspalvelut: rahoitusalan politiikka ja laitosten perustaminen, yrityspalvelut; yksityistäminen, omistussuuden hankkiminen ja markkinointi; kaupallisten ja ammatillisten järjestöjen tukeminen (vienninedistämistahot mukaan luettuina); rahoitus- ja luottolaitokset;
- l) teknologian kehittäminen ja soveltaminen, tutkimus: politiikka ja laitosten perustaminen; paikallinen, kansallinen ja/tai alueellinen yhteinen toiminta tieteellisten ja teknologisten toimien edistämiseksi, niiden tuotantoon soveltamisen edistämiseksi sekä tietoteknisten taitojen edistämiseksi julkisella ja yksityisellä sektorilla, tieteelliset ohjelmat sekä tutkimusvälineet.

12 artikla

Kaupan kehitys

1. Yhteisö toteuttaa toimia kaupan kehittämiseksi sen kaikissa vaiheissa tuotesuunnittelusta tuotteiden jakeluun.

Toimien tavoitteena on, että MMA:t saavat mahdollisimman suuren hyödyn tämän päätöksen säännöksistä ja että ne voivat toimia mahdollisimman suotuisissa olosuhteissa yhteisön, kotimaan, ala-alueiden, alueellisilla ja kansainvälisillä markkinoilla monipuolistamalla MMA:iden tavaroiden ja palvelujen kaupan valikoimaa sekä lisäämällä sen arvoa ja määrää.

2. MMA:iden ja yhteisön välisen kaupan kehittämisen lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota toimiin, joiden tarkoituksena on lisätä MMA:iden itsenäistä kehitystä sekä parantaa kaupan ja palvelualan alueellista yhteistyötä.

3. Osana tässä päätöksessä säädettyjä välineitä ja niitä koskevien säännösten mukaisesti toteutetaan MMA:iden viranomaisten pyynnöstä toimenpiteitä pääasiallisesti seuraavilla aloilla:

- a) kaupan kehittämiselle tarpeellisten makrotaloudellisten toimintaperiaatteiden määrittelyn tukeminen;
- b) tarkoituksenmukaisten oikeudellisten kehysten ja sääntelykehysten käyttöönoton tai uudistamisen sekä hallintomenettelyjen uudistamisen tukeminen;
- c) johdonmukaisten kauppastrategioiden käyttöönotto;
- d) MMA:iden tukeminen niiden omien valmiuksien ja tietojärjestelmien kehittämiseksi sekä kaupan merkitystä ja asemaa talouskehityksessä koskevan tietoisuuden lisäämiseksi;
- e) MMA:iden kauppaan liittyvien perusrakenteiden lujittamisen tukeminen ja erityisesti MMA:iden tukipalvelujen perusrakenteiden kehittämistä ja parantamista koskevien pyrkimysten tukeminen, mukaan luettuina kuljetus- ja varastointitoiminnot, niiden tavaroiden ja palvelujen jakeluun tehokkaan osallistumisen varmistamiseksi ja MMA:iden viennin lisäämiseksi;
- f) henkilöresurssien hyödyntäminen ja ammatillisen osaamisen kehittäminen kaupan ja palvelujen alalla, erityisesti jalostuksessa, kaupan pitämisessä sekä jakelussa ja kuljetuksessa yhteisön markkinoilla sekä alueellisilla ja kansainvälisillä markkinoilla;
- g) yksityisen sektorin kehittämisen ja erityisesti pk-yritysten tukeminen tuotteiden, markkinoiden ja vientiin suuntautuneiden yhteishankkeiden yksilöimiseksi ja kehittämiseksi;
- h) yksityisen investointitoiminnan ja yhteisyritystoiminnan edistämiseen tarkoitettujen MMA:iden toimien tukeminen;
- i) kaupan ja palvelujen kehittämisestä vastaavien laitosten perustaminen, mukauttaminen ja vahvistaminen MMA:illa kiinnittämällä erityistä huomiota vähiten kehittyneiden MMA:iden laitosten erityistarpeisiin;
- j) MMA:iden tuotteiden laadun parantamista, tuotteiden mukauttamista markkinoiden vaatimuksiin ja markkinoille pääsyn monipuolistamista koskevien pyrkimysten tukeminen;

k) tehokkaampaan pääsyyn yhteisön ulkopuolisten maiden markkinoille tähtäävien MMA:iden pyrkimysten tukeminen;

l) kaupan kehittämistoimenpiteet, erityisesti MMA:iden, AKT-valtioiden, jäsenvaltioiden ja yhteisön ulkopuolisten maiden taloudellisten toimijoiden välisten yhteyksien ja tietojenvaihdon tehostaminen;

m) MMA:iden tukeminen nykyaikaisten markkinointikeinojen soveltamiseksi tuotantopainotteisiin aloihin ja ohjelmiin, kuten maaseudun kehittämiseen ja maatalouteen;

n) vakuutus- ja luottolaitosten perustaminen ja kehittäminen kaupan kehittämisen yhteydessä.

4. MMA:ille myönnetään tukea messuihin, näyttelyihin ja kauppamatkoihin ainoastaan, jos nämä järjestelyt ovat olennainen osa laajoja kaupan kehittämisohjelmia.

5. Vähiten kehittyneiden MMA:iden osallistumista erilaiseen kaupalliseen toimintaan kannustetaan erityissäännösten avulla, joita ovat muun muassa henkilöstön matkakuluista ja näyttelysineiden kuljetuksesta aiheutuvista kustannuksista vastaaminen näiden osallistuessa paikallisiin, alueellisiin tai yhteisön ulkopuolisissa maissa järjestettäviin messuihin, näyttelyihin ja kauppamatkoihin, mukaan luettuina näyttelykojujen väliaikaisesta pystyttämisestä ja/tai vuokraamisesta aiheutuvat kulut. Vähiten kehittyneille MMA:ille myönnetään erityistukea myynninedistämisineiston laatimista ja/tai ostamista varten.

13 artikla

Palvelujen kauppa

1. Yhteisö sitoutuu kehittämään ja rahoittamaan palvelujen kaupan perusrakenteita ja henkilöresursseja kunkin MMA:n kehitysstrategiassa asetettujen painopisteiden mukaisesti.

2. Yhteisö osallistuu kunkin MMA:n tehokkaiden ja taloudellisten merikuljetuspalvelujen kehittämiseen ja edistämiseen MMA:illa, mukaan luettuina

- a) tehokkaan rahtikuljetuksen kannustaminen hintaan, joka on taloudellisesti ja kaupallisesti mielekäs;
- b) hyvän kilpailupolitiikan ja hyvien kilpailusääntöjen täytäntöönpano;
- c) MMA:iden lisääntynyt osallistuminen kansainvälisiin merikuljetuspalveluihin;
- d) merikuljetusta koskevien alueellisten ohjelmien ja vaihtojen kehittämisen edistäminen;
- e) paikallisen yksityisen sektorin lisääntynyt osallistuminen merikuljetustoimintaan.

Yhteisö ja MMA:t sitoutuvat edistämään meriturvallisuutta, miehistöjen turvallisuutta ja merten pilaantumista ehkäiseviä toimia.

3. Yhteisö tiivistää yhteistyötään MMA:iden kanssa ilmaliikenteen säännöllisen parantumisen ja lisääntymisen varmistamiseksi.

Tätä tarkoitusta varten on

- a) tutkittava kaikki keinot MMA:iden ilmailiikennealan uudistamiseksi ja nykyaikaistamiseksi;
- b) edistettävä ilmailiikennealan liiketaloudellista kannattavuutta ja kilpailukykyä;
- c) kannustettava yksityistä sektoria nykyistä suurempiin investointeihin ja aktiivisempaan osallistumiseen, edistettävä tietojen ja hyvien kauppatapojen vaihtoa;
- d) tarjottava kaikkien MMA:iden matkustajille ja viejille pääsy maailmanlaajuisiin ilmailiikenneverkkoihin.

4. On tarpeen taata ilmailiikenteen turvallisuus ja alalla sovellettavien kansainvälisten standardien käyttöönotto ja soveltaminen.

Tätä tarkoitusta varten yhteisö auttaa MMA:ita tämän päätöksen säännösten mukaisesti

- a) panemaan täytäntöön ilmailiikenteen turvallisuusjärjestelmiä, kuten ilmailiikenteen hallintajärjestelmä (SNC/ATM-järjestelmä);
- b) varmistamaan lentokenttien turvallisuuden ja siviili-ilmailuviranomaisten valmiuksien lisäämistä niin, että ne pystyvät hallitsemaan kaikki niiden toimivaltaan kuuluvat toimintojen turvallisuuden näkökohdat;
- c) kehittämään perusrakenteita ja henkilöresursseja;
- d) huolehtimaan siitä, että kaikki alalla toteutetut toimenpiteet perustuvat asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen suosituksiin ja että ne ovat tehokkaita ja sovellettavissa pitkällä aikavälillä.

5. On tarpeen huolehtia asianmukaisesti siitä, että ilmailiikenteen vaikutukset ympäristöön ovat mahdollisimman pienet erityisesti toteuttamalla asianmukaisia ympäristövaikutusten arviointoja.

6. Useilla ilmailiikenteen osa-alueilla alueelliset ratkaisut voivat olla taloudellisesti tehokkaimpia ja tarjota mittakaavaetuja. Näin ollen komissio sitoutuu tarpeen mukaan tukemaan ja kannustamaan alueellisia toimia.

7. Koska televiestintä ja aktiivinen osallistuminen tietoyhteiskuntaan ovat keskeisiä edellytyksiä MMA:iden onnistuneelle yhdistymiselle maailmantalouteen, yhteisö ja tarvittaessa MMA:t vahvistavat kukin sitoumuksensa voimassa olevien monenvälisten sopimusten, kuten perustelevisiointipalveluja koskevan Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksen, mukaisesti.

8. Yhteisö tukee MMA:iden toimia niiden valmiuksien lisäämiseksi palvelujen kaupan alalla. Yhteistyö kattaa erityisesti seuraavat alat:

- a) yhteisön ja MMA:iden toimivaltaisten televiestintälaitosten välisten kuulemisten edistäminen kilpailukykyisen televiestintäympäristön kehittämisen tukemiseksi ja kustannusten yhdenmukaistamiseksi;

b) erityisesti sääntelyä ja viestintäpolitiikkaa koskevan vuoropuhelun luominen tietoyhteiskunnan eri näkökohdista;

c) tietojenvaihto ja mahdollisesti tekninen apu sääntelyn, standardoinnin, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, tieto- ja tietoliikennetekniikan sertifiointin sekä taajuuksien käytön alalla;

d) uuden tieto- ja tietoliikennetekniikan levittäminen ja uusien laitteistojen kehittäminen erityisesti verkkojen yhteenliittämisen ja sovellusten yhteentoimivuuden alalla;

e) yhteisten tutkimusten edistäminen ja toteuttaminen tietoyhteiskuntaan liittyvän uuden tekniikan alalla;

f) sellaisten ohjelmien ja toimien suunnittelu ja toteuttaminen, joiden tarkoituksena on tiedottaa tietoyhteiskunnan taloudellisista ja sosiaalisista eduista.

9. Yhteistyön tarkoituksena on erityisesti varmistaa viestintäjärjestelmien nykyistä parempi yhdenmukaistaminen ja keskinäinen täydentävyys paikallisella, kansallisella, alueellisella, alueidenvälisellä ja kansainvälisellä tasolla sekä niiden mukauttaminen uusiin tekniikoihin.

10. Yhteisö tukee kestävää matkailualaa kehittäviä ja tukevia toimia ja toimenpiteitä. Näitä toimenpiteitä voidaan toteuttaa kaikissa vaiheissa matkailutuotteen yksilöimisestä markkinointiin ja myynninedistämiseen.

Tavoitteena on tukea MMA:iden viranomaisten pyrkimyksiä saada mahdollisimman suuri hyöty paikallisesta, alueellisesta ja kansainvälisestä matkailusta, koska matkailulla on merkittävä vaikutus talouskehitykseen, sekä suunnata lisää yhteisöstä ja muista lähteistä peräisin olevia yksityisiä rahavirtoja MMA:iden matkailun kehittämiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään tarpeeseen yhdistää matkailu väestöjen yhteiskunnalliseen ja kulttuuri- ja talouselämään sekä ympäristöstä huolehtimiseen.

Matkailun edistämiseen tarkoitettujen erityistoimien tavoitteena on yksilöidä, mukauttaa ja kehittää tarkoituksenmukaisia paikallisia, osa-alueellisia, alueellisia ja kansainvälisiä toimintamalleja. Matkailunkehittämisohjelmat ja -hankkeet perustuvat näihin toimintamalleihin seuraavilla neljällä alalla.

a) Henkilöressurssien hyödyntäminen ja laitosten kehittäminen, johon kuuluvat muun muassa:

- ylempien toimihenkilöiden erityisosaamisen lisääminen sekä julkisen ja yksityisen sektorin soveltuviin tasojen täydennyskoulutus tydyttävän suunnittelun ja kehittämisen takaamiseksi,
- matkailunedistämiskeskusten perustaminen ja vahvistaminen,
- erityisten väestöryhmien ja matkailualalla aktiivisesti toimivien julkisten ja yksityisten järjestöjen sekä matkailua tukevien alojen henkilöstön koulutus,
- MMA:iden sekä niiden ja AKT-valtioiden välinen koulutuksen, teknisen avun ja laitosten kehittämisen alalla tapahtuva yhteistyö ja vaihto.

b) Tuotekehittely, johon kuuluvat muun muassa:

- matkailutuotteen yksilöiminen, muiden kuin perinteisten tuotteiden sekä uusien matkailutuotteiden kehittäminen, olemassa olevien tuotteiden mukauttaminen, mukaan luettuina kulttuuriperinnön sekä ekologisten ja ympäristöarvojen säilyttäminen ja hyödyntäminen, eläin- ja kasvikunnan, historiallisten, yhteiskunnallisten ja muiden luonnonvarojen hoito, suojelu ja säilyttäminen sekä lisäpalvelujen kehittäminen,
- MMA:iden matkailualalla tehtävien yksityisten investointien ja erityisesti yhteisyritysten edistäminen,
- matkailualan markkinoille tarkoitettujen käsityönä tehtyjen kulttuuriesineiden valmistaminen.

c) Markkinoiden kehittäminen, johon kuuluvat muun muassa:

- tavoitteiden ja markkinoiden kehittämissuunnitelmien määrittelyn ja toteuttamisen tukeminen paikallisella, osaluueellisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla,
- tuki MMA:iden pyrkimyksille saada käyttöönsä matkailualan palveluja, kuten keskusvarausjärjestelmiä sekä ilmaliikenteen valvonta- ja turvajärjestelmiä,
- markkinoiden yhdenmukaisiin kehittämissuunnitelmiin ja -ohjelmiin sisältyvät ja markkina-aseman parantamiseksi toteutettavat markkinointia ja myyminen edistämistä koskevat toimenpiteet ja tuet, jotka kohdistuvat perinteisten ja muiden kuin perinteisten markkinoiden tärkeimpiin matkailuvirtojen kehittäjiin, sekä erityistoimet, kuten osallistuminen erityisiin kaupallisiin tilaisuuksiin, esimerkiksi messuihin, ja markkinointia koskevan korkealuokkaisen kirjallisen aineiston, filmien ja muiden markkinoinnin apuvälineiden tuottaminen.

d) Tutkimus ja tiedotus, johon kuuluvat muun muassa:

- matkailua koskevien tietojärjestelmien kehittäminen sekä tilastotietojen kokoaminen, analysointi, levitys ja hyödyntäminen,
- sen sosioekonomisen vaikutuksen arvioiminen, joka matkailulla on MMA:iden talouteen, painottamalla erityisesti keskinäisten yhteyksien kehittämistä MMA:iden ja niiden lähialueiden muihin aloihin, kuten elintarviketeollisuuteen, rakennusalaan, teknologiaan ja hallintoon.

14 artikla

Kauppaan liittyvät alat

1. Osana kunkin MMA:n kehitysstrategiaa yhteisö tukee MMA:iden valmiuksien lisäämistä kaikkien kauppaan liittyvien alojen hallinnoinnissa tarvittaessa institutionaalista kehystä parantamalla ja tukemalla.

2. Yhteisö toimii yhteistyössä MMA:iden kanssa investointien suojaamista ja edistämistä koskevien yleisperiaatteiden täytäntöön panemiseksi.

3. Yhteisö lujittaa yhteistyötä MMA:iden kanssa suunnitellakseen ja tukeakseen alan toimivaltaisten laitosten kanssa tehokasta kilpailupolitiikkaa, jolla varmistetaan asteittain kilpailu-

sääntöjen tehokas soveltaminen yksityisissä ja valtion yrityksissä. Alan yhteistyöhön kuuluu erityisesti tuki tarkoituksenmukaisen oikeuskehyksen luomiseen ja sen hallinnolliseen täytäntöönpanoon ottamalla erityisesti huomioon vähiten kehittyneet MMA:t.

4. Yhteisö lujittaa edelleen MMA:iden kanssa toteuttamaansa yhteistyötä, joka ulottuu muun muassa seuraaville aloille:

a) sellaisten lakien ja asetusten laatiminen, joiden tarkoituksena on suojata teollis- ja tekijänoikeuksia ja panna ne täytäntöön, jotta oikeuden haltijat eivät käytä niitä väärin ja jotta kilpailijat eivät riko niitä, sekä luoda ja lujittaa paikallisia, kansallisia ja alueellisia toimistoja ja muita elimiä, mukaan luettuna tuki alueellisille elimille, joiden vastuulla on teollis- ja tekijänoikeuksien soveltaminen ja suoja sekä henkilöstön koulutus;

b) sellaisten sopimusten tekeminen, joiden tavoitteena on erityisen merkityksellisten tuotteiden tavaramerkkien ja maantieteellisten merkintöjen suojaaminen.

5. Yhteisö tukee standardoinnin ja sertifiointin alalla MMA:iden pyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on edistää yhteisön ja MMA:iden välisiä yhteensopivia järjestelmiä. Yhteistyöhön kuuluvat erityisesti:

a) toimenpiteet, joilla edistetään kansainvälisten teknisten standardien ja sääntelyn sekä vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, mukaan luettuna alakohtaiset erityistoimet, nykyistä laajempaa noudattamista ottamalla huomioon MMA:iden talouskehityksen taso;

b) yhteistyö MMA:ille tärkeiden alojen laadunhallinnassa ja -varmistuksessa;

c) sellaisten MMA:iden aloitteiden tukeminen, joilla kehitetään niiden valmiuksia vaatimustenmukaisuuden, mittaustekniikan ja standardoinnin arvioinnin alalla;

d) yhteyksien kehittäminen yhteisön toimielinten ja MMA:iden laitosten välillä standardoinnin, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin sekä sertifiointin alalla.

6. Yhteisö lujittaa yhteistyötä MMA:iden kanssa kansanterveyttä sekä eläinten ja kasvien terveyttä koskevien toimenpiteiden alalla julkisen ja yksityisen sektorin valmiuksien kehittämiseksi kyseisellä alalla.

7. Rion periaatteiden mukaisesti yhteisö lujittaa yhteistyötä MMA:iden kanssa kauppa- ja ympäristöpolitiikan keskinäisen täydentävyyden varmistamiseksi. Yhteistyössä keskitytään

a) johdonmukaisten paikallisten, kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten toimintamallien laatimiseen;

b) tavaroiden ja palvelujen laadunvalvonnan tehostamiseen ympäristön suojelemiseksi;

c) ympäristöystävällisten tuotantomenetelmien parantamiseen asiaankuuluvilla aloilla.

8. Yhteisö toimii yhteistyössä MMA:iden kanssa työehtojen alalla. Yhteistyö voi liittyä erityisesti seuraaviin aloihin:

- a) työtä koskeviin lakeihin ja asetuksiin liittyvien tietojen vaihto;
- b) työoikeuden laadinnan tukeminen ja voimassa olevan lainsäädännön lujittaminen;
- c) koulujen opetussuunnitelmat ja valistusohjelmat, joilla tähdätään lapsityön torjumiseen;
- d) työtä koskevien lakien ja asetusten noudattaminen.

9. Yhteisö tekee yhteistyötä MMA:iden kanssa kuluttajapolitiikan ja kuluttajien terveyden suojelun alalla

- a) institutionaalisten ja teknisten valmiuksien lujittamiseksi;
- b) vaarallisia tuotteita koskevien pikahälytysjärjestelmien ja molemminpuolisten tiedotusjärjestelmien luomiseksi;
- c) markkinoilla olevien tuotteiden valvontajärjestelmien luomista ja toimintaa sekä tuoteturvallisuutta koskevien tietojen ja kokemusten vaihtamiseksi;
- d) kuluttajille tiedottamiseksi entistä paremmin tarjottavien tuotteiden ja palvelujen hinnoista ja ominaisuuksista;
- e) kuluttajajärjestöjen perustamisen edistämiseksi ja kuluttajaryhmien edustajien välisten yhteyksien kehittämiseksi;
- f) kuluttajien edun mukaisten toimintaperiaatteiden ja järjestelmien yhdenmukaisuuden parantamiseksi;
- g) lainsäädännön voimaantulosta tiedottamisen edistämiseksi sekä vaarallisia ja hyvän kauppatavan vastaisia kauppatapoja koskeviin tutkimuksiin liittyvän yhteistyön edistämiseksi;
- h) vientikiellon soveltamiseksi sellaisiin tavaroihin ja palveluihin, joiden kaupan pitäminen on kielletty tuotanto-maassa.

10. Yhteisö tukee MMA:iden julkisten ja yksityisten toimijoiden tietotekniikan ja televiestinnän alalla toteuttamia pyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on

- a) nykyaikaistaa televiestinnän perusrakenteita, datansiirtopalveluja, etäkäsitteilysovellutuksia ja telemaattisia sovelluksia koskevia hankkeita (TAP),
- b) kehittää ja parantaa tietoyhteiskunnan edellyttämiä palveluja ja henkilöresursseja sekä liittyy kyseiset palvelut parhaalla mahdollisella tavalla alueelliseen yhteyteensä,
- c) lisätä tietoisuutta taloudellisista mahdollisuuksista sekä kokemusten ja tietojen vaihdosta,
- d) antaa käyttäjille paremmin tietoa näistä resursseista,
- e) hyödyntää alan mahdollisuuksia parhaalla mahdollisella ja kestäväällä tavalla,
- f) kehittää tieto- ja viestintätekniikan käyttöä koulutuksen alalla, myös etäopiskelussa,
- g) lisätä sähköistä kaupankäyntiä ja taloudellista yhteistyötä,
- h) parantaa ja nykyaikaistaa terveydenhuoltoverkkoja kehittämällä sairaaloiden välisiä yhteyksiä ja etädiagnoosien käyttöä ja perustamalla yhteisiä tietokantoja,

i) kehittää multimediatyhteyksiä kulttuuriin ja matkailuun liittyviin lähteisiin,

j) parantaa ja lisätä tieto- ja viestintätekniikan käyttöä teollisuudessa ja innovaatioissa.

15 artikla

Sosiaalialat

Kunkin MMA:n kehitysstrategian mukaisesti yhteisö tukee inhimillistä ja yhteiskunnallista kehitystä edistäviä toimia. Yhteistyöllä voidaan tukea erityisesti jäljempänä mainituilla aloilla toteutettavia ohjelmia:

a) Koulutuspolitiikan lujittaminen ja koululaitosten kehittäminen (rakennukset ja tarvikkeet); kielikoulutus ja opettajan-koulutus, peruskoulutus ja keskiasteen koulutus, ammatillinen koulutus sekä korkea-asteen koulutus (mukaan luetuina asianmukaisten alojen erityisalojen toimet, kuten maatalouskoulutus).

Koulutuksen alalla olisi painotettava peruskoulutukseen pääsyn helpottamista ja peruskoulutuksen laadun parantamista rakentamalla lisää kouluja, kunnostamalla nykyisiä luokkahuoneita, hankkimalla opetusmateriaalia, kouluttamalla opettajia ja myöntämällä vähävaraisille oppilaille opintotukea.

b) Terveydenhuoltoalan uudistamistoimet, terveydenhuollon ja laitosten kehittäminen; koulutus ja lääketieteellinen tutkimus, terveydenhuollon perusrakenteet; hiv/aids.

Terveydenhuollon alalla hankkeiden avulla olisi varmistettava ensisijaisen hoidon ja ennaltaehkäisevän hoidon palvelut, kuten perhesuunnittelupalvelut sekä äitien ja lasten terveydenhuoltopalvelut.

c) Väestöpolitiikka ja perhesuunnittelupolitiikka, äitien ja lasten terveydenhuolto, mukaan luettuina seuraavan sukupolven koulutukseen ja henkiseen kehitykseen tähtäävät hankkeet.

d) Huumeiden, huumaavien lääkeaineiden ja psykotrooppisten aineiden tuotantoa, jakelua ja kauppaa koskevien ennaltaehkäisevien toimien tehostaminen, huumeiden väärinkäytön ehkäiseminen ja torjuminen ottaen huomioon kansainvälisten laitosten alalla tekemä työ.

Yhteistyö koskee seuraavia osa-alueita:

- i) huumeiden väärinkäyttäjien kohdistuva koulutus, tiedotus, terveyskasvatus sekä huumeista vieroittaminen, mukaan luettuina suunnitelmat heidän sijoittamiseksi uudelleen ammatilliseen ja yhteiskunnalliseen elämään;
- ii) toimenpiteet, joiden tavoitteena on edistää vaihtoehtoisia taloudellisia toimia, kuten huumausainekasvien laittomaan tuotantoon käytettyjen alueiden vaihtoehtoisista kehittämistä koskevia ohjelmia yhdistettyinä tehokkaisiin tukahduttamistoimenpiteisiin;

- iii) tekninen ja hallinnollinen apu sekä rahoitustuki huumausaineiden kemiallisten lähtöaineiden kaupan valvonnassa sekä niitä standardeja vastaavien standardien laatiminen, joita yhteisö ja asianomaiset kansainväliset järjestöt ovat hyväksyneet;
 - iv) tekninen ja hallinnollinen apu sekä rahoitustuki huumeiden väärinkäytön ehkäisyssä, hoidossa ja torjunnassa;
 - v) tekninen apu ja apu koulutuksen alalla sekä niitä standardeja vastaavien rahanpesua ehkäisevien standardien laatiminen, joita yhteisö ja muut asianomaiset kansainväliset järjestöt, kuten rahoitusalan rahanpesutyöryhmä, ovat hyväksyneet;
 - vi) edellä esitettyjen a—d alakohdan täytäntöönpanoa edistävien tietojen vaihto.
- e) Vesipolitiikka ja laitosten kehittäminen, vesivarojen suojelu, jätehuolto (maatalous- ja energiakäyttöön tarkoitettu vesi käsitellään niitä koskevilla aloilla).

Vedenjakelun ja vedenpuhdistuksen alalla tavoitteena on oltava palvelujen tarjoaminen sellaisilla alueilla, joilla nykyiset palvelut eivät ole riittäviä. Rahoitus, jolla edistetään vedenjakelu- ja vedenpuhdistuspalvelujen saatavuutta juomaveden saamiseksi, myötävaikuttaa suoraan henkilöstönsä kehittämiseen parantamalla yleistä terveydentilaa ja lisäämällä niiden henkilöiden tuottavuutta, joilla ei vielä ole käytössään näitä palveluja. Tarve ulottaa veteen, sen puhdistukseen ja kuljetukseen liittyvät peruspalvelut kaupunkien ja maaseutujen väestöille on edelleen olemassa, ja ratkaisujen toteutettavuutta on tutkittava ympäristön kannalta.

- f) Yhteisö toimii yhteistyössä MMA:iden kanssa niiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen, kestävän käytön ja hoidon alalla ottaen huomioon biologista monimuotoisuutta koskevan yhteisön toimintasuunnitelman.

Tämän alan yhteistyöllä on tarkoitus

- i) tukea biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien strategioiden ja toimintasuunnitelmien laatimista ja ajan tasalle saattamista;
- ii) helpottaa biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen⁽¹⁾ täytäntöönpanon seuranta- ja arviointijärjestelmien ja sitä koskevien tietojenvaihtojärjestelmien luomista paikallisella, alueellisella ja osa-alueellisella tasolla;
- iii) kehittää ja pitää ajan tasalla MMA:iden biologista monimuotoisuutta koskevia tietokantoja;
- iv) toteuttaa perintöaineuksen saantiin ja saatavuuteen liittyviä asianmukaisia toimenpiteitä;
- v) edistää yksityisen sektorin kanssa tehtäviä sopimuksia maan perintöaineuksen käyttöä varten, niin että paikalliset väestöt voivat tosiasiallisesti hyötyä näiden sopimusten taloudellisista seurauksista ja että perintöaineuksen käyttö ei vaaranna biologisen monimuotoisuuden suojelua ja säilyttämistä;

- vi) auttaa MMA:ita osallistumaan aktiivisesti toimintaperiaatteiden laadintaan ja tarvittaessa biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyviin neuvotteluihin.

- g) Yhdennettyä kaupunkikehitystä ja asumista koskevat ohjelmat, hankkeet.

Kaupunkikehityksen alan toimien on kohdistuttava teiden ja muiden perusrakenteiden rakentamiseen ja kunnostamiseen, mukaan luettuna asuntojen hankkiminen pienituloisille.

16 artikla

Alueellinen yhteistyö ja yhdentyminen

Yhteistyön avulla voidaan tehokkaasti saavuttaa MMA:iden viranomaisten asettamat tavoitteet ja painopisteet osana alueellista ja osa-alueellista yhteistyötä ja yhdentymistä:

- 1) Alueellinen yhteistyö koskee toimia, joista on sovittu

- a) kahden tai useamman MMA:n välillä,
- b) yhden tai useamman MMA:n ja yhden tai useamman naapurimaan, AKT-valtion tai muun kuin AKT-valtion, välillä,
- c) yhden tai useamman MMA:n ja yhden tai useamman AKT-valtion tai perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhden tai useamman unionin syrjäisimmän alueen (Guadeloupe, Ranskan Guayana, Martinique, Réunion, Kanariansaaret, Azorit ja Madeira) välillä,
- d) kahden tai useamman sellaisen alueellisen elimen välillä, joihin kuuluu MMA:ita,
- e) yhden tai useamman MMA:n ja sellaisten alueellisten elinten välillä, joihin kuuluu MMA:ita, AKT-valtioita tai syrjäisimpiä alueita.

- 2) Yhteistyöllä on

- a) kannustettava MMA:iden asteittaista yhdentymistä maailmantalouteen,
- b) vauhditettava taloudellista yhteistyötä ja kehitystä MMA:illa sekä niiden ja ATK-valtioiden alueiden välillä,
- c) edistettävä väestön, tavaroiden, palvelujen, pääomien, työvoiman ja tekniikan vapaata liikkuvuutta,
- d) lisättävä talouden monipuolistamista sekä alueellisten ja osa-alueellisten yhteistyötoimien yhteensovittamista ja yhdenmukaistamista, ja
- e) edistettävä ja kehitettävä kauppaa MMA:illa ja niiden välillä sekä syrjäisimpien alueiden, AKT-valtioiden ja muiden kolmansien maiden kanssa.

- 3) Alueellisen yhdentymisen alalla yhteistyöllä on

- a) kehitettävä ja lujitettava alueellisesta yhteistyöstä ja yhdentymisestä vastaavien järjestöjen ja laitosten valmiuksia edistää alueellista yhteistyötä ja yhdentymistä,
- b) kannustettava vähiten kehittyneitä MMA:ita osallistumaan alueellisten markkinoiden luomiseen ja niiden hyödyntämiseen,

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 93/626/ETY, tehty 25 päivänä lokakuuta 1993, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tekemisestä (EYVL L 309, 13.12.1993, s. 1).

- c) pantava täytäntöön alueellisen tason alakohtaisia uudistuksia,
 - d) vapautettava kauppaa ja maksuja,
 - e) edistettävä sekä ulkomaisia että kansallisia rajat ylittäviä investointeja ja muita alueellisen tai osa-alueellisen taloudellisen yhdentymisen aloitteita, ja
 - f) otettava huomioon alueellisen yhdentymisen siirtymävaiheen nettokustannusten vaikutukset talousarviovaroihin ja maksutaseeseen.
- 4) Alueellinen yhteistyö kattaa suuren valikoiman toimia ja aiheita, jotka koskevat yhteisiä ongelmia ja joiden ratkaisemisessa voidaan hyötyä mittakaavaeduista, kuten
- a) perusrakenteet, erityisesti liikenteen ja tiedonvälityksen perusrakenteet sekä niihin liittyvät turvallisuusongelmat, energia,
 - b) ympäristö, vesivarojen hoito,
 - c) terveys, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus,
 - d) tutkimus sekä tieteellinen ja tekninen yhteistyö,
 - e) alueelliset aloitteet katastrofivalmiuksien kehittämiseksi ja katastrofien vaikutusten lieventämiseksi,
 - f) muut alat, kuten asevarustelun rajoittaminen sekä huumeiden väärinkäytön, järjestäytyneen rikollisuuden, rahanpesun, petosten ja korruption torjunta.

- 5) Yhteistyöllä tuetaan myös alueiden välisiä, MMA:iden välisiä ja AKT-valtioiden välisiä yhteistyöhankkeita ja -aloitteita.

17 artikla

Kulttuurinen ja sosiaalinen yhteistyö

Yhteistyöllä edistetään MMA:iden itsenäistä, ihmispainotteista kehitystä, jonka juuret ovat kunkin kansan kulttuurissa. Inhimillinen ja kulttuurinen ulottuvuus koskee kaikkia aloja, ja sen on tultava esiin kaikissa kehityshankkeissa ja -ohjelmissa. Yhteistyöllä tuetaan sitä politiikkaa ja niitä toimenpiteitä, joita MMA:iden viranomaiset toteuttavat hyödyntääkseen henkilöresurssejaan, lisätäkseen omaa luomiskykyään ja vahvistaakseen kulttuuri-identiteettiään. Sillä edistetään väestön osallistumista kehitysprosessiin.

Tämä yhteistyö toteutuu erityisesti

- sosiaalisen ja kulttuurisen ulottuvuuden huomioon ottamisessa,
- kulttuuri-identiteettien vahvistamisessa ja kulttuurien välisessä vuoropuhelussa, erityisesti kulttuuriperinnön suojelun, kulttuuriesineiden valmistuksen ja levityksen, kulttuuritahtumien sekä tiedotuksen ja viestinnän yhteydessä, ja
- henkilöresurssien hyödyntämisessä, ja se koskee erityisesti yleissivistävää ja ammatillista koulutusta, tieteellistä ja teknistä yhteistyötä, naisten asemaa kehityksessä, terveyttä ja huumeiden väärinkäytön torjuntaa sekä väestöä ja väestötiedettä.

KOLMAS OSA

MMA—EY-YHTEISTYÖN VÄLINEET

I OSASTO

KEHITYSRAHOITUSYHTEISTYÖ

1 luku

Yleiset säännökset

18 artikla

Tavoitteet

Kehitysrahoitusyhteistyön tavoitteena on riittävästi varoja ja tarvittaessa soveltuvaa teknistä apua antamalla

- a) tukea ja edistää MMA:iden pyrkimyksiä taloudellisen, yhteiskunnallisen ja kulttuurisen kehityksen varmistamiseksi pitkällä aikavälillä keskinäisen edun mukaisesti ja keskinäisen riippuvuuden hengessä;
- b) myötävaikuttaa MMA:iden väestöjen elintason parantamiseen;
- c) edistää toimenpiteitä, joilla voidaan saada yhteisöt, ryhmät, yhdistykset ja henkilöt tekemään aloitteita sekä osallistumaan kehityshankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen;

- d) myötävaikuttaa köyhyyden lieventämiseksi siihen, että mahdollisimman suuri osa väestöstä hyötyy kehityksestä;

- e) edistää MMA:iden valmiuksia kehittää, mukauttaa ja muuttaa paikallista tekniikkaa sekä hallita uutta asiaankuuluvaa tekniikkaa;

- f) tukea MMA:iden pyrkimyksiä taloudelliseen monipuolistumiseen pääsemiseksi, muun muassa edistämällä niiden luonnonvarojen kestävä kartoittamista, säilyttämistä, jalostamista ja hyödyntämistä;

- g) tukea ja edistää henkilöresurssien kehittämistä MMA:illa parhaalla mahdollisella tavalla;

- h) edistää MMA:ille suuntautuvien, niiden kehitystarpeita vastaavien rahavirtojen kasvua ja tukea MMA:iden pyrkimyksiä yhdenmukaistaa kansainvälistä yhteistyötä oman kehityksensä eduksi yhteisrahoitustoimin muiden rahoituslaitosten tai kolmansien osapuolten kanssa;

- i) edistää yksityisiä suoria investointeja MMA:ille, tukea MMA:iden yksityisen sektorin tervettä, vaurasta ja voimakasta kehitystä sekä kannustaa yksityisiä paikallisia, kansallisia ja ulkomaisia investointivirtoja MMA:iden tuotantoaloilla;

- j) edistää MMA:iden keskinäistä sekä MMA:iden ja AKT-valtioiden välistä alueellista yhteistyötä, yhteisvastuuta ja yhdentymistä;
- k) mahdollistaa nykyistä tasapainoisempien talous- ja yhteiskuntasuhteiden luominen sekä paremman yhteisymmärryksen aikaansaaminen MMA:iden ja AKT-valtioiden sekä jäsenvaltioiden ja muun maailman välille, jotta edistettäisiin MMA:iden yhdentymistä maailmantalouteen;
- l) mahdollistaa hätäapu niille MMA:ille, jotka kärsivät erityisluonteisista, vakavista taloudellisista ja yhteiskunnallisista ongelmista luonnonmullistusten tai vaikutuksiltaan vastaavien erityisolosuhteiden vuoksi;
- m) auttaa vähiten kehittyneitä MMA:ita selviytymään niistä erityisistä esteistä, jotka hidastavat niiden kehityspyrkimyksiä.

19 artikla

Periaatteet

1. Kehitysrahoitusyhteistyö perustuu kumppanuuteen, keskinäiseen täydentävyyteen ja toissijaisuuteen, ja
 - a) sitä toteutetaan tämän päätöksen 4 artiklan nojalla hyväksyttyjen assosiaatio- ja kehitysstrategioiden mukaisesti ottaen asianmukaisesti huomioon MMA:iden maantieteelliset, yhteiskunnalliset ja kulttuuriset ominaisuudet sekä niiden erityiset mahdollisuudet;
 - b) sillä varmistetaan, että varat myönnetään ennakoidusti ja säännöllisesti;
 - c) se toimii joustavasti ja se on mukautettu kunkin MMA:n tilanteeseen.
2. Jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä komission kanssa varmistaakseen moitteettoman varainhoidon yhteisön varojen käytössä.
3. Kumppanuuden mukaisesti yhteisön toimista päätetään komission, asianomaisen MMA:n viranomaisten ja sen jäsenvaltion, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, välisissä tiiviissä neuvotteluissa. Kumppanuutta harjoitetaan kunkin osapuolen institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoitusta koskevien toimivaltuuksien mukaisesti.
4. Yhteisön ja jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien on oltava toisiaan täydentäviä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 25 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan säännöksiä.
5. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tukitoimien täytäntöönpano on asianomaisen MMA:n vastuulla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission toimivaltaa, joka koskee moitteettoman varainhoidon varmistamista yhteisön varojen käytössä.

20 artikla

Yhtenäiset ohjelma-asiakirjat

1. 4 artiklan mukaisesti MMA:iden viranomaiset, komissio ja se jäsenvaltio, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, laativat kumppanuuden mukaisesti toimien strategian ja ensisijaiset tavoitteet, joihin ohjelma-asiakirja perustuu.
2. MMA:iden viranomaisten tehtävä on
 - a) määrittellä ne painopisteet, joihin yhteistyöstrategian olisi perustuttava;
 - b) yksilöidä alakohtaisen ohjelmasuunnittelun yhteydessä hankkeet ja ohjelmat sekä liitännäistoimet, joilla varmistetaan toteutettavien toimien toimivuus ja kestävyys;
 - c) valmistella hankkeiden ja ohjelmien aineisto;
 - d) valmistella sopimukset, neuvotella niistä ja tehdä niitä;
 - e) toteuttaa ja hallinnoida hankkeita ja ohjelmia;
 - f) pitää yllä hankkeita ja ohjelmia sekä varmistaa niiden jatkuvuus.
3. MMA:iden viranomaisten ja komission yhteisvastuulla on
 - a) päättää ohjelma-asiakirjasta;
 - b) varmistaa tasapuoliset tarjouspyyntöjä ja sopimuksia koskevat osallistumisedellytykset;
 - c) seurata ja arvioida hankkeiden sekä ohjelmien vaikutuksia ja tuloksia;
 - d) varmistaa hankkeiden ja ohjelmien asianmukainen, nopea ja tehokas täytäntöönpano.
4. Komission vastuulla on tehdä ohjelma-asiakirjan kokonaismäärärahoja koskevat rahoituspäätökset 24 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
5. Jollei tässä päätöksessä toisin säädetä, kaikki päätökset, jotka vaativat assosiaation toisen osapuolen hyväksynnän, hyväksytään tai niitä pidetään hyväksytyinä kuuden kuukauden kuluttua toisen osapuolen tekemästä ilmoituksesta.

21 artikla

Soveltamisala

Kunkin asianomaisen MMA:n paikallisella ja alueellisella tasolla asettaman strategian ja toimintalinjan mukaisesti rahoitustukea voidaan myöntää toimille, joilla edistetään tässä päätöksessä määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista.

Soveltamisalaan voi kuulua erityisesti seuraaville toimille myönnettävä tuki:

- a) alakohtaiset toimet ja uudistukset sekä niiden kanssa yhdenmukaiset hankkeet;
- b) laitosten ja toimintaedellytysten kehittäminen sekä ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen;

- c) teknisen alan yhteistyöohjelmat;
- d) humanitaarinen apu ja hätäaputoimet;
- e) vientituotteista ja -palveluista peräisin olevien budjettisaatavien vaihtelujen perusteella myönnettävä lisätuki.

22 artikla

Rahoituskelpoisuus

1. Tämän päätöksen nojalla rahoitustukea voivat saada seuraavat yksiköt tai elimet:

- a) MMA:t;
 - b) alueelliset tai valtioiden väliset elimet, joihin yksi tai useampi MMA kuuluu ja jotka ovat MMA:iden toimivaltuisten viranomaisten hyväksymiä;
 - c) yhteisön ja MMA:iden tiettyjen erityistavoitteiden toteuttamiseksi perustamat sekaelimet.
2. Asianomaisten MMA:n tai asianomaisten MMA:iden viranomaisten kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti rahoitustukea voivat saada myös
- a) julkiset tai puolijulkiset paikalliset, kansalliset ja/tai alueelliset elimet, MMA:iden paikalliset hallintoyksiköt sekä erityisesti rahoituslaitokset ja kehityspankit;
 - b) MMA:iden ja alueellisten ryhmien yhtiöt ja yritykset;
 - c) jäsenvaltion yritykset, jotta niille annettaisiin mahdollisuus oman osuutensa lisäksi toteuttaa tuotantohankkeita jonkin MMA:n alueella;
 - d) MMA:iden tai yhteisön rahoituksen välittäjät, jotka edistävät ja rahoittavat yksityisiä investointeja MMA:illa;
 - e) MMA:iden ja yhteisön hajautetun yhteistyön toimijat ja muut valtioista riippumattomat toimijat, jotta niille annettaisiin mahdollisuus toteuttaa taloudellisia, sivistyksellisiä, yhteiskunnallisia ja koulutusalan hankkeita ja ohjelmia MMA:illa 29 artiklassa tarkoitetun hajautetun yhteistyön mukaisesti.

23 artikla

Ohjelmasuunnittelu ja täytäntöönpano

Tämän päätöksen voimaantuloa seuraavien 12 kuukauden kuluessa komissio toteuttaa 24 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, yhteistyössä MMA:iden kanssa ja 7 artiklan mukaisesti tämän osan sekä liitteiden II A—D täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Antamalla asianmukaiset suuntaviivat ja tiedot voimaantuloa seuraavien 12 kuukauden kuluessa komissio tukee sitä, että MMA:t käyttävät täysimääräisesti tässä päätöksessä säädettyjä välineitä, erityisesti kauppaa ja rahoitusta koskevia toimenpiteitä.

Näihin toimenpiteisiin kuuluvat erityisesti seuraavat:

- a) ohjelma-asiakirjan ja sen olennaisten osien laatimista koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
- b) ohjelma-asiakirjan ennakko-, väli- ja jälkiseuranta, -tarkastuksia ja -arviointeja sekä tarkistamista ja täytäntöönpanoa, komission osallistuminen näihin toimiin mukaan luettuina, koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
- c) määräaikauskertomusten ja muiden kertomusten laatiminen;
- d) yksityiskohtaiset säännöt 32 artiklassa tarkoitettuja rahoitustoikaisuja varten.

Rahoitus- ja kirjanpitoimenettelyt määritellään yhdeksännen EKR:n varainhoitoasetuksessa.

24 artikla

EKR—MMA-komitea

1. Komissiota avustaa tarvittaessa komitea, joka perustettiin sisäisellä sopimuksella, jäljempänä tässä artiklassa 'komitea'.

2. Kun komitea käyttää sille tällä päätöksellä siirrettyä toimivaltansa, sitä kutsutaan nimellä "EKR—MMA-komitea". Sisäisellä sopimuksella perustetun komitean työjärjestystä sovelletaan EKR—MMA-komiteaan.

3. EKR—MMA-komitea keskittyy työskentelyssään MMA:illa ja muilla alueilla järjestettävän kehitysyhteistyön olennaisiin asioihin. Se seuraa ohjelma-asiakirjojen täytäntöönpanoa tavoitteenaan yhdenmukaisuus, koordinointi ja täydentävyys.

4. EKR—MMA-komitea antaa lausuntonsa:

- a) ehdotuksista ohjelma-asiakirjoiksi sekä niiden mahdollisista muutoksista;
- b) tämän osan sekä liitteiden II A—D täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

5. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen toteutettavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta puheenjohtajan vahvistamassa määräajassa. Lausunto annetaan sisäisen sopimuksen 21 artiklan 4 kohdassa määrättyllä enemmistöllä. Äänestettäessä komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan edellä mainitun artiklan 3 kohdassa määritetyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

6. Komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi. Jos toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä viipymättä neuvostolle. Siinä tapauksessa komissio voi lykätä päättämiensä toimenpiteiden soveltamista enintään kolmen kuukauden määräajalla ilmoituksen tekopäivästä.

7. Neuvosto voi enemmistöllä päättää toisin 5 kohdassa säädettyä äänen painotusta noudattaen 6 kohdassa tarkoitettua ajanjakson kuluessa.

8. Komissio ilmoittaa komitealle ohjelma-asiakirjojen seurannasta, arvioinnista ja tarkastuksesta.

2 luku

MMA:iden saatavissa olevat varat

25 artikla

Rahoitustuki

1. Yhteisön rahoitustuen kokonaismäärä 1 luvussa mainittuihin tarkoituksiin, sen jakautuminen sekä rahoitusta ja avun käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja järjestelyt vuosien 2002—2007 väliselle ajanjaksolle esitetään liitteissä II A—D ja 3 luvussa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission toimenpiteiden toteuttamista 24 artiklan mukaisesti.

Päätöksen mukaisilla rahoitustuilla voidaan kattaa hankkeiden ja ohjelmien paikalliset ja ulkomaiset menot kokonaisuudessaan sekä toistuvien menojen rahoittaminen.

2. Lisäksi MMA:t voivat saada voimassa olevien asetusten mukaista rahoitusta, jota myönnetään liitteessä II E luetelluille kehityksmaille ja liitteessä II F luetelluille yhteisön ohjelmille.

3 luku

Yksityisen sektorin investointien tukeminen

26 artikla

Investointien edistäminen

MMA:iden viranomaiset, jäsenvaltiot ja yhteisö, jotka ovat tietoisia yksityisten investointien merkityksestä kehitysyhteistyönsä edistämisen kannalta sekä tarpeesta toteuttaa toimia näiden investointien edistämiseksi,

- toteuttavat toimenpiteitä sellaisten yksityisten sijoittajien, jotka toimivat MMA—EY-kehitysyhteistyön tavoitteiden ja painopisteiden sekä sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti, kannustamiseksi osallistumaan kehityspyrkimyksiinsä;
- kohtelevat oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti näitä sijoittajia;
- toteuttavat toimenpiteitä ja toimia, joilla voidaan luoda ja säilyttää ennakoitavat ja vakaat investointiolosuhteet, ja neuvottelevat sopimuksista olosuhteiden parantamiseksi;
- edistävät MMA:iden taloudellisten toimijoiden keskinäistä sekä niiden ja yhteisön toimijoiden välistä tehokasta yhteistyötä pääomavirtojen lisäämiseksi sekä hallinnollisten taitojen, tekniikan ja muun taitotiedon parantamiseksi;
- edistävät yhteisön ja MMA:iden välisten yksityisten rahoitusvirtojen lisäämistä vaikuttamalla osaltaan niiden esteiden poistamiseen, jotka haittaavat MMA:iden toimijoiden pääsyä kansainvälisille ja yhteisön pääomamarkkinoille;
- luovat olosuhteet, jotka suosivat rahoituslaitosten kehittämistä sekä pääomanmuodostuksen ja yrittäjyyden yleistymisen kannalta välttämättömien varojen saatavuutta;

g) edistävät yritysten kehittämistä, paikallisten hallintoyksiköiden yritykset mukaan luettuina, toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet yritystoimintaympäristön parantamiseksi ja erityisesti sellaisen oikeudellisen, hallinnollisen ja kannustimiin perustuvan rakenteen luomiseksi, jolla voidaan edistää vireän yksityisen alan nousua ja kehitystä;

h) vahvistavat MMA:iden paikallisten elinten valmiuksia tarjota sellaisia eri palveluja, jotka voivat lisätä paikallista osallistumista teolliseen ja kaupalliseen toimintaan.

27 artikla

Investointituki ja investointien rahoittaminen

Yhteistyön avulla saadaan käyttöön pitkän aikavälin varoja, joilla edistetään yksityisen sektorin kasvua sekä kansallisten ja ulkomaisten pääomien hankintaa kasvun tukemiseksi. Tätä tarkoitusta varten yhteistyöhön kuuluvat

- rahoitustuki ja tekninen apu avustuksina, joilla tuetaan henkilöresurssien ja institutionaalisten valmiuksien kehittämistä, sekä muu institutionaalinen tuki, joka liittyy tiettyyn investointiin; toimenpiteet, joilla lisätään yritysten kilpailukykyä ja lujitetaan yksityisten rahoituksen välittäjien ja muiden yksityisten välittäjien valmiuksia; investointien helpottaminen ja edistäminen, kilpailunedistämistoimet;
- neuvontapalvelut, joilla edistetään investoinneille suotuisten olosuhteiden luomista, ja tietokanta, jonka tarkoituksena on edistää pääomavirtoja;
- takaisinmaksettavat tuet, jotka rahoitetaan liitteessä II C tarkoitetun investointikehyksen avulla;
- EIP:n omista varoista myönnettävät lainat.

Investointikehykseen sovellettavat edellytykset määritellään liitteessä II B ja edellä mainittuihin lainoihin sovellettavat edellytykset liitteessä II C.

4 luku

Vientitulojen vaihtelujen perusteella myönnettävä lisätuki

28 artikla

Lisätuki

1. Lisätukea annetaan osana liitteessä II A tarkoitettua kokonaisrahoitusta erityisesti maatalouden ja kaivosteollisuuden aloilla vientitulojen lyhytaikaisista vaihteluista johtuvien sellaisten erittäin kielteisten vaikutusten lieventämiseksi, jotka saattavat vaarantaa MMA:iden kehitystavoitteiden toteutumisen.

2. Lyhytaikaisissa vientitulojen vaihteluissa tuella pyritään ylläpitämään makrotaloudellisia ja alakohtaisia uudistuksia ja toimintaperiaatteita, jotka tulojen väheneminen saattaisi vaarantaa, sekä korjaamaan erityisesti maatalouden ja kaivosteollisuuden vientitulojen epävakaudesta aiheutuvat kielteiset vaikutukset.

3. MMA:iden riippuvuus erityisesti maatalous- ja kaivosteollisuustuotteiden viennistä otetaan huomioon myönnettäessä liitteessä II D tarkoitettuja varoja. Tällöin vähiten kehittyneisiin maihin sovelletaan suosituimmuuskohtelua.

4. Ylimääräiset varat saatetaan käyttöön liitteessä II D vahvistetun tukijärjestelmän yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

5. Yhteisö tukee myös MMA:ita varten luotuja kaupan varmistamisen järjestelmiä, joilla pyritään suojautumaan ennakolta vientitulojen vaihteluita vastaan.

5 luku

Tuki muille yhteistyösapuolille

29 artikla

Tavoitteet ja rahoitus

1. Jotta vastattaisiin paikallisten hallintoyksikköjen kehitystarpeisiin ja kannustettaisiin kaikkia hajautetun yhteistyön toimijoita, jotka voivat osallistua MMA:iden itsenäiseen kehitykseen sekä siihen liittyvien aloitteiden tekemiseen ja täytäntöönpanoon, MMA—EY-yhteistyöllä tuetaan näitä kehitystoimia asianomaisten MMA:iden ja niiden jäsenvaltioiden, joiden alaisuuteen MMA:t kuuluvat, asettamissa rajoissa sekä ohjelma-asiakirjan mukaisesti.

2. Tältä osin rahoitustukea annetaan hajautettuihin ja pienimuotoisiin hankkeisiin seuraavien a ja b alakohdan mukaisesti:

a) Yhteistyökumppaneita, jotka voivat saada tämän luvun mukaista rahoitustukea, ovat seuraavat yhteisön hajautetun yhteistyön ja kehitysmaiden toimijat: paikallinen julkishallinto, valtioista riippumattomat järjestöt, ammatilliset ryhmät ja paikalliset aloiteryhmät, osuuskunnat, ammattijärjestöt, nais- tai nuorisojärjestöt, opetus- ja tutkimuslaitokset, kirkot ja kaikki kansalaisyhdistykset, jotka voivat osaltaan vaikuttaa kehitykseen.

Tällaisessa yhteistyössä voidaan hyödyntää valmiuksia, innovatiivisia toimintatapoja ja hajautetun yhteistyön toimijoiden resursseja MMA:iden kehityksen edistämiseksi. Tuki-toimissa otetaan huomioon erityisesti yhteisön, MMA:iden ja muiden kehitysmaiden väliset yhteiset toimet.

b) Paikallisilla pienimuotoisilla hankkeilla on oltava taloudelliselta ja sosiaaliselta kannalta vaikutusta alueen väestön elämään, niiden on vastattava ilmenneeseen sekä todettuun ensisijaiseen tarpeeseen, ja ne on pantava täytäntöön edunsaajana olevan paikallisen hallintoyksikön aloitteesta ja siten, että väestö osallistuu aktiivisesti hankkeeseen.

3. Kyseisestä yhteistyöstä syntyneet hankkeet ja ohjelmat voivat olla keino saavuttaa ohjelma-asiakirjassa mainitut erityis-

tavoitteet tai paikallisten hallintoyksikköjen ja hajautetun yhteistyön toimijoiden aloitteiden erityistavoitteet.

4. Tämän luvun nojalla myönnettävä tuki annetaan lisätukena tai tarvittaessa täydentävänä tukena liitteen II E sääntöjen mukaisesti.

5. Pienimuotoisten hankkeiden ja hajautetun yhteistyön rahoitukseen osallistuminen taataan avustuksilla, joiden osuus ei periaatteessa voi olla suurempi kuin kolme neljäsosaa kunkin hankkeen kokonaiskustannuksista. Jäljelle jäävän osan rahoittaa

a) pienimuotoisten hankkeiden osalta asianomainen paikallinen hallintoyksikkö luontoissuorituksina, palveluja tarjoamalla tai käteisenä annettuina avustuksina yhteisön osallistumismahdollisuuksien mukaisesti;

b) hajautetun yhteistyön osalta hajautetun yhteistyön toimijat edellyttäen, että niiden antamat rahoitusvarat ja tekniset, aineelliset tai muut voimavarat ovat yleensä vähintään 25 prosenttia hankkeen tai ohjelman arvioiduista kustannuksista; ja

c) silloin, kun kyse on poikkeuksellisista pienimuotoisten hankkeiden ja hajautetun yhteistyön yhdistelmistä, asianomaisen MMA:n viranomaiset joko rahoitustukena tai käyttämällä julkisia välineitä taikka tarjoamalla palveluja.

Pienimuotoisten hankkeiden tai hajautetun yhteistyön mukaisesti rahoitettuihin hankkeisiin ja ohjelmiin sovellettavat menettelyt määritellään tämän päätöksen ohjelma-asiakirjaa koskeissa säännöksissä.

6 luku

Humanitaarinen apu ja hätäapu

30 artikla

Tavoitteet ja keinot

1. Humanitaarista apua ja hätäapua myönnetään MMA:lle, jotka kärsivät vakavista ja poikkeuksellisista taloudellisista ja sosiaalisista vaikeuksista luonnonmullistusten tai vaikutukseltaan vastaavien erityisolosuhteiden vuoksi. Humanitaarista apua ja hätäapua annetaan niin kauan kuin on tarpeellista näistä tilanteista syntyneiden kiireellisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Humanitaarista apua ja hätäapua annetaan ainoastaan katastrofien uhrien tarpeiden ja edun mukaisesti.

2. Humanitaarisen avun ja hätäavun tarkoituksena on

a) pelastaa ihmishenkiä luonnonmullistusten tai vaikutukseltaan vastaavien erityisolosuhteiden aiheuttamissa kriisitilanteissa ja niitä seuraavissa tilanteissa;

b) osallistua humanitaarisen avun rahoittamiseen ja kuljettamiseen sekä avun saattamiseen avuntarvitsijoille hyödyntämällä kaikkia käytettävissä olevia logistisia keinoja;

c) toteuttaa lyhyen aikavälin kunnostamis- ja jälleenrakentamistoimia väestön sopeutumiselle tai uudelleensopeutumiselle suotuisien olosuhteiden luomiseksi mahdollisimman nopeasti;

d) vastata henkilöiden (kuten pakolaiset, siirtymään joutuneet henkilöt ja kotiseudulleen palaavat) siirtymisestä syntyneisiin tarpeisiin ihmisen aiheuttamien kriisien tai luonnonmullistusten jälkeen, jotta pakolaisten ja siirtymään joutuneiden henkilöiden (heidän olinpaikastaan riippumatta) kaikki tarpeet voidaan täyttää niin kauan kuin tarpeellista ja jotta heidän vapaaehtoista uudelleenasettautumistaan voidaan helpottaa;

e) auttaa MMA:ita kehittämään ja täydentämään järjestelmiä katastrofien ennaltaehkäisemiseksi ja niihin valmistautumiseksi, mukaan luettuina ennakointijärjestelmät ja pikahälytysjärjestelmät, katastrofien seurausten lieventämiseksi.

3. Edellä tarkoitettujen avun kaltaista apua voidaan myöntää MMA:ille, jotka ottavat vastaan pakolaisia tai kotiseudulleen palaavia, sellaisiin akuutteihin tarpeisiin vastaamiseksi, joita hätäavulla ei voida täyttää.

4. Tässä artiklassa tarkoitettu apu rahoitetaan yhteisön talousarviosta. Sitä voidaan poikkeuksellisesti rahoittaa asianomaisen budjettikohdan lisäksi myös liitteessä II A säädettyistä määrärahoista asianomaisen MMA:n pyynnöstä.

5. Humanitaarisen avun ja hätäavun toimia toteutetaan kriisitilanteessa olevan MMA:n, komission, sen jäsenvaltion, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, kansainvälisten järjestöjen tai paikallisten ja kansainvälisten valtiosta riippumattomien järjestöjen pyynnöstä. Apua hallinnoidaan ja sitä annetaan sellaisten menettelyjen mukaisesti, joilla varmistetaan nopea, joustava ja tehokas apu. Komissio antaa tarvittavat säännökset näiden periaatteiden soveltamisesta.

7 luku

Täytäntöönpanomenettelyt

31 artikla

Tekninen apu

1. Komission aloitteesta tai sen toimeksiannosta voidaan rahoittaa teknisen avun tutkimuksia tai toimia tämän päätöksen täytäntöönpanon edellyttämän valmistelun, seurannan, arvioinnin ja valvonnan varmistamiseksi.

Nämä teknisen avun tutkimukset tai toimet rahoitetaan avuksina myönnettävillä kokonaismäärärahoilla.

2. MMA:n aloitteesta voidaan komission lausunnon perusteella rahoittaa teknisen avun tutkimuksia tai toimia ohjelma-asiakirjassa tarkoitettujen toimien toteuttamiseksi.

Nämä teknisen avun tutkimukset tai toimet rahoitetaan asianomaiselle MMA:lle myönnettyistä varoista.

32 artikla

Varainhoidon valvonta

1. Asianomainen MMA on ensisijaisesti vastuussa tukitoimen varainhoidon valvonnasta. Se harjoittaa valvontaa tarvittaessa koordinoitusti sen jäsenvaltion kanssa, jonka alaisuuteen se kuuluu, voimassa olevien kansallisten säännösten mukaisesti.

2. Komission vastuulla on

a) huolehtia siitä, että asianomaisella MMA:lla on yhteisön varojen tehokkaan ja moitteettoman käytön varmistavat hallinto- ja valvontajärjestelmät, jotka toimivat moitteettomasti;

b) väärinkäytösten ilmetessä lähettää suositukset tai pyynnöt oikaisutoimenpiteistä, joiden tarkoituksena on oikaista hallinnon puutteet ja väärinkäytökset.

3. Komissio, MMA ja tarvittaessa jäsenvaltio, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, tekevät hallintojärjestelyjen perusteella yhteistyötä vuosittain tai puolivuositain järjestettävien kokousten yhteydessä sovittaakseen yhteen ohjelmat, menetelmät ja valvonnan toteuttamisen.

4. Rahoituskorjausten osalta

a) väärinkäytösten havaitsemisesta ja rahoituskorjauksista on ensisijaisesti vastuussa asianomainen MMA;

b) jos asianomaisen MMA:n toiminnassa kuitenkin esiintyy puutteita eikä se korjaa tilannetta ja jos asiasta ei päästä yksimielisyyteen, komissio toteuttaa toimia, joilla pienennetään tai poistetaan osa ohjelma-asiakirjan rahoituspäätöksen kokonaismäärärahojen maksusta.

8 luku

Edellisten Euroopan kehitysrahastojen (EKR) siirto yhdeksänteen EKR:oon

33 artikla

Aikaisempien EKR:jen toimeenpano ja siirtymävaihe

1. Niiden kuudenteen, seitsemänteen ja kahdeksänteen EKR:oon liittyvien sitoumusten, joiden toteuttaminen on aloitettu ennen tämän päätöksen voimaantuloa, toteuttamista jatketaan kyseisiin EKR:ihin sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

Siirtymä kautena, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta toisena sen vuoden jälkeisenä vuotena, jona tämä sopimus tai sisäinen sopimus tulee voimaan, sen mukaan, kumpi tapahtuu myöhemmin, EKR:n hallinnosta ja varainhoidosta vastuussa olevat toimihenkilöt, eli EKR:n johtava tulojen ja menojen hyväksyjä, MMA:n tulojen ja menojen hyväksyjä sekä komission edustuston päällikkö, ovat vastuussa niistä hallinnon ja varainhoidon tehtävistä, jotka heille asetetaan neuvoston päätöksellä 91/482/EY.

Kuudennen, seitsemännen ja kahdeksannen EKR:n varat, jotka on myönnetty MMA:ille ennen tämän päätöksen voimaantuloa, säilyvät MMA:ille myönnettyinä. Varoja on edelleen käytettävä päätöksen 91/482/ETY asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Päätöstä sovelletaan, kunnes yhdeksättä EKR:a koskeva sisäinen sopimus tulee voimaan.

2. Yhdeksännen EKR:n perustamisesta tehdyn sisäisen sopimuksen voimaantulopäivää edeltävien kaikkien EKR:jen jäljellä olevat varat ja kaikki varat, joita ei ole sidottu kyseisten päivämäärien jälkeen asianomaisten rahastojen mukaisesti käynnissä oleviin hankkeisiin, siirretään yhdeksänteen EKR:oon, ja ne käytetään tässä päätöksessä vahvistetuina edellytyksin.

Kaikki tällä tavoin yhdeksänteen EKR:oon siirretyt varat, jotka aikaisemmin oli kohdennettu yksittäisen MMA:n tai yksittäisen alueen ohjelmaan, säilyvät edelleen asianomaiselle MMA:lle tai alueelliseen yhteistyöhankkeeseen kohdennettuina.

Kaikki muut jäljellä olevat varat, joita ei ole kohdennettu tiettyyn ohjelmaan, siirretään yhdeksännen EKR:n sitomattomiin määriin. Tämän päätöksen kokonaismäärä, johon lisätään edellisistä EKR:ista siirrettävät jäljellä olevat varat, kattaa vuodet 2000–2007. Tätä säännöstä sovelletaan erityisesti kaikkiin niihin päätöksen 91/482/ETY 118 ja 142 artiklassa tarkoitettujen kokonaismäärien mahdollisesti jäljellä oleviin varoihin, jotka koskevat maatalouden perustuotteiden vientitulojen vakauttamista (Stabex) ja erityistä rahoitusvälinettä (Sysmin).

II OSASTO

TALOUDELLINEN JA KAUPALLINEN YHTEISTYÖ

34 artikla

Tavoite

1. Taloudellisen ja kaupallisen yhteistyön tavoitteena on MMA:iden taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys sekä erityisesti tiiviiden kauppasuhteiden luominen niiden ja koko yhteisön välille.

Yhteistyön täytäntöönpanon on oltava yhdenmukainen muiden yhteisten politiikkojen tavoitteiden kanssa.

2. Lisäksi yhteisö sitoutuu tukemaan MMA:iden tosiasiallista yhdentymistä maailmantalouteen ja niiden tavara- ja palvelukaupan kehittämistä alueellisille ja maailmanmarkkinoille pääsyä varten.

1 luku

Tuotteiden kauppajärjestelmä

35 artikla

Alkuperä tuotteiden vapaa pääsy

1. Tuotaessa MMA:ista peräisin olevia tuotteita yhteisöön ne vapautetaan tuontitulleista.

2. Alkuperä tuotteen käsite ja siihen liittyvät hallinnollisen yhteistyön menetelmät määritellään liitteessä III.

36 artikla

MMA:illa vapaassa liikkeessä olevien ei-alkuperä tuotteiden uudelleenlastaus

1. Tuotaessa yhteisöön muualta kuin MMA:ilta peräisin olevia tuotteita, jotka liikkuvat vapaasti jossakin MMA:ista ja joita jälleenviedään sellaisinaan yhteisöön, ne vapautetaan tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista sillä edellytyksellä, että:

- niistä on maksettu asianomaisessa merentakaisessa maassa tai asianomaisella merentakaisella alueella tullimaksut tai vaikutukseltaan vastaavat maksut, jotka ovat samansuuruisia tai suurempia kuin yhteisössä samoihin yhteisön ulkopuolisista maista peräisin olevien tuotteiden, jotka ovat oikeutettuja suosituimmuuskohtelulausekkeeseen, tuontiin sovellettavat tullit,
- niitä ei ole kokonaan tai osittain vapautettu tai niiden osalta ei ole saatu korvausta maksetuista tulleista tai vaikutukseltaan vastaavista maksuista sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista,
- ne on varustettu vientitodistuksella.

2. Komissio voi tämän päätöksen tavoitteiden edistämiseksi antaa asianomaisen MMA:n viranomaisten asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä luvan MMA:iden julkisen rahoituksen tuen antamiseen uudelleenlastausmenettelyn toteuttajille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta edellä olevan 1 kohdan soveltamista.

Pyynnössä on erityisesti yksilöitävä tuettavan kaupan laji ja volyymi.

Tukea myönnetään vapaaseen liikkeeseen luovutettujen tavaroiden kuljetukseen, mukaan lukien uudelleenlastausmenettelyn oikeutetut käyttökustannukset. Tuki ei saa aiheuttaa vakavia häiriöitä tai vaikeuksia, jotka voivat johtaa jonkin talouden alan heikkenemiseen yhdessä tai useammassa yhteisön jäsenvaltiossa.

MMA:iden viranomaiset voivat tehdä esityksiä komissiolle antaakseen lisätietoja kirjallisten pyyntöjensä perustelemiseksi.

MMA:iden viranomaisten pyynnöstä 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu kumppaniryhmä kutsutaan koolle ratkaisemaan uudelleenlastausmenettelyn hallinnosta mahdollisesti aiheutuvat kysymykset.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta:

- perustamissopimuksen liitteessä I olevassa luettelossa tarkoitettuihin maataloustuotteisiin eikä tuotteisiin, joita koskee tiettyihin maataloustuotteiden valmistuksessa tuotettuihin tavariin sovellettavasta kauppajärjestelmästä 6 päivänä joulukuuta 1993 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 3448/93 (¹), lukuun ottamatta 1 päivästä helmikuuta 2002 ja jollei komission hyväksymistä tarvittavista täytäntöönpanojärjestelyistä muuta johdu, kalastustuotteita:

- joiden CN-koodi on 0303 31 10 00, 0304 20 95 10 ja 0306 13 10 ja jotka on lastattu uudelleen Grönlannissa, ja

(¹) EYVL L 318, 20.12.1993, s. 18, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2580/2000 (EYVL L 298, 25.11.2000, s. 5).

B) joiden CN-koodi on 0302 21 10, 0303 31 10, 0305 49 10, 0306 12 10, 0306 12 90, 0306 22 91, 0306 22 99, 0306 13 10, 0306 13 30, 0306 13 40, 0306 13 50, 0306 13 80, 0306 23 10, 0306 23 31, 0306 23 39, 0306 23 90 ja jotka on lastattu uudelleen Saint-Pierre ja Miquelonissa 2 000 tonnin vuosittaisen määrän osalta.

b) tuotteisiin, joihin sovelletaan yhteisöön tuotaessa määrällisiä rajoituksia tai polkumyöntilulleja.

4. Vapaasti jossakin MMA:ista liikkuvien muiden kuin MMA:n alkuperätuotteiden tuontia yhteisöön koskevat edellytykset sekä näihin edellytyksiin liittyvät hallinnollisen yhteistyön menetelmät määritellään liitteessä IV.

37 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa 36 artiklassa tarkoitetuissa asioissa komitea.

2. Komitean menettelyihin sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

38 artikla

Määrälliset rajoitukset ja vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet

1. Yhteisö ei sovelleta MMA:ilta peräisin olevien tuotteiden tuontiin määrällisiä rajoituksia tai muita vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä.

2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei estä tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten ja eläinten terveyden ja elämän tai kasvien suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi, uusiutumattomien luonnonvarojen säilyttämiseksi tai teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi.

Nämä kiellot tai rajoitukset eivät saa missään tapauksessa olla keino mielivaltaiseen syrjimiseen tai yleensä kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

39 artikla

Jätteet

1. Jätteiden liikkumista jäsenvaltioiden ja MMA:iden välillä valvotaan kansainvälisen ja yhteisön oikeuden mukaisesti. Yhteisö tukee tämän alan tehokkaan kansainvälisen yhteistyön järjestämistä ja kehittämistä ympäristön ja kansanterveyden suojelemiseksi.

2. Yhteisö kieltää kaiken jätteiden suoran tai välillisen viennin MMA:ille, lukuun ottamatta lisäarvoa tuottaviin toimiin tarkoitettujen vaarattomien jätteiden vientiä, samalla kun MMA:iden viranomaiset kieltävät yhteisöstä tai mistä tahansa muusta maasta peräisin olevien jätteiden suoran tai välillisen tuonnin maahansa, sanotun kuitenkin rajoittamatta tiettyjen kyseisiä alueita koskevien kansainvälisten sitoumusten noudattamista, jotka on tehty tai joita voidaan tehdä tulevaisuudessa toimivaltaisilla kansainvälisillä foorumeilla.

3. Yhteisön osalta sovelletaan Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta 1 päivänä

helmikuuta 1993 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 259/93 ⁽¹⁾.

4. Niiden MMA:iden toimivaltaisten viranomaisten, jotka eivät perustuslaillisen asemansa vuoksi ole Baselin yleissopimuksen sopimuspuolia, on toteutettava viipymättä tarvittavat sisäiset oikeudelliset ja hallinnolliset toimenpiteet Baselin yleissopimuksen sisällön ⁽²⁾ täytäntöönpanemiseksi.

5. Lisäksi asianomaiset jäsenvaltiot pyrkivät edistämään sitä, että MMA:t toteuttavat tarvittavat sisäiset oikeudelliset ja hallinnolliset toimenpiteet seuraavien säännösten täytäntöönpanemiseksi:

a) asetus (ETY) N:o 259/93:

i) 13 artikla MMA:iden alueella toteutettavien jätteiden siirtojen osalta,

ii) 18 artikla MMA:iden alueelta AKT-valtioihin suunnattavan jätteiden viennin osalta;

b) neuvoston asetus (EY) N:o 1420/1999 ⁽³⁾;

c) komission asetus (EY) N:o 1547/1999 ⁽⁴⁾;

d) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/59/EY ⁽⁵⁾ ottaen huomioon sen 16 artiklassa asetetut määräajat direktiivin siirtämiseksi osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä;

6. MMA:ilta yhteisöön loppusijoitusta varten suunnattavan, vaarallisten ja tavanomaisten jätteiden tuonnin osalta sovelletaan asetuksen (ETY) N:o 259/93 1—12 artiklaa ja 25—39 artiklaa sekä komission päätöstä 94/774/EY ⁽⁶⁾.

7. Yksi tai useampi MMA ja se jäsenvaltio, jonka alaisia kyseiset MMA:t ovat, voivat soveltaa kansallisia menettelyjä MMA:iden alueelta kyseiseen jäsenvaltioon suunnattavan jätteiden viennin osalta.

⁽¹⁾ EYVL L 30, 6.2.1993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 1999/816/EY (EYVL L 316, 10.12.1999, s. 45).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 93/98/ETY, tehty 1 päivänä helmikuuta 1993, vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan yleissopimuksen (Baselin yleissopimus) tekemisestä yhteisön puolesta (EYVL L 39, 16.2.1993, s. 1).

⁽³⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1420/1999, annettu 29 päivänä huhtikuuta 1999, tiettyjen jätteiden siirtoihin tiettyihin Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön (OECD) kuulumattomiin maihin sovellettavista yhteisistä säännöistä ja menettelyistä (EYVL L 166, 1.7.1999, s. 6), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1800/2001 (EYVL L 244, 14.9.2001, s. 19).

⁽⁴⁾ Komission asetus N:o 1547/1999/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 1999, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 259/93 mukaisista tiettyihin OECD:n päätöksen C(92) 39 (lopullinen) soveltumisalaaan kuulumattomiin maihin suuntautuvien tiettyjen jätelajien siirtojen valvontamenettelyistä (EYVL L 185, 17.7.1999, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1800/2001.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/59/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, aluksella syntyvän jätteen ja lastijäämien vastaanottolaitteista satamissa (EYVL L 332, 28.12.2000, s. 81).

⁽⁶⁾ Komission päätös 94/774/EY, tehty 24 päivänä marraskuuta 1994, Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 259/93 tarkoitettua yhtenäisestä kuljetusasiakirjasta (EYVL L 310, 3.12.1994, s. 70).

Tällaisessa tapauksessa asianomainen jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle soveltamansa lainsäädännön kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tai minkä tahansa myöhemmin asiasta annettavan kansallisen lainsäädännön ja siihen mahdollisesti tehtävien muutosten voimaantulosta.

40 artikla

MMA:iden toteuttamat toimenpiteet

1. Ottaen huomioon MMA:iden ajankohtaiset kehitystarpeet MMA:iden viranomaiset voivat säilyttää tai ottaa käyttöön yhteisöstä peräisin olevien tuotteiden tuonnin osalta tulleja tai määrällisiä rajoituksia, joita ne pitävät välttämättöminä.
2. a) MMA:iden yhteisöön soveltama kauppajärjestelmä ei saa aiheuttaa syrjintää jäsenvaltioiden välillä eikä järjestelmä voi olla vähemmän suotuisa kuin järjestelmä, jota sovelletaan suosituimmuuskohteluun oikeutettuun valtioon.
b) Sen estämättä, mitä tämän päätöksen erityissäännöksissä sanotaan, yhteisö ei harjoita minkäänlaista syrjintää MMA:iden välillä kaupan alalla.
c) Edellä a alakohdasta ei estä MMA:tta myöntämästä tietyille muille MMA:ille tai muille kehitysmaille yhteisölle myönnettyä järjestelmää suotuisampaa järjestelmää.
3. MMA:iden viranomaiset ilmoittavat komissiolle kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen voimaantulosta soveltamansa tullitariffit ja määrälliset rajoitukset.

Ne ilmoittavat komissiolle myös myöhemmät muutokset sen mukaisesti kuin niitä tehdään.

41 artikla

Valvontalauseke

1. Edellä 35 artiklassa tarkoitetut MMA:ista peräisin olevat tuotteet tai 36 artiklassa tarkoitetut muualta kuin MMA:ista peräisin olevat tuotteet voidaan asettaa erityisvalvontaan. Komissio kuulee MMA:n ja jäsenvaltion, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, viranomaisia päättäessään tuotteista, joihin valvontaa sovelletaan.
2. Sovelletaan tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93⁽¹⁾ 308 d artiklaa.
3. Komissio ja MMA:iden viranomaiset vastaavat valvonnan tehokkuudesta panemalla täytäntöön liitteissä III ja IV määritellyt hallinnollisen yhteistyön menetelmät.

42 artikla

Suojatoimenpiteet

1. Jos tämän päätöksen soveltamisesta aiheutuu vakavia häiriöitä jollakin yhteisön tai yhden tai useamman jäsenvaltion taloudellisen toiminnan alalla tai jos soveltaminen vaarantaa

niiden rahatalouden ulkoisen vakauden tai jos ilmenee vaikeuksia, jotka saattavat johtaa yhteisön tai siihen kuuluvan alueen jonkin toiminnan alan merkittävään heikentymiseen, komissio voi yhden tai useamman jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kuultuaan 43 artiklassa tarkoitettua komiteaa toteuttaa tai antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle oikeuden toteuttaa tarvittavat suojatoimenpiteet jäljempänä olevien kohtien mukaisesti.

2. Edellä 1 kohtaa sovellettaessa on valittava ensisijaisesti toimenpiteitä, joista on mahdollisimman vähän häiriötä assosiaation ja yhteisön toiminnalle. Nämä toimenpiteet on rajoitettava niihin, jotka ovat täysin välttämättömiä ilmenneiden häiriöiden poistamiseksi. Ne eivät voi olla vaikutukseltaan voimakkaampia kuin tässä päätöksessä säädetty etuuksien peruuttaminen.

3. Suojatoimenpiteitä hyväksyessä tai muutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota vähiten kehittyneiden MMA:iden etuihin.

4. Tämän artiklan säännökset eivät estä WTO:n säännöistä, WTO:n sopimus suojalausekkeista⁽²⁾ mukaan luettuna, johtuvien yhteisön oikeuksien ja velvollisuuksien soveltamista. Ne eivät estä maatalouden yhteisten markkinajärjestelyjen säännösten ja niistä johtuvien yhteisön tai kansallisten hallinnollisten säännösten soveltamista; ne eivät myöskään estä perustamissopimuksen 235 artiklan mukaisesti annettujen sellaisten erityissäännösten soveltamista, joita sovelletaan maataloustuotteiden jalostuksessa saatuihin tuotteisiin.

5. a) Jos jäsenvaltio pyytää komissiota soveltamaan suojatoimenpiteitä, komissio ilmoittaa siitä neuvostolle, jäsenvaltioille ja MMA:n viranomaisille kolmen työpäivän kuluessa jäsenvaltion esittämän pyynnön vastaanottamisesta ja kehottaa MMA:n viranomaisia toimittamaan tiedot, joita nämä pitävät merkittävänä kyseisen tilanteen kannalta.

- b) Komission toimiessa omasta aloitteestaan se tiedottaa asianomaisille MMA:ille ja jäsenvaltioille asiasta mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

- c) Asianomaisen MMA:n viranomaisten pyynnöstä kutsutaan koolle entisessä 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu kumppaniryöryhmä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä artiklassa tarkoitettujen määräaikaisten noudattamista. Ryöryhmän työskentelyn tulokset toimitetaan 43 artiklassa tarkoitettulle komitealle. Tällaisessa tapauksessa tämän artiklan 9 kohdassa tarkoitettua määräaikaista pidennetään kymmenellä työpäivällä. Komissio kutsuu samanaikaisesti jäsenvaltiot 43 artiklassa tarkoitettua komitean kokoukseen.

Jäsenvaltioiden ja MMA:iden on toimitettava komissiolle tarvittavat tiedot suojatoimenpiteiden soveltamista tai niiden soveltamatta jättämistä koskevien pyyntöjen perustelemiseksi.

⁽¹⁾ EYVL L 253, 11.10.1993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 993/2001 (EYVL L 141, 28.5.2001, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 336, 23.12.1994, s. 184.

6. Komissio ilmoittaa viipymättä neuvostolle, jäsenvaltioille ja MMA:iden viranomaisille tarvittavan suojatoimenpiteitä koskevan päätöksen tekemisestä. Päätöstä sovelletaan välittömästi.

7. Jokainen jäsenvaltio voi saattaa 6 kohdassa tarkoitettun komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi 10 työpäivän kuluessa kyseisen päätöksen ilmoittamisesta.

8. Jos komissio ei tee päätöstä 21 työpäivän kuluessa tai hylkää vaatimuksen tai päättää, ettei ole syytä soveltaa suojatoimenpiteitä, jäsenvaltio, joka on saattanut asian komission käsiteltäväksi, voi saattaa sen neuvoston käsiteltäväksi.

9. Edellä 7 ja 8 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa neuvosto voi määränemmistöllä tehdä eriävän päätöksen 21 työpäivän kuluessa.

43 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa 42 artiklassa tarkoitetuissa asioissa komitea.

2. Komitean menettelyihin sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

2 luku

Palvelujen kauppa ja sijoittautumista koskevat säännöt

44 artikla

Yleinen tavoite

Alan pitkän aikavälin tavoitteena on palvelujen kaupan asteittainen vapauttaminen MMA:iden paikallisten toimien tavoitteiden mukaisesti ja ottaen asianmukaisesti huomioon MMA:iden kehitystason sekä yhteisön, jäsenvaltioiden ja mahdollisesti MMA:iden WTO:n piirissä tekemät sitoumukset.

45 artikla

Sijoittautumisen ja palvelujen tarjoamisen yleisperiaatteet

1. Tässä luvussa tarkoitetaan:

a) 'yhtiöillä tai yrityksillä' siviili- tai kauppaoikeudellisia yhtiöitä tai yrityksiä, mukaan luettuina julkiset tai muut yhtiöt, osuustoiminnalliset yhtiöt sekä kaikki muut julkis- tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt ja yhdistykset, lukuun ottamatta voittoa tavoittelemattomia yhtiöitä tai yrityksiä.

'Jäsenvaltioiden yhtiöillä tai yrityksillä' tarkoitetaan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettuja yhtiöitä ja yrityksiä, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on jäsenvaltiossa. Jos niillä kuitenkin on ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka jäsenvaltiossa,

niiden toiminnalla on oltava tosiasiallinen ja jatkuva yhteys kyseisen jäsenvaltion talouteen.

'MMA:ille sijoittautuneilla yhtiöillä tai yrityksillä' tarkoitetaan yhtiöitä tai yrityksiä, jotka on perustettu asianomaisten MMA:n lainsäädännön mukaisesti ja joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on kyseisessä merentakaisessa maassa tai kyseisellä merentakaisella alueella. Jos niillä kuitenkin on ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka MMA:lla, niiden toiminnalla on oltava tosiasiallinen ja jatkuva yhteys kyseisen MMA:n talouteen.

b) 'MMA:n asukkailla' tarkoitetaan henkilöitä, jotka asuvat vakinaisesti kyseisessä merentakaisessa maassa tai kyseisellä merentakaisella alueella ja jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia tai joille on myönnetty erityinen oikeudellinen asema jossakin MMA:ssa. Tällä määritelmällä ei rajoiteta perustamissopimuksen mukaisia, unionin kansalaisuuden perusteella saatuja oikeuksia.

2. Sijoittautumiseen ja palvelujen tarjoamiseen sovellettavan järjestelmän osalta, perustamissopimuksen 183 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja jollei jäljempänä 3 kohdasta muuta johdu,

a) yhteisö soveltaa palvelukaupan yleissopimuksen (GATS-sopimus) mukaisia sitoumuksia MMA:isiin mainitussa yleissopimuksessa määrätyn edellytyksen ja tämän päätöksen mukaisesti. Kyseisten sitoumusten mukaisesti jäsenvaltiot eivät syrji MMA:iden asukkaita, yhtiöitä ja yrityksiä;

b) MMA:iden viranomaiset soveltavat jäsenvaltioiden kansalaisiin, yhtiöihin ja yrityksiin samaa suosituimmuuskohtelua kuin yhteisön ulkopuolisten maiden kansalaisiin, yhtiöihin ja yrityksiin eivätkä syrji jäsenvaltioiden kansalaisia, yhtiöitä ja yrityksiä.

3. MMA:n viranomaiset voivat paikallista työllisyyttä edistääkseen tai tukeakseen antaa säännöksiä MMA:n asukkaiden ja paikallisen toiminnan eduksi.

Tässä tapauksessa MMA:iden viranomaiset ilmoittavat antamistaan säännöksistä komissiolle, joka ilmoittaa niistä jäsenvaltioille.

4. Lääkäriin, hammaslääkäriin, kättilön, yleissairaanhoitajan, farmaseutin ja eläinlääkäriin ammattien osalta neuvosto voi vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta luettelon sellaisista MMA:iden asukkaiden ammatillisista pätevyyksistä, jotka tunnustetaan jäsenvaltioissa.

46 artikla

Meriliikenne

Yhteistyön tavoitteena tällä alueella on varmistaa tehokkaiden ja luotettavien laivauspalveluiden sopusuhtainen kehitys taloudellisesti tyydyttävien ehdoin helpottamalla kaikkien osapuolien aktiivista osallistumista kaupankäyntiin rajoittamattoman pääsyn periaatetta noudattaen kaupalliselta pohjalta.

Tätä säännöstä ei sovelleta Grönlantiin.

3 luku

Kauppaan liittyvät alat

47 artikla

Juoksevat maksut ja pääomanliikkeet

1. Rajoittamatta jäljempänä 2 kohdan soveltamista:

- a) jäsenvaltiot ja MMA:iden viranomaiset eivät rajoita millään tavalla yhteisön ja MMA:iden kansalaisten välisten vaihtotaseeseen perustuvien maksujen suorittamista vapaasti vaihdettavassa valuutassa,
- b) jäsenvaltiot ja MMA:iden viranomaiset eivät rajoita millään tavalla maksutaseen pääomaa koskevien suoritusten osalta pääoman vapaata liikkuvuutta sellaisten yhtiöiden suorissa investoinneissa, jotka on perustettu vastaanottavan jäsenvaltion, maan tai alueen lainsäädännön mukaisesti, ja investoinneissa, jotka on tehty tämän päätöksen säännösten mukaisesti, sekä näiden investointien ja niistä saatujen voittojen rahaksi muuttamista ja kotiuttamista.

2. Yhteisöllä, jäsenvaltioilla ja MMA:illa on oikeus toteuttaa perustamissopimuksen 57, 58, 59, 60 ja 301 artiklassa soveltuvin osin tarkoitettuja toimenpiteitä mainituissa artikloissa määriteltyjen edellytysten mukaisesti. Samoin jos yksi tai useampi MMA tai yksi tai useampi jäsenvaltio joutuu tai on vaarassa joutua merkittäviin maksutasevaikeuksiin, MMA:n viranomaiset, jäsenvaltio tai yhteisö voivat tullitariffeja koskevan yleissopimuksen, palvelukaupan yleissopimuksen ja Kansainvälistä valuuttarahastoa koskevan sopimuksen VIII ja XIV artiklan mukaisesti päättää juokseviin maksuihin määräaikaisesti sovellettavista rajoituksista, jotka voivat olla voimassa ainoastaan niin pitkään, kunnes maksutasetilanne on korjattu. MMA:iden viranomaisten, jäsenvaltioiden tai yhteisön, jotka toteuttavat näitä toimenpiteitä, on ilmoitettava niistä toisilleen viipymättä ja toimitettava mahdollisimman pian aikataulu kyseisten toimenpiteiden kestosta.

48 artikla

Kilpailupolitiikka

1. Terveen ja tehokkaan kilpailupolitiikan ja -sääntöjen käyttönotolla ja täytäntöönpanolla on tärkeä merkitys investoinneille suotuisten olosuhteiden, kestävän teollistumisprosessin ja markkinoillepääsyn avoimuuden edistämisessä ja varmistamisessa.

2. Kilpailun vääristymisen torjumiseksi ja kunkin MMA:n erilaisen kehitystason sekä taloudellisten tarpeiden huomioon ottamiseksi yhteisö ja MMA:t sitoutuvat toteuttamaan kansal-

lisia, territoriaalisia tai alueellisia toimia ja sääntöjä, joihin sisältyy sellaisten yritystenvälisten sopimusten, yritysten yhteenliittymien päätösten tai yritysten yhdenmukaistettujen menettelyjen valvominen ja joissakin tapauksissa kieltäminen, joiden tarkoituksena tai seurauksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen. Kielto koskee myös yhden tai useamman yrityksen hallitsevan markkina-aseman väärinkäyttöä yhteisön tai MMA:n alueella.

49 artikla

Teollis- ja tekijänoikeuksien suoja

1. Teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallista omaisuutta koskevien oikeuksien riittävä ja tehokas suoja varmistetaan, mukaan luettuina keinot näiden oikeuksien täytäntöönpanemiseksi, yhdenmukaistamalla ne kaikkein tiukimpiin kansainvälisiin normeihin kahdenvälisen kaupan vääristymien ja esteiden vähentämiseksi.

2. Immateriaalioikeuksiin kuuluvat tekijänoikeudet ja erityisesti tietokoneohjelmien tekijänoikeudet ja niihin liittyvät oikeudet, hyödyllisyysmallisuoja, patentit ja erityisesti bioteknologian keksinnöt, teollismallit, maantieteelliset merkinnät ja alkuperämerkinnät, kaupalliset merkit ja palvelumerkit, integroitujen piirien piirimallit (topografiat), tietokantojen oikeusuoja ja suoja epärehellistä kilpailua vastaan, sellaisena kuin siitä määrätään taitotietoa koskevien julkaisemattomien tietojen suojaamista sekä teollisoikeuden suojelemista koskevan Pariisin yleissopimuksen 10 a artiklassa.

50 artikla

Standardointi ja sertifiointi

Kaupan helpottamiseksi on toimittava nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä standardoinnin, sertifiointin ja laadunvarmistamisen alalla tarpeettomien teknisten esteiden poistamiseksi ja näillä aloilla esiintyvien erojen vähentämiseksi.

51 artikla

Kauppa ja ympäristö

Kansainvälisen kaupan kehitystä on edistettävä niin, että varmistetaan kestävä ja terve ympäristöhoito alaa koskevien kansainvälisten sopimusten ja sitoumusten mukaisesti ja ottamalla asianmukaisesti huomioon kunkin MMA:n kehitystaso. MMA:iden erityisvaatimukset ja -tarpeet on otettava huomioon ympäristötoimenpiteiden laadinnassa ja toteuttamisessa.

Rio de Janeiron periaatteet mielessä pitäen yhteistyötä toteutetaan siten, että kauppa- ja ympäristöpolitiikka täydentävät toisiaan erityisesti lisäämällä tavaroiden ja palvelujen laadun valvontaa ympäristön suojelemiseksi ja ympäristöä säästävien tuotantomenetelmien kehittämiseksi.

52 artikla

Kauppa ja työehdot

On tarpeen noudattaa kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettuja työhön liittyviä perusehtoja, jotka koskevat järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua, oikeutta työehtosopimusneuvotteluihin, pakkotyön lakkauttamista, lapsityön pahimpien muotojen poistamista, työssäkäyvien lasten vähimmäisikää ja syrjimättömyyttä työllisyydessä.

53 artikla

Kuluttajapolitiikka ja kuluttajien terveyden suojelu

On tehtävä yhteistyötä kuluttajapolitiikan ja kuluttajien terveyden suojelun alalla MMA:illa ja yhteisössä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti kaupan esteiden välttämiseksi.

54 artikla

Peiteltujen protektionististen toimenpiteiden kieltä

Tämän luvun säännöksiä ei saa käyttää keinona mielivaltaiseen syrjintään tai kaupan peitellyn rajoittamiseen.

4 luku

Raha- ja verotuskysymykset

55 artikla

Verotusta koskeva poikkeuslauseke

1. Rajoittamatta 56 artiklan säännösten soveltamista tämän päätöksen säännösten mukaisesti myönnettyä suosituimmuuskohtelua ei sovelleta jäsenvaltioiden tai MMA:iden viranomaisten nykyisiin tai tuleviin veroetuksiin, joita ne voivat myöntää kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten tai muiden verotusjärjestelyjen tai voimassa olevan kansallisen verolainsäädännön perusteella.

2. Mitään tämän päätöksen säännöksiä ei voida käyttää estämään minkään sellaisen toimenpiteen käyttöönottoa tai toteuttamista, jonka tarkoituksena on estää veronkierto tai veropetokset kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten tai muiden verotusjärjestelyjen tai voimassa olevan kansallisen verolainsäädännön verotusta koskevien säännösten mukaisesti.

3. Mitään tämän päätöksen säännöksiä ei voida käyttää estämään jäsenvaltioiden tai MMA:iden toimivaltaisten viranomaisten verolainsäädäntönsä asiaa koskevia säännöksiä soveltaessa tekemästä eroa eri tilanteissa olevien veronmaksajien

välillä erityisesti näiden asuinpaikan osalta tai sen osalta, minne he ovat sijoittaneet pääomansa.

56 artikla

Yhteisön rahoittamien sopimusten verotusjärjestelmä ja tullimenettely

1. MMA:t soveltavat yhteisön rahoittamiin sopimuksiin verotusjärjestelmää ja tullimenettelyä, jotka eivät ole vähemmän suotuisia kuin suosituimmuusasemassa olevaan valtioon tai sellaisiin kansainvälisiin kehitysyhteistyöjärjestöihin, joihin niillä on suhteet, sovellettava järjestelmä ja menettely. Suosituimmuusasemassa olevaan valtioon sovellettavan järjestelmän ja menettelyn määrittämisessä ei oteta huomioon asianomaisen MMA:n toimivaltaisten viranomaisten muihin kehitysmaihin soveltamia järjestelmiä ja menettelyjä.

2. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, yhteisön rahoittamiin sopimuksiin sovelletaan seuraavia järjestelyjä:

- sopimuksiin ei sovelleta edunsaajana olevalla MMA:lla voimassa olevia tai siellä määrättäviä leima- eikä rekisteriveroja tai vaikutukseltaan vastaavia veronluonteisia maksuja. Nämä sopimukset rekisteröidään kuitenkin MMA:lla voimassa olevien lakien mukaisesti, ja rekisteröinnistä voidaan veloittaa palvelumaksu;
- sopimusten täytäntöönpanosta johtuvat tuotot ja/tai tulot ovat verotettavia asianomaisen MMA:n sisäisen verotusjärjestelmän mukaisesti, jos kyseiset tuotot ja/tai tulot aikaansaaneilla luonnollisilla ja oikeushenkilöillä on vakituinen kotipaikka kyseisellä MMA:lla tai jos sopimuksen täytäntöönpano kestää pidempään kuin kuusi kuukautta;
- yritykset, joiden on tuotava tarvikkeita rakennusurakkasopimusten panemiseksi täytäntöön, ovat pyynnöstä oikeutettuja väliaikaiseen maahantuontimenettelyyn sellaisena kuin se on määritelty edunsaajana olevan MMA:n mainittuja tarvikkeita koskevassa lainsäädännössä;
- palvelusopimuksissa määriteltyjen tehtävien toteuttamisessa tarvittavat ammattitarvikkeet vapautetaan väliaikaisesti edunsaajana olevalla MMA:lla tai edunsaajana olevilla MMA:illa kunkin MMA:n lainsäädännön mukaisesti veroista, maahantuontimaksuista, tulleista ja muista vaikutukseltaan vastaavista maksuista, kun nämä tullit tai maksut eivät ole korvausta palvelujen suorittamisesta;
- hankintasopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä tapahtuva tuonti vapautetaan edunsaajana olevalla MMA:lla tulleista, maahantuontimaksuista, maksuista tai muista vaikutukseltaan vastaavista veroista. Asianomaiselta MMA:lta peräisin olevia hankintoja koskeva sopimus tehdään vapaasti tehtäällä -hinnan perusteella, jota on korotettu MMA:lla näihin hankintoihin tarvittaessa sovellettavilla veroilla;
- nestemäisen polttoaineen, voiteluaineen ja hiilivety-sideaineen sekä yleisesti ottaen kaikkien rakennusurakkaan sisältyvien tuotteiden ostot katsotaan suoritetuiksi paikallisilla markkinoilla, ja ne ovat edunsaajana olevalla MMA:lla voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sovellettavan verotusjärjestelmän alaisia;

g) palvelusopimuksessa määriteltyjen tehtävien toteuttamisesta vastuussa olevien luonnollisten henkilöiden, paikallista henkilöstöä lukuun ottamatta, sekä näiden henkilöiden perheenjäsenten henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden tuonti toteutetaan edunsaajana olevalla MMA:lla voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti vapaana maahantuontituloista, maksuista ja muista vaikutukseltaan vastaavista veroista.

3. Asianomaisen MMA:n lainsäädäntöä sovelletaan kaikkiin niihin kysymyksiin, joita 1 ja 2 kohdassa ei tarkoiteta.

4. Komission virkamiehet, lukuun ottamatta paikalta palkattua henkilökuntaa, on vapautettu kaikista siinä maassa tai sillä alueella, jossa heidän virkapaikkansa on, kannetuista veroista.

5 luku

Ammatillinen koulutus, kelpoisuus yhteisön ohjelmiin ja muita säännöksiä

57 artikla

Ammatillinen koulutus

MMA:ista kotoisin oleville henkilöille, joilla on jäsenvaltion kansalaisuus, myönnetään mahdollisuus saada ammatillista koulutusta yhteisössä samoin perustein ja samoin edellytyksin kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisille, jos he täyttävät kyseisen jäsenvaltion kansalaisille asetetut vaatimukset, mukaan lukien mahdollinen edellytys oleskelusta yhteisössä tai ETA-maissa.

58 artikla

MMA:ille avoimet ohjelmat

MMA:ista kotoisin olevat henkilöt sekä soveltuvin osin MMA:iden asianomaiset julkiset ja/tai yksityiset elimet ja laitokset voivat osallistua liitteessä II F lueteltuihin yhteisön

ohjelmiin ja niitä seuraaviin ohjelmiin kyseisiä ohjelmia koskevien sääntöjen ja siihen jäsenvaltioon, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, sovellettavien järjestelyjen mukaisesti.

Komissio voi muuttaa tätä luetteloa MMA:n tai jäsenvaltion pyynnöstä taikka omasta aloitteestaan.

59 artikla

Eurotiedonvälityskeskukset (EICC)

MMA:iden viranomaisten pyynnöstä ja kolmannen osan I osatossa säädettyjen menettelyjen mukaisesti MMA:lle voidaan perustaa eurotiedonvälityskeskus (Euro-Info Correspondence Centre), jäljempänä EICC. EICC:lle perusrakenteen tarjoavan tahon käyttöön voidaan myöntää osarahoitusta ohjelma-asikirjan nojalla myönnettävästä tuesta tai osana alueellista yhteistyötä.

EICC:n tehtävä ja sen käytössä olevat välineet ja palvelut sekä perustamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja perusrakenteen tarjoavan tahon valintaperusteet määritellään liitteessä V.

60 artikla

Yritystoiminnan kehittämiskeskus ja maatalouden ja maaseudun yhteistyön tekninen keskus

MMA voi viranomaistensa pyynnöstä hyödyntää palveluja, joita tarjoavat AKT—ETY-kumppanuussopimuksen liitteessä III olevassa 1 artiklassa tarkoitettu yritystoiminnan kehittämiskeskus ja maatalouden ja maaseudun yhteistyön tekninen keskus.

Mahdolliset kustannukset, jotka aiheutuvat yritystoiminnan kehittämiskeskuksen tai maatalouden ja maaseudun yhteistyön teknisen keskuksen toimista niitä käyttävien MMA:iden hyväksi, rahoitetaan liitteessä II A säädettyistä varoista.

NELJÄS OSA

LOPPUSÄÄNNÖKSET

61 artikla

Aseman muuttuminen

Jos jokin MMA itsenäistyy:

- tässä päätöksessä säädetyn järjestelmän soveltamista MMA:seen voidaan väliaikaisesti jatkaa neuvoston vahvistamin edellytyksin;
- neuvosto päättää yksimielisesti komission ehdotuksesta tähän päätökseen tarvittavista mukautuksista ja erityisesti 24 artiklassa säädettyjen määrärahojen tarkistuksesta.

62 artikla

Uudelleentarkastelu

Neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta ennen 31 päivää joulukuuta 2007 säännökset perustamissopimuksen 182—186 artiklassa määrättyjen periaatteiden sovelta-

miseksi myöhemmin. Tässä yhteydessä neuvosto vahvistaa erityisesti toimenpiteitä, joita tarvitaan, jos yksittäinen MMA perustuslakinsa mukaista menettelyä noudattaen sopii erityisistä etuuskohtelujärjestelyistä yhteisön ja sellaisen alueen eri kumppaneiden välillä, johon asianomainen MMA kuuluu. Tässä yhteydessä neuvosto ottaa erityisesti huomioon yhteisön, sen jäsenvaltioiden ja MMA:iden tekemät kansainväliset sitoumukset, WTO:ssa tehdyt sitoumukset mukaan luettuina.

63 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 2 päivänä joulukuuta 2001. Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2011.

64 artikla

Julkaiseminen

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 27 päivänä marraskuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. NEYTS-UYTTEBROECK

LIITE I A

LUETTELO 1 ARTIKLASSA TARKOITETUISTA MAISTA JA ALUEISTA (MMA:ISTA)

- Grönlanti,
- Uusi-Kaledonia ja siihen kuuluvat alueet,
- Ranskan Polynesia,
- Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet,
- Wallis ja Futunasaaret,
- Mayotte,
- Saint-Pierre ja Miquelon,
- Aruba,
- Alankomaiden Antillit:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten.
- Anguilla,
- Caymansaaret,
- Falklandinsaaret,
- Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Saint Helena, Ascension, Tristan da Cunha
- Brittiläinen antarktinen alue,
- Brittiläinen Intian valtameren alue,
- Turks- ja Caicossaaret,
- Brittiläiset Neitsytsaaret.

LIITE I B

TÄMÄN PÄÄTÖKSEN SOVELTAMISEKSI LUETTELO VÄHITEN KEHITTYNEISTÄ MERENTAKAISISTA MAISTA JA ALUEISTA, JOITA TARKOITETAAN 3 ARTIKLAN 3 KOHDASSA

- Anguilla,
- Mayotte,
- Montserrat,
- Saint Helena, Ascension, Tristan da Cunha,
- Turks- ja Caicossaaret,
- Wallis ja Futunasaaret,
- Saint-Pierre ja Miquelon.

LIITE II A

YHTEISÖN RAHOITUSTUKI: YHDEKSÄS EKR

1 artikla

Jakauma eri välineiden kesken

1. Tässä päätöksessä esitettyihin tarkoituksiin viisivuotiskaudelle 1 päivästä maaliskuuta 2000 28 päivään helmikuuta 2005 sisäisessä sopimuksessa vahvistettu, yhdeksänestä Euroopan kehitysrahastosta (EKR) maksettavan yhteisön rahoitustuen 175 miljoonan euron kokonaismäärä jakautuu seuraavasti:

- a) 153 miljoonaa euroa avustuksina, joista:
 - i) 145 miljoonaa euroa tukea pitkän aikavälin kehitysohjelmille, humanitaariseen apuun, hätäapuun, pakolaisapuun ja ylimääräiseksi tueksi vientitulojen epävakauden vuoksi. Määrärahaa käytetään etenkin yhtenäisissä ohjelma-asiakirjoissa tarkoitettujen toimien rahoittamiseen, ja
 - ii) 8 miljoonaa euroa alueellisen yhteistyön ja yhdentymisen tukemiseen, mukaan lukien 7 artiklassa määritellyt vuoropuhelu- ja kumppanuustoimet;
- b) 20 miljoonaa euroa kohdennetaan liitteessä II C tarkoitettun MMA-investointikehityksen rahoittamiseen;
- c) 2 miljoonaa euroa kohdennetaan teknisen avun tutkimuksiin tai toimiin, joita toteutetaan komission aloitteesta tai komission toimina erityisesti päätöksen kokonaisarviointin toteuttamiseksi; arvioinnin on tapahduttava viimeistään kaksi vuotta ennen päätöksen voimaantulon päättymistä.

2. Lisäksi yhdeksänestä EKR:sta maksettavan rahoitustuen kokonaismäärä ja kaikki aiemmista rahastoista sisäisen sopimuksen mukaisesti yhdeksänten EKR:oon siirretyt jäljellä olevat varat koskevat ajanjaksoa 2000—2007. Ennen yhdeksännen EKR:n voimaantulon päättymistä jäsenvaltioiden on arvioitava maksusitoumusten ja suoritettujen maksujen toteutumaa. Rahoitusyhteistyön tukemiseksi tarvittavat uudet rahoitusvarat määritetään tämän arvioinnin perusteella, ja siinä otetaan täysin huomioon rahoitusvarat, joita ei ole sidottu tai maksettu yhdeksännen EKR:n aikana.

3. Ennen yhdeksännen EKR:n voimaantulon päättymistä jäsenvaltioiden on määrättävä päivämäärä, jonka jälkeen yhdeksännen EKR:n varoja ei sidota.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettut varat loppuvat tämän päätöksen voimaantuloaikana, neuvosto toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.

2 artikla

Varojen hallinnoijat

EIP hallinnoi omista rahoitusvaroistaan antamia lainoja sekä MMA-investointikehityksestä rahoitettavia toimia. Kaikkien muiden tämän päätöksen varojen hallinnoinnista vastaa komissio.

3 artikla

Varojen kohdentaminen eri MMA:ille

1. Tämän liitteen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa mainittu 145 miljoonan euron määrä kohdennetaan MMA:iden tarpeiden ja saavutusten perusteella jäljempänä mainittuja perusteita noudattaen.

- a) A-määräraha: 66,1 miljoonaa euroa jaetaan niille MMA:ille, joiden taloudellinen kehitys on viivästynyt pahiten, eli niille, joiden asukaskohtainen bruttokansantulo on käytettävissä olevien tilastotietojen mukaan enintään 75 prosenttia yhteisön bruttokansantulosta.
- b) B-määräraha: 61 miljoonaa euroa jaetaan kaikille niille MMA:ille, joiden asukaskohtainen bruttokansantulo on enintään yhtä korkea kuin yhteisön bruttokansantulo, ja tärkeimpiä siitä rahoitettavia toimia ovat köyhyyden torjumiseen liittyvät toimet sosiaalisen kehityksen ja ympäristön-suojelun tukemiseksi.
- c) A- ja B-määrärahojen jaossa on otettava huomioon asukasluku, bruttokansantulo, aiempien EKR-varojen käyttö, kansainvälisesti tunnustettujen hyvän vero- ja varainhoidon hallinnon periaatteiden noudattaminen, maantieteellisistä syistä johtuvat erityisongelmat sekä arvioitu vastaanottokyky sekä joustava siirtymävaihe, jolla estetään huomattavat äkilliset viivästyks tukien myöntämisessä Uudelle-Kaledoniale, Ranskan Polynesialle ja Alankomaiden Antilleille. Varoja myönnetään ainoastaan, jos niitä voidaan käyttää tehokkaasti ja toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

2. Mahdollisuutta myöntää varoja Grönlannille tutkitaan vuosien 2001—2006 kalastusolosuhteita koskevan pöytäkirjan ⁽¹⁾ 14 artiklassa tarkoitettua tarkastelun pohjalta.

3. Kohdentamattomat C-määrärahat muodostavat 17,9 miljoonan euron varannon, josta voidaan:

- a) rahoittaa millä tahansa MMA:lla humanitaarista apua, hätäapua ja pakolaisapua sekä tarvittaessa antaa ylimääräistä tukea vientitulojen epävakauden vuoksi liitteen II D mukaisesti; ja
 - b) tehdä uusia kohdennuksia MMA:iden tarpeiden ja saavutusten mukaan.
- Saavutukset arvioidaan avoimesti ja puolueettomasti myönnettujen varojen käyttöasteen, meneillään olevien toimien täytäntöönpanon tehokkuuden, köyhyyden lievittämisen tai vähentämisen sekä kestävän kehityksen toimenpiteiden perusteella.
- c) Niiden avulla voidaan tarvittaessa toteuttaa edellä 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelun perusteella välttämättömiä toimenpiteitä.
 - d) 1 miljoonan euron enimmäismäärä on varattu EIP:n omista varoistaan rahoittamien toimien korkotuen rahoittamiseen liitteen II B mukaisesti tai MMA-investointikehityksen nojalla.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1575/2001, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2001, neljännen pöytäkirjan tekemisestä Euroopan talousyhteisön sekä Tanskan hallituksen ja Grönlannin maakuntahallituksen välisessä kalastusta koskevassa sopimuksessa tarkoitettua kalastusta koskevista edellytyksistä (EYVL L 209, 2.8.2001, s. 1).

4. Edellä olevien kohtien mukaisesti yhdeksänneistä EKR:stä alustavasti kohdennetut määrät on määritelty seuraavasti sanotun kuitenkin rajoittamatta aikaisemmista EKR:stä siirrettävien jäännösten käyttöä:

(miljoonaa euroa)

MMA	Alustavat määrät 9. EKR		
	A	B	Yhteensä
Uusi-Kaledonia		13,75	13,75
Ranskan Polynesia		13,25	13,25
Wallis ja Futuna	8	3,5	11,5
Mayotte	9,9	5,3	15,2
Saint-Pierre ja Miquelon	5,6	6,8	12,4
Alankomaiden Antillit	11,7	8,3	20,0
Falklandinsaaret		3	3
Turks- ja Caicossaaret	8,2	0,2	8,4
Anguilla	7,9	0,1	8
Montserrat	5,3	5,7	11,0
Saint Helena ja siihen kuuluvat Ascension ja Tristan da Cunha	7,5	1,1	8,6
Pitcairn	2		2
Yhteensä	127,1 miljoonaa euroa		
Kohdentamaton C-varanto	17,9 miljoonaa euroa		

5. Komissio voi puolivälitarkistuksen perusteella päättää tässä artiklassa tarkoitettujen määrien mahdollisten kohdentamattomien jäännösten kohdentamisesta jollain muulla tavalla. Puolivälitarkistusta koskevista menettelyistä sekä kohdentamisen muuttamisesta päätetään tämän päätöksen 24 artiklan mukaisesti.

LIITE II B

YHTEISÖN RAHOITUSTUKI: EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN LAINAT OMISTA VAROISTA

1 artikla

Määrä

EIP voi myöntää omista varoistaan enintään 20 miljoonaa euroa sisäisen sopimuksen 5 artiklassa tarkoitettuina lainoina pankin perussäännössä ja tässä liitteessä esitetyin ehdoin.

2 artikla

Euroopan investointipankki

1. EIP:

- a) edistää kansallisella ja alueellisella tasolla MMA:iden talouden ja teollisuuden kehitystä hallinnoimiensa varojen avulla ja rahoittaa tässä tarkoituksessa ensisijaisesti tuottavia hankkeita ja ohjelmia tai muita yksityissektorin edistämiseen tähtääviä investointeja kaikilla talouden osa-aloilla;
- b) luo tiiviit yhteistyösuhteet kansallisten ja alueellisten kehityspankkien sekä MMA:iden ja yhteisön pankkien ja rahoituslaitosten kanssa; ja
- c) vahvistaa yhteistyössä asianomaisen MMA:n kanssa järjestelyt ja menettelyt kehitysrahoitusyhteistyön täytäntöönpanemiseksi tässä päätöksessä esitetyn mukaisesti ja tarvittaessa hankkeiden ja ohjelmien luonteen huomioon ottamiseksi ja toimiakseen tässä päätöksessä asetettujen tavoitteiden mukaisesti pankin perussäännössä vahvistettuja menettelyjä noudattaen.

2. EIP:n omista varoistaan rahoittamia lainoja myönnetään seuraavin ehdoin:

- a) viitekorko on se, jota EIP soveltaa sopimuksen allekirjoituspäivänä tai maksun suorituspäivänä valuuttaa ja takaisinmaksuaikoja koskevien ehtojen osalta samanlaisiin lainoihin;
- b) kuitenkin niin, että
 - i) julkisen sektorin hankkeisiin sovelletaan pääsääntöisesti kolmen prosentin korkotukea,
 - ii) yksityisen sektorin hankkeisiin, joihin sisältyy rakennus- ja uudistustoimia osana yksityistämistä tai joiden sosiaaliset tai ympäristöön liittyvät edut ovat merkittäviä ja selvästi osoitettavissa, annetuille lainoille voidaan myöntää korkotukea, jonka määrä ja muoto määritellään hankkeen erityispiirteiden perusteella. Korkotuki on kuitenkin enintään kolme prosenttia.

Lopullinen korko on joka tapauksessa aina vähintään 50 prosenttia viitekorosta;

- c) korkotuen määrä, jonka arvo lasketaan lainan suoritusajan kohtina, vähennetään liitteessä II A olevan 3 artiklan 3 kohdan d alakohdassa määritellystä korkotukimäärärahasta ja maksetaan suoraan EIP:lle;

Korkotuet voidaan kapitalisoida tai käyttää avustuksina hankkeisiin liittyvän, erityisesti MMA:iden rahoituslaitoksille annettavan, teknisen avun tukemiseen; ja

- d) EIP:n omista varoistaan rahoittamien lainojen takaisinmaksuaika määräytyy hankkeen taloudellisten ja rahoituksellisten ominaisuuksien perusteella, mutta on enintään 25 vuotta. Lainoihin sisältyy tavallisesti aika, jona lyhennyksiä ei peritä ja joka vahvistetaan hankkeen rakentamiskauden perusteella.

3. EIP:n omista varoistaan rahoittamien julkisen sektorin yrityksiin tehtävien investointien osalta asianomaiselta MMA:lta voidaan vaatia hankekohtaisia erityistakuita tai sitoumuksia.

3 artikla

Valuuttasiirtoja koskevat säännöt

Tähän päätökseen perustuvissa toimitissa, jotka MMA:t ovat kirjallisesti hyväksyneet, asianomaiset MMA:t:

- a) myöntävät asianomaisen MMA:n tai asianomaisten MMA:iden lainsäädännön nojalla vapautuksen kaikista erääntyvien lainojen koroista, provisioista ja kuoletuksista perittävistä kansallisista ja paikallisista maksuista ja veroista;
- b) antavat edunsaajien käyttöön erääntyvien lainojen korkojen, provisioiden ja kuoletusten maksamiseen tarvittavan valuutan niiden alueella toteutettavien hankkeiden ja ohjelmien täytäntöönpanemiseksi tehtyjen rahoitussopimusten mukaisesti; ja
- c) antavat EIP:n käyttöön sen kansallisena valuuttana saamien rahamäärien siirtoon tarvittavan ulkomaisen valuutan euron tai muiden siirtovaluuttojen ja kansallisen valuutan välillä siirtopäivänä sovellettavalla vaihtokurssilla; näitä ovat kaikenlaiset niiden alueella toteutettavien hankkeiden ja ohjelmien täytäntöönpanemiseksi tehtyjen rahoitussopimusten mukaisesti maksettavat suoritukset, kuten korot, osingot, provisiot ja muut palkkiot sekä lainojen kuoletukset ja osakkeiden myyntitulot.

LIITE II C

YHTEISÖN RAHOITUSTUKI: MMA-INVESTOINTIKEHYS

1 artikla

Tavoite

Perustetaan MMA-investointikehys, jäljempänä 'investointikehys', kaupallisesti elinvoimaisten yritysten tukemiseksi pääasiassa yksityisellä sektorilla tai sellaisten julkisen sektorin yritysten tukemiseksi, jotka tukevat yksityisen sektorin kehittämistä.

Tässä liitteessä, liitteessä II B ja sisäisen sopimuksen 29 ja 30 artiklassa vahvistetaan investointikehyksestä ja EIP:n omista varoista rahoitettuja lainoja koskevat rahoitusehdot. Nämä varat voidaan ohjata tukikelpoisille yrityksille joko suoraan tai välillisesti hyväksyttyjen sijoitusrahastojen ja/tai rahoituksen välittäjien kautta.

2 artikla

Investointikehyksen varat

1. Investointikehyksestä myönnettäviä varoja voidaan käyttää muun muassa

a) riskipääoman muodostamiseen seuraavasti:

- i) pääomaosakkuuksiin MMA:iden yrityksissä, myös rahoituslaitoksissa;
- ii) kvasipääomatuki MMA:iden yrityksille, myös rahoituslaitoksille; ja
- iii) sekä ulkomaisille että paikallisille investoijille ja lainantajille tarkoitetut takuut ja muut luottokelpoisuutta lisäävät järjestelyt, joita voidaan käyttää kattamaan investointeihin liittyviä poliittisia tai muita riskejä; ja

b) tavallisten lainojen myöntämiseen.

2. Pääomaosakkuus koskee yleensä vähemmistöosakkuutta, joka ei johda määräysvallan syntymiseen, ja siitä maksetaan korvausta asianomaisen hankkeen tulosten perusteella.

3. Kvasipääomatuki voi muodostua osakkaiden ennakko-maksuista, vaihtovelkakirjoista, ehdollisista lainoista, toissijaisista lainoista ja osakkuuslainoista tai muista vastaavista tukimuodoista. Tällaista tukea voidaan antaa erityisesti

a) ehdollisina lainoina, joiden hoito ja/tai kesto on sidoksissa tiettyjen, hankkeen tulokseen liittyvien ehtojen täyttymiseen. Jos ehdollista lainaa myönnetään investointia edeltäviin selvityksiin tai hankkeeseen liittyvään muuhun tekniseen

apuun, lainanhoidosta voidaan vapauttaa, jos investointi ei toteudu;

b) osakkuuslainoina, joiden hoito ja/tai kesto on sidoksissa hankkeen taloudellisiin tuloksiin; ja

c) toissijaisina lainoina, jotka maksetaan takaisin vasta sen jälkeen, kun muut saatavat on hoidettu.

4. Kunkin toimen korvaukset eritellään lainan myöntämisen yhteydessä.

Kuitenkin

a) ehdollisen lainan tai osakkuuslainan osalta korvaus käsittää yleensä enintään kolmen prosentin kiinteän koron sekä hankkeen tuloksiin liittyvän muuttuvan maksuosan; ja

b) toissijaisen lainan korkoprosentti on markkinaperusteinen.

5. Takuut hinnoitellaan niin, että niissä otetaan huomioon katettavat riskit ja toimenpiteen erityispiirteet.

6. Tavallisten lainojen korko käsittää viitekoron, jota EIP soveltaa vastaaviin, vapaavuosia ja takaisinmaksuaikoja koskevilta ehdoiltaan samanlaisiin lainoihin, sekä EIP:n määrittelemän lisän.

7. Tavallisia lainoja on myönnettävä edullisin ehdoin seuraavissa tapauksissa:

a) yksityissektorin kehityksen kannalta välttämättömiin infrastruktuurihankkeisiin vähiten kehittyneillä MMA:illa; tällöin lainan korkoa alennetaan kolmella prosentilla; ja

b) hankkeisiin, joihin sisältyy rakenneuudistustoimia osana yksityistämistä tai joiden sosiaaliset tai ympäristöön liittyvät edut ovat merkittäviä ja selvästi osoitettavissa; tällöin lainoille voidaan myöntää korkotukea, jonka määrä ja muoto määritellään hankkeen erityispiirteiden perusteella; korkotuki on kuitenkin enintään kolme prosenttia.

Lopullinen korko on joka tapauksessa aina vähintään 50 prosenttia viitekorosta.

8. Varat näihin edullisin ehdoin rahoitettaviin tarkoituksiin saadaan investointikehyksestä, ja ne ovat määrältään enintään viisi prosenttia investointien rahoitukseen investointikehyksestä osoitettavasta ja EIP:n omista varoistaan osoittamasta kokonaismäärästä.

9. Korkotuet voidaan kapitalisoida tai käyttää avustuksina hankkeisiin liittyvän, erityisesti MMA:iden rahoituslaitoksille annettavan, teknisen avun tukemiseen.

3 artikla

Investointikehityksen alaiset toimet

1. Investointikehitys koskee kaikkia talouden osa-alueita, ja sillä tuetaan yksityissektorin ja kaupallisesti johdettujen julkisen sektorin toimijoiden investointeja, myös yksityissektorille välttämätöntä ja tuloja tuottavaa talouden ja tekniikan alan infrastruktuuria.

- a) Kehystä hallinnoidaan uudistuvana rahastona, ja sen on tarkoitus olla taloudellisesti kestävä. Sen alaisiin toimiin sovelletaan markkinaperusteisia ehtoja, ja niissä pyritään välttämään paikallisten markkinoiden vääristyminen ja yksityisten rahoituslähteiden syrjäyttäminen; ja
- b) sillä pyritään aikaansaamaan katalyyttinen vaikutus kannustamalla pitkäaikaisten paikallisten varojen käyttöönottoa ja houkuttelemalla yksityisiä ulkomaisia investoijia ja lainanantajia mukaan MMA:illa toteutettaviin hankkeisiin.

2. Tämän päätöksen voimassaolon päättyessä ja jos neuvosto ei ole tehnyt asiassa erityistä päätöstä, investointike-

hykseen tehtävät kumulatiiviset nettotakaisinmaksut siirretään seuraavaan MMA-rahoitusvälineeseen.

4 artikla

Valuuttakurssiriskiä koskevat säännöt

Valuuttakurssivaihtelujen vaikutusten minimoimiseksi valuuttakurssiriskiin liittyvät ongelmat ratkaistaan seuraavasti:

- a) pääomaosakkuudessa, jonka tavoitteena on yrityksen omien varojen vahvistaminen, valuuttakurssiriski katetaan yleensä investointikehityksestä;
- b) pienten ja keskisuurten yritysten riskipääomarahoituksessa valuuttakurssiriski jaetaan yleensä yhteisön ja muiden osapuolten kesken; keskimäärin valuuttakurssiriski jaetaan tasan; ja
- c) investointikehitykseen perustuvat lainat pyritään aina, kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, varsinkin makrotaloudellisen ja rahoituksellisen tilanteen osalta vakaissa maissa, myöntämään MMA:n kansallisessa valuutassa, jolloin valuuttakurssiriski katetaan investointikehityksestä.

LIITE II D

YHTEISÖN INVESTOINTIKEHYS: VIENTITULOISSA LYHYELLÄ AIKAVÄLILLÄ TAPAHTUVAN VAIHTELUN RAHOITUS

1 artikla

Periaatteet

1. Tietyn MMA:n talouden riippuvuus tavaroiden, erityisesti maataloustuotteiden ja kaivannaisten viennistä on yksi peruste jaettaessa varoja pitkän aikavälin kehitystyöhön.
2. Maan pitkän aikavälin kehittämiseen ohjelmoiduista varoista voidaan 2 ja 3 artiklan perusteella myöntää ylimääräistä rahoitustukea vientitulojen epävakauksesta johtuvien haittavaikutusten lieventämiseksi ja tulojen laskun vaarantaman kehitysohjelman turvaamiseksi.

2 artikla

Tuensaantiperusteet

1. Ylimääräisiä varoja myönnetään seuraavin perustein:
 - vientitulojen kymmenen prosentin tai vähiten kehittyneiden maiden tapauksessa kahden prosentin menetys tavaraviennissä soveltamisvuotta edeltävien neljän vuoden jakson kolmen ensimmäisen vuoden vientitulojen aritmeettiseen keskiarvoon verrattuna,
tai
 - vientitulojen kymmenen prosentin tai vähiten kehittyneiden maiden tapauksessa kahden prosentin menetys maataloustuotteiden tai kaivannaisten kokonaisviennissä soveltamisvuotta edeltävien neljän vuoden jakson kolmen ensimmäisen vuoden vientitulojen aritmeettiseen keskiarvoon verrattuna niiden maiden osalta, joissa maataloustuotteiden tai kaivannaisten osuus on yli 40 prosenttia tavaroiden kokonaisvientituloista.
2. Ylimääräistä tukea myönnetään enintään neljänä peräkkäisenä vuotena.

3. Ylimääräiset varat otetaan huomioon asianomaisen maan kansantalouden tilinpidossa. Ne käytetään tämän päätöksen 23 artiklassa vahvistettujen täytäntöönpanosäännösten mukaisesti. Molempien osapuolten suostumuksella varoja voidaan käyttää kansalliseen talousarvioon sisältyvien ohjelmien rahoittamiseen. Osa ylimääräisistä varoista voidaan kuitenkin varata erityisaloja varten.

3 artikla

Ennakot

Ylimääräisten varojen myöntämistäjärjestelmästä myönnetään ennakkoa yhdistettyjen kauppatilastojen valmistumisen mahdollisesta viivästymisestä aiheutuvien haittojen kattamiseksi ja sen varmistamiseksi, että kyseiset varat voidaan sisällyttää soveltamisvuotta seuraavan vuoden talousarvioon. Ennakot pannaan maksuun asianomaisen MMA:n viranomaisten laatimien väliaikaisten vientitilastojen perusteella, jotka toimitetaan komissiolle ennen virallisten ja lopullisten, yhdistettyjen tilastojen valmistumista. Ennakko on enintään 80 prosenttia soveltamisvuodelle arvioidusta ylimääräisten varojen määrästä. Näin käyttöön otettujen varojen määrää mukautetaan komission ja MMA:n viranomaisten yhteisellä suostumuksella lopullisten yhdistettyjen vientitilastojen ja julkisen talouden lopullisen alijäämän perusteella.

4 artikla

Uudelleentarkastelu

Neuvosto tarkastelee tämän liitteen määräyksiä uudelleen viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän päätöksen 23 artiklassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäännösten voimaantulosta ja sen jälkeen komission, jonkin jäsenvaltion tai jonkin MMA:n pyynnöstä.

LIITE II E

YHTEISÖN RAHOITUSTUKI: TALOUSARVIOSTA KEHITYSMAILLE ANNETTAVA APU

MMA:t hyötyvät seuraavista Euroopan yhteisöjen yleisen talousarvion kehitysmaille osoitetuista budjettikohdista sanotun kuitenkin rajoittamatta budjettikohtien mahdollisia muutoksia. Jollei erikseen toisin säädetä, kehitysmaille tarkoitettuja yleisen talousarvion määrärahoja voidaan käyttää MMA:iden hyväksi.

1. Elintarvikeapu ja humanitaarinen apu (osasto B7-21)

- Neuvoston päätös 1999/576/EY, tehty 29 päivänä kesäkuuta 1999, elintarvikeapua koskevan vuoden 1999 yleissopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisen soveltamisen ilmoittamisesta Euroopan yhteisön puolesta ⁽¹⁾.
- Neuvoston päätös 2000/421/EY, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2000, elintarvikeapua koskevan vuoden 1999 yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta ⁽²⁾.
- Neuvoston asetus (EY) N:o 1292/96, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1996, elintarvikeapupolitiikasta ja elintarvikeavun hallinnosta sekä elintarviketurvaan liittyvistä erityisistä tukitoimista ⁽³⁾.
- Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/96, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1996, humanitaarisesta avusta ⁽⁴⁾.

2. Yhteisön toimet valtiosta riippumattomien järjestöjen hyväksi (luku B7-60)

- Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 14 päivänä toukokuuta 1992, valtioista riippumattomien järjestöjen tehtävästä kehitysyhteistyöstä ⁽⁵⁾.
- Neuvoston asetus (EY) N:o 1658/98, annettu 17 päivänä heinäkuuta 1998, kehitysmaita koskevilla aloilla toteutettavien toimien yhdessä eurooppalaisten valtioista riippumattomien kehitysyhteistyöjärjestöjen (NGO) kanssa suoritettavasta rahoituksesta ⁽⁶⁾.

3. Kehitysyhteistyötä koskeva koulutus- ja valistustoiminta (luku B7-61)

- Neuvoston asetus (EY) N:o 2836/98, annettu 22 päivänä joulukuuta 1998, sukupuolten tasa-arvoon liittyvien kysymysten sisällyttämisestä kehitysyhteistyöhön ⁽⁷⁾.

4. Ympäristö (luku B7-62)

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2493/2000, annettu 7 päivänä marraskuuta 2000, ympäristö- ulottuvuuden sisällyttämisestä täysimääräisesti kehitysmaiden kehitysprosessiin ⁽⁸⁾.
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2494/2000, annettu 7 päivänä marraskuuta 2000, toimenpiteistä kehitysmaissa olevien trooppisten ja muiden metsien säilyttämisen ja kestävä hoidon edistämiseksi ⁽⁹⁾.

5. Terveys ja huumeiden torjunta, väestö ja väestönkasvu kehitysmaissa (luku B7-63)

- Neuvoston asetus (EY) N:o 2046/97, annettu 13 päivänä lokakuuta 1997, pohjoinen—etelä-yhteistyöstä huumausaineiden ja niiden väärinkäytön vastaisessa toiminnassa ⁽¹⁰⁾.
- Neuvoston asetus (EY) N:o 550/97, annettu 24 päivänä maaliskuuta 1997, HI-virusta/aidsia koskevista toimista kehitysmaissa ⁽¹¹⁾.

6. Erityistuet kehityksen alalla (luku B7-64)

- Neuvoston asetus (EY) N:o 2258/96, annettu 22 päivänä marraskuuta 1996, kehitysmaissa toteutettavista kunnostamis- ja jälleenrakennustoimista ⁽¹²⁾.
- Neuvoston asetus (EY) N:o 1659/98, annettu 17 päivänä heinäkuuta 1998, hajautetusta yhteistyöstä ⁽¹³⁾.

⁽¹⁾ EYVL L 222, 24.8.1999, s. 38.

⁽²⁾ EYVL L 163, 4.7.2000, s. 37.

⁽³⁾ EYVL L 166, 5.7.1996, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 163, 2.7.1996, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL C 150, 15.6.1992, s. 273.

⁽⁶⁾ EYVL L 213, 30.7.1998, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1726/2001 (EYVL L 234, 1.9.2001, s. 10).

⁽⁷⁾ EYVL L 354, 30.12.1998, s. 5.

⁽⁸⁾ EYVL L 288, 15.11.2000, s. 1.

⁽⁹⁾ EYVL L 288, 15.11.2000, s. 6.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 287, 21.10.1997, s. 1.

⁽¹¹⁾ EYVL L 85, 27.3.1997, s. 1.

⁽¹²⁾ EYVL L 306, 28.11.1996, s. 1.

⁽¹³⁾ EYVL L 213, 30.7.1998, s. 6.

7. Kolmansiin maihin suuntautuvan seksiturismin vastaiset toimet (luku B7-626)

- Lapsia vahingoittavan seksimatkailun vastaisten toimien täytäntöönpano jatkuu komission 26 päivänä toukokuuta 1999 antaman tiedonannon ja neuvoston 21 päivänä joulukuuta 1999 tekemien päätelmien perusteella.

LIITE II F

MUU YHTEISÖN TUKI: OSALLISTUMINEN YHTEISÖN OHJELMIIN

MMA:iden kansalaisiin sovelletaan osana sen jäsenvaltion, jonka alaisuuteen MMA kuuluu, kiintiötä seuraavia ohjelmia sekä niitä jatkavia ohjelmia:

1. Koulutusohjelmat:

- a) Leonardo da Vinci, yhteisön ammatillista koulutusta koskevan toimintaohjelman toinen vaihe, perustettu 26 päivänä huhtikuuta 1999 tehdyllä neuvoston päätöksellä 1999/382/EY ⁽¹⁾;
- b) vuorottelu- ja erityisesti oppisopimuskoulutusta koskevien eurooppalaisten koulutusjaksojen edistäminen, perustettu 21 päivänä joulukuuta 1998 tehdyllä neuvoston päätöksellä 1999/51/EY ⁽²⁾;
- c) Sokrates, yhteisön koulutusalan toimintaohjelman toinen vaihe, perustettu 24 päivänä tammikuuta 2000 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä 253/2000/EY ⁽³⁾;
- d) Yhteisön nuoriso-toimintaohjelma, perustettu 13 päivänä huhtikuuta 2000 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä 1031/2000/EY ⁽⁴⁾.

2. Yrityksiä koskevat ohjelmat:

- a) 20 päivänä joulukuuta 2000 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2000/819/EY perustettu monivuotinen ohjelma yritysten ja yrittäjyyden hyväksi (2001—2005) ⁽⁵⁾;
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettussa ohjelmassa edellytetty käsiteollisuus;
- c) edellä a alakohdassa tarkoitettussa ohjelmassa edellytetty euromanagement;
- d) kolmannen monivuotisen ohjelman pk-yritysten hyväksi mukainen alkupääoma, perustettu 9 päivänä joulukuuta 1996 tehdyllä neuvoston päätöksellä 97/15/EY ⁽⁶⁾.

3. Viidennen puiteohjelman tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-ohjelmat:

3.1 Aihepiirikohtaiset ohjelmat

- a) Tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskeva erityisohjelma "Elämänlaatu ja luonnonvarojen hoitaminen" (1998—2002) ⁽⁷⁾;
- b) Tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskeva erityisohjelma "Käyttäjästävällinen tietoyhteiskunta" (1998—2002) ⁽⁸⁾;
- c) Tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskeva erityisohjelma "Kilpailukykyinen ja kestävä kasvu" (1998—2002) ⁽⁹⁾;
- d) 25 päivänä tammikuuta 1999 tehdyllä neuvoston päätöksellä 1999/171/EY perustettu tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskeva erityisohjelma "Energia, ympäristö ja kestävä kehitys" (1998—2002) ⁽¹⁰⁾.

3.2 Horisontaaliset ohjelmat

- a) Erityisohjelma "Yhteisön tutkimuksen kansainvälisen aseman vahvistaminen" (1998—2002) ⁽¹¹⁾;
- b) Tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskeva erityisohjelma "Innovaation edistäminen ja pk-yritysten osallistumisen kannustaminen" (1998—2002) ⁽¹²⁾;
- c) Tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskeva erityisohjelma "Tutkijavoimavarojen lisääminen ja sosioekonomisen tietopohjan laajentaminen" (1998—2002) ⁽¹³⁾.

4. Kulttuuri- ja audiovisuaaliset ohjelmat:

- a) Neuvoston 20 päivänä joulukuuta 2000 tekemällä päätöksellä 2000/21/EY perustettu audiovisuaalisten teosten kehittämistä, levitystä ja edistämistä koskeva ohjelma (Media Plus — kehitys, levitys ja edistäminen) (2001—2005);
- b) Kulttuuri 2000 (2000—2004), perustettu 14 päivänä helmikuuta 2000 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä 508/2000/EY ⁽¹⁴⁾;

5. H RTP Japan (Human Resources Training Programme in Japan) ja ajankohtaiset selvityskierrokset, perustettu 18 päivänä toukokuuta 1992 tehdyllä neuvoston päätöksellä 92/278/ETY ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ EYVL L 146, 11.6.1999, s. 33.

⁽²⁾ EYVL L 17, 22.1.1999, s. 45.

⁽³⁾ EYVL L 28, 3.2.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 117, 18.5.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 333, 29.12.2000, s. 84.

⁽⁶⁾ EYVL L 6, 10.1.1997, s. 25.

⁽⁷⁾ EYVL L 64, 12.3.1999, s. 1.

⁽⁸⁾ EYVL L 64, 12.3.1999, s. 20.

⁽⁹⁾ EYVL L 64, 12.3.1999, s. 40.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 64, 12.3.1999, s. 58.

⁽¹¹⁾ EYVL L 64, 12.3.1999, s. 78.

⁽¹²⁾ EYVL L 64, 12.3.1999, s. 91.

⁽¹³⁾ EYVL L 64, 12.3.1999, s. 105.

⁽¹⁴⁾ EYVL L 63, 10.3.2000, s. 1.

⁽¹⁵⁾ EYVL L 144, 26.5.1992, s. 19.

LIITE III

KÄSITTEEN "ALKUPERÄTUOTTEET" MÄÄRITTELYSTÄ JA HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMISTÄ

SISÄLLYSLUETTELO

I OSASTO	YLEISET SÄÄNNÖKSET
— 1 artikla	Määritelmät
II OSASTO	KÄSITTEEN "ALKUPERÄTUOTTEET" MÄÄRITTELY
— 2 artikla	Yleiset vaatimukset
— 3 artikla	Kokonaan tuotetut tuotteet
— 4 artikla	Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet
— 5 artikla	Riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet
— 6 artikla	Alkuperäkumulaatio
— 7 artikla	Kelpuuttamisen yksikkö
— 8 artikla	Tarvikkeet, varaosat ja työkalut
— 9 artikla	Sarjat
— 10 artikla	Neutraalit tekijät
III OSASTO	ALUEESEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET
— 11 artikla	Alueperiaate
— 12 artikla	Suora kuljetus
— 13 artikla	Näyttelyt
IV OSASTO	ALKUPERÄSELVITYS
— 14 artikla	Yleiset vaatimukset
— 15 artikla	EUR.1-tavaratodistuksen antamismenettely
— 16 artikla	Jälkikäteen annetut EUR.1-tavaratodistukset
— 17 artikla	EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen antaminen
— 18 artikla	EUR.1-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella
— 19 artikla	Kauppalaskuilmoituksen laatimista koskevat edellytykset
— 20 artikla	Valtuutettu viejä
— 21 artikla	Alkuperäselvityksen voimassaolo
— 22 artikla	Kauttakuljetusmenettely
— 23 artikla	Alkuperäselvityksen esittäminen
— 24 artikla	Tuonti osalähetyksinä
— 25 artikla	Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämisestä
— 26 artikla	Kumulaatiota koskeva tiedotusmenettely
— 27 artikla	Todistusasiakirjat
— 28 artikla	Alkuperäselvityksen ja todistusasiakirjojen säilyttäminen
— 29 artikla	Poikkeavuudet ja muotovirheet
— 30 artikla	Euroina ilmaistut määrät
V OSASTO	HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT
— 31 artikla	Leimasimista ja osoitteista tiedottaminen
— 32 artikla	Alkuperäselvityksen tarkastaminen
— 33 artikla	Hankkijan ilmoitusten tarkastaminen
— 34 artikla	Riitaisuuksien ratkaiseminen
— 35 artikla	Seuraamukset
— 36 artikla	Vapaa-alueet
— 37 artikla	Poikkeukset

VI OSASTO	CEUTA JA MELILLA
— 38 artikla	Erityisedellytykset
VII OSASTO	LOPPUSÄÄNNÖKSET
— 39 artikla	Alkuperäsääntöjen tarkistaminen
— 40 artikla	Lisäykset
— 41 artikla	Liitteen täytäntöönpano
— 42 artikla	EUR.2-lomakkeiden laatimista koskeva siirtymäaika

Lisäykset

— Lisäys 1	Alkuhuomautukset lisäyksen 2 luetteloon
— Lisäys 2	Luettelo ei-alkuperäaineisiin sovellettavista valmistus- tai käsittelytoimista, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman
— Lisäys 3	EUR.1-tavaratodistuslomake
— Lisäys 4	Kauppalaskuilmoitus
— Lisäys 5A	Hankkijan ilmoitus tuotteista, joilla on etuuskohtelualkuperäasema
— Lisäys 5B	Hankkijan ilmoitus tuotteista, joilla ei ole etuuskohtelualkuperäasemaa
— Lisäys 6	Tiedotustodistus
— Lisäys 7	Poikkeushakemuslomake

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Määritelmät

Tätä liitettä sovellettaessa tarkoitetaan:

- a) 'valmistuksella' kaikenlaista valmistusta tai käsittelyä, myös kokoamista tai erityistoimia;
- b) 'aineksella' kaikkia aineosia, raaka-aineita, komponentteja, osia jne., joita käytetään tuotteen valmistuksessa;
- c) 'tuotteella' valmistettavaa tuotetta, vaikka se olisi tarkoitettu käytettäväksi myöhemmin toisessa valmistustilassa;
- d) 'tavaroilla' sekä aineksia että tuotteita;
- e) 'tullausarvolla' tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen VII artiklan soveltamisesta 1994 tehdyn sopimuksen (WTO:n sopimus tullausarvosta) mukaisesti määritettyä arvoa;
- f) 'vapaasti tehtaalla -hinnalla' valmistajalle, jonka yrityksessä viimeinen valmistus tai käsittely on suoritettu, tuotteesta maksettua vapaasti tehtaalla -hintaa, johon sisältyy kaikkien valmistuksessa käytettyjen aineiden arvo ja josta on vähennetty sisäiset verot, jotka palautetaan tai voidaan palauttaa valmistaa tuotetta vietäessä;
- g) 'ainesten arvolla' valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäaineiden tullausarvoa maahantuontihetkellä tai, jos sitä ei tiedetä tai voida todeta, ensimmäistä todettavissa olevaa aineksista kyseisellä alueella maksettua hintaa;
- h) 'alkuperäaineiden arvolla' tällaisten aineiden arvoa määriteltynä soveltuvin osin sovelletun g alakohdan mukaisesti;
- i) 'arvonlisäyksellä' tuotteiden vapaasti tehtaalla -hintaa, josta on vähennetty sellaisten kolmannen maan aineiden tul-

lausarvo, jotka on tuotu yhteisöön, AKT-valtioihin tai MMA:isiin;

- j) 'ryhmillä' ja 'nimikkeillä' harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän, jäljempänä tässä pöytäkirjassa 'harmonoitu järjestelmä' tai 'HS', muodostavan nimikkeistön ryhmiä ja nimikkeitä (nelinumeroiset koodit);

- k) ilmaisulla 'luokitellaan' tuotteen tai aineksen luokittelua tiettyyn nimikkeeseen;

- l) 'lähetyksellä' tuotteita, jotka lähetetään samanaikaisesti yhdeltä viejältä yhdelle vastaanottajalle tai kuljetetaan yhdellä kuljetusasiakirjalla taikka, jos tällaista asiakirjaa ei ole, yhdellä kauppalaskulla viejältä vastaanottajalle;

- m) 'alueilla' myös aluevesiä.

II OSASTO

KÄSITTEEN "ALKUPERÄTUOTTEET" MÄÄRITTELY

2 artikla

Yleiset vaatimukset

1. Tämän päätöksen kaupallista yhteistyötä koskevia säännöksiä sovellettaessa seuraavia tuotteita pidetään MMA-alkuperätuotteina:

- a) tämän liitteen 3 artiklan mukaiset MMA:illa kokonaan tuotetut tuotteet;

- b) MMA:illa tuotetut tuotteet, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin niissä kokonaan tuotettuja aineksia, jos näille aineksille on suoritettu MMA:illa tämän pöytäkirjan 4 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa MMA:iden alueita pidetään yhtenä alueena.

3. Alkuperä tuotteita, jotka on valmistettu kahdella tai useammalla MMA:lla kokonaan tuotetuista tai riittävästi valmistetuista tai käsitellyistä aineksista, pidetään sen MMA:n alkupe-
rätuotteina, jossa viimeinen valmistus tai käsittely tapahtui, jos
niitä on siellä valmistettu tai käsitelty enemmän kuin tämän
liitteen 5 artiklassa tarkoitetaan.

3 artikla

Kokonaan tuotetut tuotteet

1. Seuraavia tuotteita pidetään MMA:lla, yhteisössä tai AKT-
valtioissa kokonaan tuotettuina:

- a) niiden maaperästä tai merenpohjasta louhitut kivennäistuot-
teet;
- b) siellä korjatut kasvituotteet;
- c) siellä syntyneet ja kasvatetut elävät eläimet;
- d) siellä kasvatetuista elävistä eläimistä saadut tuotteet;
- e) siellä metsästäällä tai kalastamalla saadut tuotteet;
- f) niiden alusten niiden aluevesien ulkopuolelta pyytämät
merikalastustuotteet ja muut niiden merestä saamat tuotteet;
- g) niiden tehdasaluksilla ainoastaan f alakohdassa tarkoitetuista
tuotteista valmistetut tuotteet;
- h) siellä kerätyt yksinomaan raaka-aineiden talteenottoon
soveltuvat käytetyt tavarat, myös yksinomaan uudelleen
pinnoitettaviksi tai jätekäyttöön soveltuvat käytetyt ulkoren-
kaat;
- i) siellä suoritetuista valmistustoimista syntyneet jätteet ja
romu;
- j) aluevesien ulkopuolisesta merenpohjasta tai merenpohjan
alaisista kerrostumista saadut tuotteet, jos niillä on yksinoi-
keus hyödyntää tätä merenpohjaa tai sen alaisia kerros-
tumia;
- k) siellä yksinomaan a—j alakohdassa tarkoitetuista tuotteista
valmistetut tavarat.

2. Edellä 1 kohdan f ja g alakohdassa käytettyjä ilmaisuja
'niiden alukset' ja 'niiden tehdasalukset' sovelletaan ainoastaan
aluksiin ja tehdasaluksiin:

- a) jotka on merkitty tai ilmoitettu MMA:n, jäsenvaltion tai
AKT-valtion alusrekisteriin;
- b) jotka purjehtivat MMA:n, jäsenvaltion tai AKT-valtion lipun
alla;
- c) jotka vähintään puoliksi ovat MMA:n, EY:n jäsenvaltion tai
AKT-valtion kansalaisten tai sellaisen yhtiön omistuksessa,
jonka kotipaikka sijaitsee MMA:lla tai jossakin näistä
valtioista ja jonka hallituksen tai hallintoneuvoston puheen-
johtaja ja näiden elinten jäsenten enemmistö ovat MMA:n,
EY:n jäsenvaltion tai AKT-valtion kansalaisia ja jonka pää-
omasta lisäksi henkilöyhtiöiden ja yhtiöiden, joiden osak-
kaiden vastuu on rajoitettu, osalta vähintään puolet kuuluu

EY:n jäsenvaltioille tai AKT-valtioille taikka näiden valtioi-
den tai MMA:iden julkisille laitoksille taikka kansalaisille;

- d) joiden miehistöstä, päällystö mukaan luettuna, vähintään 50
prosenttia on MMA:n, EY:n jäsenvaltion tai AKT-valtion
kansalaisia.

3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jos MMA
tarjoaa yhteisölle mahdollisuutta neuvotella kalastussopimuk-
sesta, mutta yhteisö ei hyväksy tätä tarjousta, kyseinen MMA
saa vuokrata tai hankkia leasing-sopimuksella kolmannelta
maalta aluksia kalastuksen harjoittamista varten sen yksinomai-
sella talousvyöhykkeellä ja pyytää, että tällaisia aluksia pidetään
"niiden aluksina" seuraavin ehdoin:

- MMA on tarjonnut yhteisölle tilaisuutta neuvotella kalastus-
sopimuksesta, mutta yhteisö on kieltäytynyt tarjouksesta,
- vähintään puolet miehistöstä, päällystö mukaan luettuna,
on MMA:iden, jäsenvaltioiden tai AKT-valtioiden kansa-
laisia,
- komissio hyväksyy, että vuokra- tai leasing-sopimus tarjoaa
riittävät mahdollisuudet kehittää kyseisen MMA:n kapasi-
teettia kalastaa omaan lukuunsa ja erityisesti että sopimus
antaa kyseiselle MMA:lle vastuun sen käyttöön huomata-
van pitkäksi ajaksi asetetun aluksen merenkulkua koske-
vasta ja taloudellisesta hallinnosta.

4 artikla

Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet

1. Tätä liitettä sovellettaessa pidetään tuotteita, jotka eivät
ole kokonaan tuotettuja, riittävästi valmistettuina tai käsitel-
tyinä MMA:lla, yhteisössä tai AKT-valtiossa, jos lisäyksessä 2
olevassa luettelossa säädetty edellytykset täyttyvät.

Näissä edellytyksissä ilmoitetaan kaikkien tämän päätöksen
soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta valmistus tai kä-
sittely, joka on suoritettava valmistuksessa käytetyille ei-alkupe-
räaineille, ja niitä sovelletaan ainoastaan tällaisiin aineksiin.
Näin ollen, jos tuotetta, joka on saanut alkuperäaseman siten,
että se täyttää luettelossa säädetty edellytykset, käytetään toisen
tuotteen valmistuksessa, siihen ei sovelleta sitä tuotetta
koskevia edellytyksiä, jonka valmistuksessa sitä käytetään, eikä
sen valmistuksessa mahdollisesti käytettyjä ei-alkuperäaineisia
oteta huomioon.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, ei-alkuperäai-
neksia, joita tiettyä tuotetta koskevien luettelon edellytysten
mukaan ei saisi käyttää tämän tuotteen valmistuksessa, saa
kuitenkin käyttää, jos:

- a) niiden yhteisarvo on enintään 15 prosenttia tuotteen
vapaasti tehtaalla -hinnasta;
- b) mitään niistä prosenttimääristä, jotka luettelossa annetaan
ei-alkuperäaineiden enimmäisarvoksi, ei ylitetä tätä kohtaa
sovellettaessa.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa sovelletaan, jollei 5 artiklassa toisin
säädetä.

5 artikla

Riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet

1. Seuraavia valmistus- tai käsittelytoimia pidetään riittämättöminä antamaan alkuperäasema riippumatta siitä, täyttyvätkö 4 artiklan vaatimukset, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista:

- a) toimenpiteet tuotteiden kunnon säilymisen varmistamiseksi kuljetuksen ja varastoinnin aikana;
- b) kollien jakaminen ja yhdistäminen;
- c) pesu ja puhdistus; pölyn, oksidin, öljyn, maalin tai muun peiteaineen poistaminen;
- d) tekstiilien silytys tai prässäys;
- e) yksinkertainen maalaus tai kiillotus;
- f) viljan ja riisin esikuorinta, hienontaminen osittain tai kokonaan, kiillotus ja lasitus;
- g) sokerin värjäys tai sokeripalojen muodostus; sokerin hienontaminen osittain tai kokonaan;
- h) hedelmien, pähkinöiden ja vihannesten kuoriminen ja kivien poisto;
- i) teroitus, pelkkä hiominen tai pelkkä leikkaaminen;
- j) seulonta, lajittelu, luokittelu, ryhmittely, yhteensovitus; (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi);
- k) pelkkä pullotus, tölkitys, pussitus, koteloihin tai rasioihin pakkaaminen, kartongille tai levyille kiinnittäminen ja kaikki muut yksinkertaiset pakkaustoimenpiteet;
- l) merkkien, nimilappujen, logojen ja muiden vastaavanlaisten tunnusten kiinnittäminen tai painaminen tuotteisiin tai niiden pakkauksiin;
- m) erilaistenkin tuotteiden pelkkä sekoittaminen, jos yksi tai useampi seoksen aineosista ei täytä tässä liitteessä säädettyjä edellytyksiä, jotta niitä voitaisiin pitää MMA:n, yhteisön tai AKT-valtion alkuperätuotteina;
- n) osien pelkkä yhdistäminen kokonaiseksi tuotteeksi tai tuotteiden purkaminen osiin;
- o) kahden tai useamman a—n alakohdassa mainitun toimenpiteen toteuttaminen yhdessä;
- p) eläinten teurastus.

2. Kaikki tietyille tuotteelle joko MMA:lla, yhteisössä tai AKT-valtiossa suoritettavat toimenpiteet on otettava kokonaisuutena huomioon määritettäessä, pidetäänkö tälle tuotteelle suoritettua valmistusta tai käsittelyä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla riittämättömänä.

6 artikla

Alkuperäkumulaatio

1. Yhteisön tai AKT-valtion alkuperäaineita pidetään MMA-alkuperäaineina, jos ne sisältyvät siellä valmistettuun tuotteeseen. Näiden aineiden ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä, jos niitä on valmistettu tai käsitelty enemmän kuin 5 artiklassa tarkoitetaan.

2. Yhteisössä tai AKT-valtiossa tehtyä valmistusta tai käsittelyä pidetään MMA:illa tehtynä, jos aineita myöhemmin valmistetaan tai käsitellään MMA:illa.

3. Edellä 2 kohdan mukaan alkuperäaseman saaneita tuotteita pidetään edelleen MMA-alkuperätuotteina ainoastaan, jos niitä on valmistettu tai käsitelty MMA:illa enemmän kuin 5 artiklassa tarkoitetaan.

4. Edellä 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta harmonoidun järjestelmän 1—24 ryhmään kuuluviin tuotteisiin, jos käytetyt ainekset ovat yhteisön alkuperäaineita ja jos ne kuuluvat maataloustuotteiden vientitukijärjestelmän piiriin, jollei näytetä, että käytetyistä aineista ei ole maksettu vientitukea.

Harmonoidun järjestelmän ryhmään 17 ja nimikkeisiin 1806 10 30 ja 1806 10 90 kuuluvien tuotteiden osalta AKT/EY—MMA-alkuperäkumulaatio sallitaan vain 1 päivästä helmikuuta 2002 ja 28 000 tonnin vuotuiselle määrälle 31 päivään joulukuuta 2007. Vuotuista määrää vähennetään asteittain, ja se poistetaan lopuksi kokonaan seuraavasti:

21 000 tonnia 1 päivästä tammikuuta 2008;

14 000 tonnia 1 päivästä tammikuuta 2009;

7 000 tonnia 1 päivästä tammikuuta 2010;

0 tonnia 1 päivästä tammikuuta 2011.

Vuotuisia määriä ei saa siirtää seuraavalle vuodelle.

Alkuperäkumulaatiosääntöjen soveltamiseksi sokeripalojen muodostuksen ja sokerin hienontamisen katsotaan riittävän MMA-alkuperäaseman myöntämiseksi.

Komissio hyväksyy tarpeelliset täytäntöönpanojärjestelyt.

5. HS-nimikkeeseen 1006 kuuluvien tuotteiden osalta ja rajoittamatta 4 ja 5 alakohdassa tarkoitettujen korotusten soveltamista alkuperäkumulaatio sallitaan ainoastaan 1 päivästä helmikuuta 2002 160 000 tonnin vuotuisen kokonaismäärän puitteissa kuoritun (ruskean) riisin ekvivalenttina ilmaistuna, ja tähän määrään kuuluu AKT—EY-kumppanuussopimuksessa vahvistettu AKT-valtioista peräisin olevan riisin tariffikiintiö.

Joka vuosi on MMA:ille annettava tuontilisenssejä kuoritun (ruskean) riisin ekvivalenttina ilmaistavalle 35 000 tonnin määrälle ja tästä määrästä on kuoritun (ruskean) riisin ekvivalenttina ilmaistava 10 000 tonnin määrä annettava liitteessä Ib luetelluille vähiten kehittyneille MMA:ille. Kaikki muut tuontilisenssit annetaan Alankomaiden Antilleille ja Aruballe. MMA:iden tuonti saa olla enintään ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu 160 000 tonnia, johon sisältyy edellä mainittu 35 000 tonnia, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 ja 5 alakohdassa tarkoitettujen korotusten soveltamista silloin, kun AKT-valtiot eivät tosiasiaassa käytä mahdollisuuttaan suoraan vientiin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kiintiössä.

Tämän vuoksi tuontilisenssien antaminen jaetaan vuoden aikana määrättyihin ajanjaksoihin tasapainoisen markkinahallinnon varmistamiseksi.

Asetuksen (EY) N:o 3072/95 22 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen komissio voi korottaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu määrää enintään 20 000 tonnia kuoritun (ruskean) riisin ekvivalenttina ilmaistuna, jos se toteaa huhtikuun aikana ja saatuaan riittävän selkeän näkemyksen kuluvalta yhteisön markkinointivuodesta, että tällainen korotus ei häiritse yhteisön markkinoiden toimintaa.

Jos komissio toteaa 1 päivästä elokuuta alkaen, että yhteisön markkinoilla on Indica-riisin pysyvän vajauksen vaara, se voi 1—4 alakohdan säännöksistä poiketen ja sovellettavia hallintomenettelyjä noudattaen korottaa edellä mainittuja määriä.

Tätä kohtaa sovellettaessa ja poiketen siitä, mitä 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa säädetään, hienontamista kokonaan tai osittain pidetään riittävinä toimina antamaan MMA-alkuperä-tuotteen aseman.

Komissio hyväksyy tarvittavat täytäntöönpanojärjestelyt samaa menettelyä noudattaen.

Tässä kohdassa vahvistettuja määriä ei saa siirtää seuraavalle vuodelle.

7 artikla

Kelpuuttamisen yksikkö

1. Kelpuuttamisen yksikkö tämän liitteen säännöksiä sovellettaessa on se tuote, jota pidetään perusyksikkönä määritettäessä nimike harmonoidun järjestelmän nimikkeistön mukaan.

Tästä seuraa, että:

a) kun tavararyhmästä tai -yhdistelmästä koostuva tuote luokitellaan harmonoidun järjestelmän mukaan yhteen ainoaan nimikkeeseen, tämä kokonaisuus muodostaa kelpuuttamisen yksikön;

b) kun lähetys koostuu useasta samanlaisesta tuotteesta, jotka luokitellaan samaan harmonoidun järjestelmän nimikkeeseen, tämän liitteen säännöksiä sovelletaan kuhunkin tuotteeseen erikseen.

2. Jos harmonoidun järjestelmän yleisen tulkintasäännön 5 mukaan pakkausta pidetään tuotteeseen kuuluvana tuotetta luokiteltaessa, sitä on pidettävä tuotteeseen kuuluvana myös alkuperää määritettäessä.

8 artikla

Tarvikkeet, varaosat ja työkalut

Tarvikkeiden, varaosien ja työkalujen, jotka toimitetaan yhdessä laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa, jotka kuuluvat tavanomaisena varustuksena tähän laitteistoon, koneeseen, laitteeseen tai ajoneuvoon ja jotka sisältyvät sen hintaan taikka joita ei laskuteta erikseen, katsotaan muodostavan kyseisen laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa yhden kokonaisuuden.

9 artikla

Sarjat

Harmonoidun järjestelmän yleisen tulkintasäännön 3 mukaisia sarjoja pidetään alkuperä tuotteina, jos kaikki sarjaan kuuluvat tuotteet ovat alkuperä tuotteita. Jos sarja koostuu sekä alkuperä tuotteista että ei-alkuperä tuotteista, sitä on kuitenkin kokonaisuutena pidettävä alkuperä tuotteena, jos ei-alkuperä tuotteiden arvo on enintään 15 prosenttia sarjan vapaasti tehtaalla -hinnasta.

10 artikla

Neutraalit tekijät

Määritettäessä, onko tuote alkuperä tuote, ei ole tarpeen todeta seuraavien tuotteen valmistuksessa käytettyjen tuotteiden alkuperää:

a) energia ja polttoaineet;

b) laitokset ja laitteistot;

c) koneet ja työkalut;

d) tavarat, jotka eivät sisälly ja joiden ei ole tarkoitus sisällyä tuotteen lopulliseen koostumukseen.

III OSASTO

13 artikla

ALUEESEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

Näyttelyt

11 artikla

Alueperiaate

1. Edellä II osastossa alkuperäaseman saamiselle säädettyjen edellytysten on täyttyvä keskeytyksettä MMA:illa, jollei 6 artiklassa toisin säädetä.

2. Jos MMA:ilta, yhteisöstä tai AKT-valtiosta kolmanteen maahan viedyt alkuperätuotteet palautetaan, niitä on pidettävä ei-alkuperätuotteina, jollei tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla voida osoittaa, että:

- a) palautetut tavarat ovat samoja kuin maasta viedyt tavarat; ja
- b) niille ei ole suoritettu viennin aikana tai kyseisessä maassa muita kuin niiden kunnon säilyttämiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

12 artikla

Suora kuljetus

1. Tämän päätöksen kaupallista yhteistyötä koskevien säännösten mukaista etuuskohtelua sovelletaan ainoastaan tämän liitteen vaatimukset täyttäviin tuotteisiin, jotka kuljetetaan suoraan MMA:n, yhteisön tai AKT-valtioiden alueen välillä kulkematta muiden alueiden kautta. Yhden lähetyksen muodostavat tuotteet voidaan kuitenkin kuljettaa muiden alueiden kautta, tarvittaessa uudelleenlastaten tai väliaikaisesti varastoiden näillä alueilla, jos tuotteet pysyvät kauttakuljetus- tai varastointimaan tulliviranomaisten valvonnassa ja niille ei suoriteta muita toimenpiteitä kuin purkaus tai uudelleenlastaus tai niiden kunnon säilyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Alkuperätuotteet voidaan kuljettaa putkijohdoissa muiden kuin MMA:iden, yhteisön tai AKT-valtioiden alueiden kautta.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttyminen osoitetaan tuojamaan tulliviranomaisille esittämällä:

- a) yksi ainoa kuljetusasiakirja, jolla tavarat on kuljetettu viejämaasta kauttakuljetusmaan kautta; tai
- b) kauttakuljetusmaan tulliviranomaisten antama todistus, jossa:
 - i) on tarkka kuvaus tuotteista,
 - ii) ilmoitetaan tuotteiden purkamisen ja uudelleenlastauksen päivämäärät ja tarvittaessa käytettyjen alusten tai muiden kuljetusvälineiden nimet, ja
 - iii) vahvistetaan ne olosuhteet, joissa tavarat ovat olleet kauttakuljetusmaassa; tai
- c) jos edellä mainittuja ei ole, muita asian kannalta olennaisia asiakirjoja.

1. Alkuperätuotteille, jotka on lähetetty muuhun kuin MMA:illa, AKT-valtiossa tai EY:n jäsenvaltiossa pidettävään näyttelyyn ja jotka myydään näyttelyn jälkeen yhteisöön tuotaviksi, myönnetään tuonnissa tämän päätöksen säännösten mukaiset etuudet, jos tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että:

- a) viejä on lähettänyt nämä tuotteet MMA:ilta maahan, jossa näyttely pidetään, ja pitänyt niitä siellä näytteillä;
- b) kyseinen viejä on myynyt tai muuten luovuttanut tuotteet yhteisössä olevalle vastaanottajalle;
- c) tuotteet on lähetetty näyttelyn aikana tai välittömästi sen jälkeen siinä tilassa, jossa ne lähetettiin näyttelyä varten; ja
- d) sen jälkeen kun tuotteet on lähetetty näyttelyyn, niitä ei ole käytetty muihin tarkoituksiin kuin tässä näyttelyssä esittelyyn.

2. Alkuperäselvitys on annettava tai laadittava IV osaston säännösten mukaisesti ja esitettävä tavanomaisella tavalla tuojamaan tulliviranomaisille. Siinä on ilmoitettava näyttelyn nimi ja osoite. Tarvittaessa voidaan vaatia kirjallinen lisäselvitys olosuhteista, joissa tuotteita on pidetty näytteillä.

3. Edellä 1 kohtaa sovelletaan kaikkiin kaupan, teollisuuden, maatalouden ja käsiteollisuuden näyttelyihin, messuihin tai niiden kaltaisiin julkisiin esittelytilaisuuksiin, joita ei ole järjestetty yksityisiin tarkoituksiin kaupoissa tai liiketiloissa ulkomaisten tuotteiden myymiseksi ja joiden aikana tuotteet pysyvät tullivalvonnassa.

IV OSASTO

ALKUPERÄSELVITYS

14 artikla

Yleiset vaatimukset

1. MMA-alkuperätuotteisiin sovelletaan tämän päätöksen säännöksiä yhteisöön tuotaessa, kun esitetään joko:

- a) lisäyksessä 3 esitetyn mallin mukainen EUR.1-tavaratodistus; tai
- b) jäljempänä 19 artiklan 1 kohdassa eritellyissä tapauksissa ilmoitus, jonka teksti esitetään lisäyksessä 4 ja jonka viejä antaa kauppalaskussa, lähetysluettelossa tai muussa sellaisessa kaupallisessa asiakirjassa, jossa tuotteiden kuvaus on riittävän yksityiskohtainen niiden tunnistamiseksi (jäljempänä 'kauppalaskuilmoitus').

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, tämän liitteen mukaiset alkuperätuotteet saavat 25 artiklassa eritellyissä tapauksissa tämän päätöksen mukaiset etuudet ilman, että on tarpeen esittää mitään edellä tarkoitetuista asiakirjoista.

15 artikla

EUR.1-tavaratodistuksen antamismenettely

1. Tuotteet vievän MMA:n tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen viejän tai tämän valtuuttaman edustajan viejän vastuulla tekemästä kirjallisesta hakemuksesta.

2. Tätä varten viejä tai tämän valtuuttama edustaja täyttää lisäyksessä 3 esitettyjen mallien mukaiset EUR.1-tavaratodistuksen ja hakemuslomakkeen. Nämä lomakkeet on täytettävä tämän liitteen säännösten mukaisesti. Jos ne täytetään käsin, ne on täytettävä musteella painokirjaimin. Tuotteiden kuvaus on merkittävä sille varattuun kohtaan jättämättä väliin tyhjiä rivejä. Jos kohtaa ei täytetä kokonaan, kuvauksen viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva ja täyttämätön tila on suljettava viivalla.

3. EUR.1-tavaratodistusta hakevan viejän on oltava valmis milloin tahansa sen tuotteet vievän MMA:n tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa EUR.1-tavaratodistus annetaan, esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperäasema sekä tämän liitteen muiden vaatimusten täyttyminen.

4. Tuotteet vievän MMA:n tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen, jos kyseisiä tuotteita voidaan pitää MMA:n, yhteisön tai AKT-valtion alkuperätuotteina ja jos ne täyttävät tämän liitteen muut vaatimukset.

5. Tavaratodistuksen antavien tulliviranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tuotteiden alkuperäaseman ja tämän liitteen muiden vaatimusten täyttymisen tarkastamiseksi. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia. Tavaratodistuksen antavien tulliviranomaisten on valvottava myös, että 2 kohdassa tarkoitettujen lomakkeiden täytetään asianmukaisesti. Ne tarkastavat erityisesti, että tuotekuvaukselle varattu kohta on täytetty siten, että siihen on mahdotonta tehdä vilpillisiä lisäyksiä.

6. EUR.1-tavaratodistuksen antamispäivä merkitään tavaratodistuksen 11 kohtaan.

7. Tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen ja se annetaan viejän käyttöön heti, kun vienti on tosiasiallisesti tapahtunut tai varmistunut.

16 artikla

Jälkikäteen annetut EUR.1-tavaratodistukset

1. Sen estämättä, mitä 15 artiklan 7 kohdassa säädetään, EUR.1-tavaratodistus voidaan poikkeuksellisesti antaa siihen merkittyjen tuotteiden viennin jälkeen, jos:

a) sitä ei ole annettu vientihetkellä erehdyksen, tahattomien laiminlyöntien tai erityisolosuhteiden vuoksi; tai

b) tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että EUR.1-tavaratodistus on annettu, mutta sitä ei ole tuonnissa hyväksytty teknisistä syistä.

2. Edellä 1 kohtaa sovellettaessa viejän on ilmoitettava hakemuksessaan EUR.1-tavaratodistukseen merkittyjen tuotteiden vientipaikka ja -päivä sekä perusteet pyynnölleen.

3. Tulliviranomaiset voivat antaa EUR.1-tavaratodistuksen jälkikäteen vasta todettuaan viejän hakemuksessa annettujen tietojen olevan vastaavien asiakirjojen mukaisia.

4. Jälkikäteen annettuihin EUR.1-tavaratodistuksiin on tehtävä jokin seuraavista merkinnöistä EUR.1-tavaratodistuksen kohtaan "Huomautuksia" (kohta 7):

«EXPEDIDO A POSTERIORI», «UDSTEDT EFTERFØLGENDE», «NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT», «ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ», «ISSUED RETROSPECTIVELY», «DÉLIVRÉ A POSTERIORI», «RILASCIATO A POSTERIORI», «AFGEGEVEN A POSTERIORI», «EMITIDO A POSTERIORI», «ANNETTU JÄLKIKÄTEEN», «UTFÄRDAT I EFTERHAND».

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettu merkintä tehdään EUR.1-tavaratodistuksen kohtaan "Huomautuksia".

17 artikla

EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen antaminen

1. Jos EUR.1-tavaratodistus varastetaan tai se katoaa tai tuhoutuu, viejä voi pyytää todistuksen antaneilta tulliviranomaisilta kaksoiskappaleen, joka laaditaan niiden hallussa olevien vientiasiakirjojen perusteella.

2. Näin annetun EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen kohtaan "Huomautuksia" (kohta 7) on tehtävä kohtaan jokin seuraavista merkinnöistä:

"DUPLICADO", "DUPLIKAT", "ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ", "DUPLICATE", "DUPLICATA", "DUPLICATO", "DUPLICAAT", "SEGUNDA VIA", "KAKSOISKAPPALE".

3. Edellä 2 kohdassa esitetty merkintä tehdään EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen kohtaan "Huomautuksia".

4. Kaksoiskappale, johon on merkittävä alkuperäisen EUR.1-tavaratodistuksen antamispäivämäärä, on voimassa tästä päivästä alkaen.

18 artikla

EUR.1-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella

Kun alkuperä tuotteet asetetaan yhteisössä tai MMA:eilla tullitoimipaikan valvontaan, alkuperäinen alkuperäselvitys voidaan korvata yhdellä tai useammalla EUR.1-tavaratodistuksella kaikkien näiden tuotteiden tai niistä osan lähettämiseksi muualle yhteisöön tai MMA:ille. Korvaavan EUR.1-tavaratodistuksen antaa tullitoimipaikka, jonka valvontaan tuotteet asetetaan.

19 artikla

Kauppalasku ilmoituksen laatimista koskevat edellytykset

1. Edellä 14 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kauppalasku ilmoituksen voivat laatia:

- a) jäljempänä 20 artiklassa tarkoitettu valtuutettu viejä; tai
- b) kuka tahansa viejä yhdestä tai useammasta kollista muodostuvalle, yhteensä enintään 6 000 euron arvosta alkuperä tuotteita sisältävälle lähetykselle.

2. Kauppalasku ilmoitus voidaan laatia, jos tuotteita voidaan pitää MMA:n, AKT-valtion tai yhteisön alkuperä tuotteina ja jos ne täyttävät tämän liitteen muut vaatimukset.

3. Viejän, joka laatii kauppalasku ilmoituksen, on oltava valmis milloin tahansa viejään tai -alueen tulliviranomaisten pyynnöstä esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperä asema ja tämän liitteen muiden vaatimusten täyttyminen.

4. Viejä laatii kauppalasku ilmoituksen kirjoittamalla koneella, leimaamalla tai painamalla kauppalaskuun, lähetysluetteloon tai muuhun kaupalliseen asiakirjaan lisäyksessä 4 olevan tekstin mukaisen ilmoituksen käyttäen yhtä liitteessä annetuista erikielisistä toisinoista ja viejään tai -alueen sisäisen lainsäädännön mukaisesti. Jos ilmoitus kirjoitetaan käsin, se on kirjoitettava musteella painokirjaimin.

5. Kauppalasku ilmoituksessa on oltava viejän käsin kirjoitettu alkuperäinen allekirjoitus. Jäljempänä 20 artiklassa tarkoitettua valtuutettua viejää ei kuitenkaan vaadita allekirjoittamaan tällaisia ilmoituksia, jos hän antaa viejään tulliviranomaisille kirjallisen sitoumuksen, että hän ottaa jokaisesta kauppalasku ilmoituksesta, josta hänet voidaan tunnistaa, täyden vastuun, niin kuin hän olisi käsin allekirjoittanut sen.

6. Viejä voi laatia kauppalasku ilmoituksen, kun siinä tarkoitettuja tuotteita viedään maasta tai viennin jälkeen, jos se esitetään tuojamaassa enintään kahden vuoden kuluessa siitä, kun siinä tarkoitettuja tuotteita on tuotu maahan.

20 artikla

Valtuutettu viejä

1. Viejään tulliviranomaiset voivat antaa sellaiselle viejälle, joka harjoittaa tämän päätöksen kaupallista yhteistyötä koskevien säännösten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden usein tapahtuvaa vientiä, luvan laatia kauppalasku ilmoituksia tuotteiden arvosta riippumatta. Tällaista lupaa hakevan viejän on annettava kaikki tulliviranomaisten tarpeellisia pitämät takeet tuotteiden alkuperä aseman ja muiden tässä liitteessä asetettujen vaatimusten täyttymisen tarkastamiseksi.

2. Tulliviranomaiset voivat asettaa valtuutetun viejän aseman myöntämiselle kaikki tarpeellisia pitämänsä edellytykset.

3. Tulliviranomaiset antavat valtuutetulle viejälle tullin lupanumeron, joka merkitään kauppalasku ilmoitukseen.

4. Tulliviranomaiset valvovat valtuutetun viejän luvankäyttöä.

5. Tulliviranomaiset voivat milloin tahansa peruuttaa luvan. Niiden on tehtävä näin silloin, kun valtuutettu viejä ei enää anna 1 kohdassa tarkoitettuja takeita tai täytä 2 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä taikka muutoin käyttää lupaa väärin.

21 artikla

Alkuperäselvityksen voimassaolo

1. Alkuperäselvitys on voimassa kymmenen kuukautta siitä päivästä, jona se on annettu viejään, ja se on esitettävä mainitun ajan kuluessa tuojamaan tulliviranomaisille.

2. Alkuperäselvitykset, jotka esitetään tuojamaan tulliviranomaisille 1 kohdassa mainitun määräajan päätyttyä, voidaan hyväksyä etuuskohtelun soveltamista varten, jos nämä asiakirjat ovat jääneet esittämättä ennen määräajan päättymistä poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.

3. Muissa myöhästymistapauksissa tuojamaan tulliviranomaiset voivat hyväksyä alkuperäselvitykset, jos tuotteet on esitetty niille ennen mainitun määräajan päättymistä.

22 artikla

Kauttakulkenettely

Kun tuotteet saapuvat MMA:lle tai AKT-valtioon, joka on muu kuin niiden alkuperämaa, uusi neljän kuukauden voimassaoloaika alkaa päivänä, jona kauttakulkuun tulliviranomaiset merkitsevät EUR.1-tavaratodistuksen kohtaan "Huomautukset" (kohta 7):

- sanan "kauttakuljetus",
- kauttakuljetusmaan nimen,

- virallisen leiman, jonka malli on toimitettu komissiolle 31 artiklan mukaisesti,
- mainittujen merkintöjen päivämäärän.

23 artikla

Alkuperäselvityksen esittäminen

Alkuperäselvitys on esitettävä tuojamaan tulliviranomaisille tässä maassa sovellettavien menettelyjen mukaisesti. Mainitut viranomaiset voivat vaatia alkuperäselvityksen käännöksen, ja ne voivat lisäksi vaatia, että tuontitavarailmoitusta täydennetään tuojan vakuutuksella siitä, että tuotteet täyttävät tämän päätöksen soveltamiseksi vaadittavat edellytykset.

24 artikla

Tuonti osalähetyksinä

Jos tuojan pyynnöstä harmonoidun järjestelmän XVI ja XVII jaksoon tai nimikkeisiin 7308 ja 9406 kuuluva harmonoidun järjestelmän yleisessä tulkintasäännössä 2 a tarkoitettu osiin purettu tai kokoamaton tuote tuodaan maahan osalähetyksinä tuojavaltion tulliviranomaisten määräämin edellytyksin, tulliviranomaisille esitetään tällaisesta tuotteesta yksi alkuperäselvitys ensimmäistä osalähetystä tuotaessa.

25 artikla

Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämisestä

1. Yksityishenkilöiden yksityishenkilöille pikkulähetyksinä lähettämät tuotteet ja matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvät tuotteet voidaan tuoda maahan alkuperä-tuotteina ilman, että alkuperäselvityksen esittämistä vaaditaan, jos kyseessä ei ole kaupallinen tuonti ja tuotteiden on ilmoitettu täyttävän tässä liitteessä säädetyt vaatimukset ja kun ei ole syytä epäillä annetun ilmoituksen todenmukaisuutta. Jos tuotteet lähetetään postitse, tämä ilmoitus voidaan tehdä tulli-ilmoitukseen CN22/CN23 tai tähän asiakirjaan liitettävälle erilliselle paperille.

2. Tuontia, joka on satunnaista ja muodostuu ainoastaan vastaanottajien tai matkustajien tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tuotteista, ei pidetä kaupallisenä, jos näiden tuotteiden luonne tai määrä ei viittaa mihinkään kaupalliseen tarkoitukseen.

3. Näiden tuotteiden yhteisarvo ei kuitenkaan saa olla yli 500 euroa pikkulähetysten osalta eikä yli 1 200 euroa matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tuotteiden osalta.

26 artikla

Kumulaatiota koskeva tiedotusmenettely

1. Sovellettaessa 2 artiklan 2 kohtaa ja 6 artiklan 1 kohtaa muulta MMA:lta, yhteisöstä tai AKT-valtioista tulevien aineiden tämän liitteen mukainen alkuperäasema todistetaan EUR.1-tavaratodistuksella tai lisäyksessä 5 A esitetyn mallin mukaisella hankkijan ilmoituksella, jonka viejä antaa siinä maassa, josta aines tulee.

2. Sovellettaessa 2 artiklan 2 kohtaa ja 6 artiklan 2 kohtaa muulta MMA:lla, yhteisössä tai AKT-valtioissa tehty valmistus tai käsittely todistetaan lisäyksessä 5 B esitetyn mallin mukaisella hankkijan ilmoituksella, jonka viejä antaa siinä valtiossa tai sillä MMA:lla, josta tai jolta aines tulee.

3. Hankkijan on annettava erillinen hankkijan ilmoitus jokaisen aineslähetyksen osalta lähetystä koskevassa kauppalakussa tai tämän laskun liitteessä taikka lähetysluettelossa tai muussa lähetystä koskevassa kaupallisessa asiakirjassa, jossa aineiden kuvaus on riittävän yksityiskohtainen niiden tunnistamiseksi.

4. Hankkijan ilmoitus voidaan laatia valmiille lomakkeelle.

5. Hankkijan ilmoitus on allekirjoitettava käsin. Kun kauppalakus ja hankkijan ilmoitus laaditaan tietokoneella, hankkijan ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse välttämättä allekirjoittaa käsin, jos hankkijayrityksessä asiasta vastaava työntekijä voidaan tunnistaa tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla siinä maassa tai sillä alueella, jossa hankkijan ilmoitus on laadittu. Mainitut tulliviranomaiset voivat vahvistaa tämän kohdan soveltamisen edellytykset.

6. Hankkijan ilmoitus esitetään sille tuotteet vievän MMA:n toimivaltaiselle tullitoimipaikalle, jota on pyydetty antamaan EUR.1-tavaratodistus.

7. Ennen tämän päätöksen voimaantulopäivää päätöksen 91/482/ETY liitteessä II olevan 23 artiklan mukaisesti laaditut hankkijan ilmoitukset ja annetut tiedotustodistukset ovat edelleen voimassa.

8. Edellä 6 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti EUR.1-tavaratodistukseen on tehtävä jokin seuraavista merkinnöistä EUR.1-tavaratodistuksen kohtaan "Huomautuksia" (kohta 7):

«RESTITUCIÓN A LA EXPORTACIÓN NO PAGADA»,
»EKSPORTRESTITUTION IKKE UDBETALT«, „KEINE AUSFUHRERSTATTUNG GEZAHLT“, «ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΑΗΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ», 'EXPORT REFUND NOT PAID', «RESTITUTION À L'EXPORTATION NON PAYÉE», «RESTITUZIONE ALL'ESPORTAZIONE NON CORRISPOSTA», „GEEN UITVOERRESTITUTIE BETAALD“, «RESTITUIÇÕES À EXPORTAÇÃO NÃO PAGAS», "EI MAKSETTU VIENTITUKEA", "EXPORTSTÖD EJ UTBETALAT".

27 artikla

Todistusasiakirjat

Edellä 15 artiklan 3 kohdassa ja 19 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja, joita käytetään todisteena siitä, että EUR.1-tavaratodistuksessa tai kauppalakuilmoituksessa tarkoitettuja tuotteita voidaan pitää MMA:n, yhteisön tai AKT-valtion alkuperätuotteina ja että ne täyttävät tämän liitteen muut vaatimukset, voivat olla muun muassa seuraavia:

- a) esimerkiksi viejän tai hankkijan tileihin tai sisäiseen kirjanpitoon sisältyvät välittömät todisteet toimista, jotka tämä on suorittanut tavaroiden tuottamiseksi;
- b) asiakirjat, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden alkuperäasema ja jotka on annettu tai laadittu MMA:lla, yhteisössä tai AKT-valtiossa, jossa näitä asiakirjoja käytetään sisäisen lainsäädännön mukaisesti;

- c) asiakirjat, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden valmistus tai käsittely MMA:illa, yhteisössä tai AKT-valtioissa ja jotka on annettu tai laadittu MMA:illa, yhteisössä tai AKT-valtiossa, jossa näitä asiakirjoja käytetään sisäisen lainsäädännön mukaisesti;
- d) EUR.1-tavaratodistukset tai kauppalaskuilmotukset, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden alkuperäasema ja jotka on annettu tai laadittu MMA:illa, yhteisössä tai AKT-valtioissa tämän liitteen mukaisesti.

28 artikla

Alkuperäselvityksen ja todistusasiakirjojen säilyttäminen

1. Viejän, joka hakee EUR.1-tavaratodistusta, on säilytettävä 15 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme vuotta.
2. Viejän, joka laatii kauppalaskuilmotuksen, on säilytettävä tämän kauppalaskuilmotuksen jäljennös ja 19 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme vuotta.
3. Tuotteet vievän MMA:n tulliviranomaisten, jotka antavat EUR.1-tavaratodistuksen, on säilytettävä 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hakemuslomake vähintään kolme vuotta.
4. Tuojamaan tulliviranomaisten on säilytettävä niille esitetyt EUR.1-tavaratodistukset ja kauppalaskuilmotukset vähintään kolme vuotta.

29 artikla

Poikkeavuudet ja muotovirheet

1. Pienet poikkeavuudet alkuperäselvityksen merkintöjen ja tuotteiden tuontimuodollisuuksien täyttämiseksi tullitoimipaikassa esitettyjen asiakirjojen merkintöjen välillä eivät sinänsä tee alkuperäselvityksestä mitätöntä, jos asianmukaisesti osoitetaan, että se vastaa tulliviranomaisille esitettyjä tuotteita.
2. Alkuperäselvityksessä olevat selvät muotovirheet, kuten lyöntivirheet, eivät saa johtaa tämän asiakirjan hylkäämiseen, elleivät nämä virheet ole sellaisia, että ne antavat aiheutta epäillä kyseisessä asiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuutta.

30 artikla

Euroina ilmaistut määrät

1. Jäsenvaltion kansallisena valuuttana käytettävät määrät ovat euroina ilmaistavien määrien vasta-arvot kyseisenä kansallisena valuuttana euron lokakuun 1999 ensimmäisen työpäivän kurssin mukaisesti.

2. Tullikodeksikomitea (alkuperäjaosto) tarkastelee uudeleen komission, jäsenvaltion tai MMA:n pyynnöstä euroina ilmaistuja määriä ja niiden vasta-arvoja, jotka ilmaistaan eräiden EY:n jäsenvaltioiden kansallisina valuuttoina. Tätä uudelleentarkastelua tehtäessä komitea varmistaa, että kansallisena valuuttana käytettävät määrät eivät alene, ja harkitsee lisäksi, onko aiheellista säilyttää näiden raja-arvojen reaaliarvoitus entisellään. Tätä tarkoitusta varten se voi päättää muuttaa euroina ilmaistuja määriä.

3. Jos tuotteet laskutetaan toisen jäsenvaltion valuuttana, tuojamaa hyväksyy asianomaisen jäsenvaltion ilmoittaman määrän.

V OSASTO

HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT

31 artikla

Leimasimista ja osoitteista tiedottaminen

MMA:t lähettävät komissiolle käyttämiensä leimasinten leimanäytteet sekä niiden tulliviranomaisten osoitteet, jotka ovat toimivaltaisia antamaan EUR.1-tavaratodistuksia ja tekemään EUR.1-tavaratodistusten ja kauppalaskuilmotusten jälkitarkastuksia.

EUR.1-tavaratodistukset ja kauppalaskuilmotukset hyväksytään, etuuskohtelun soveltamista varten siitä päivästä, jona komissio saa kyseiset tiedot.

Komissio lähettää nämä tiedot jäsenvaltioiden tulliviranomaisille.

32 artikla

Alkuperäselvityksen tarkastaminen

1. Sen varmistamiseksi, että tätä liitettä sovelletaan oikein, MMA:t, yhteisö ja AKT-valtiot avustavat toisiaan toimivaltaisten tullihallintojen välityksellä tarkastaessaan EUR.1-tavaratodistusten ja kauppalaskuilmotusten aitoutta sekä näissä asiakirjoissa annettujen tietojen oikeellisuutta.

Viranomaiset, joilta apua pyydetään, toimittavat tarvittavat tiedot niistä olosuhteista, joissa tuote on valmistettu, ja osoittavat erityisesti, millä edellytyksillä alkuperäsääntöjä on noudatettu asianomaisilla eri MMA:illa, jäsenvaltioissa tai AKT-valtioissa.

2. Alkuperäselvityksen jälkitarkastus suoritetaan pistokokein tai aina kun tuojamaan tulliviranomaisilla on aiheutta epäillä tällaisten asiakirjojen aitoutta, tuotteiden alkuperäasemaa tai muiden tässä liitteessä säädettyjen vaatimusten täyttymistä.

3. Edellä 2 kohdan säännöksiä sovellettaessa tuojamaan tulliviranomaiset palauttavat viejamaan tulliviranomaisille EUR.1-tavaratodistuksen ja kauppalaskun, jos se on esitetty, kauppalaskuilmoituksen tai näiden asiakirjojen jäljennökset ja esittävät tarvittaessa perusteet tiedustelun tekemiseen. Jälkitarkastuspyynnön tueksi toimitetaan kaikki asiakirjat ja saadut tiedot, joiden perusteella alkuperäselvityksessä olevia tietoja voidaan epäillä virheellisiksi.

4. Tarkastuksen tekevät viejamaan tulliviranomaiset. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia.

5. Jos tuojamaan tulliviranomaiset päättävät lykätä etuuskohtelun myöntämistä kyseisille tuotteille siihen asti, kun tarkastuksen tulokset on saatu, ne voivat luovuttaa tuotteet tuojalle, jos tarpeelliseksi katsotut varotoimenpiteet toteutetaan.

6. Tarkastuksen tulokset ilmoitetaan tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille niin pian kuin mahdollista. Näistä tuloksista on käytävä selvästi ilmi, ovatko asiakirjat aitoja ja voidaanko kyseisiä tuotteita pitää MMA:n, yhteisön tai AKT-valtion alkuperäistuotteina ja täyttävätkö ne tämän liitteen muut vaatimukset.

7. Jos epäilyyn aihetta antaneessa tapauksessa vastausta ei ole saatu kymmenen kuukauden kuluessa tarkastuspyynnön päivämäärästä tai saadussa vastauksessa ei ole riittävästi tietoja sen ratkaisemiseksi, ovatko kyseiset asiakirjat aitoja tai mikä on tavaroiden tosiasiallinen alkuperä, tarkastamista pyytäneet tulliviranomaiset epäävät etuuskohtelun myöntämisen, paitsi poikkeuksellisisa olosuhteissa.

8. Jos tarkastusmenettelyn tai muiden käytettävissä olevien tietojen perusteella vaikuttaa siltä, että tämän liitteen säännöksiä rikotaan, MMA suorittaa omasta aloitteestaan tai yhteisön pyynnöstä tarvittavat tutkimukset tai toteuttaa toimenpiteet tällaisten tutkimusten suorittamiseksi asianmukaista kiireellisyyttä noudattaen, jotta tällaiset rikkomukset voidaan todeta ja estää. Komissio voi osallistua tutkimuksiin.

33 artikla

Hankkijan ilmoitusten tarkastaminen

1. Hankkijan ilmoitus voidaan tarkastaa pistokokein tai aina kun tuojamaan tulliviranomaisilla on aihetta epäillä asiakirjan aitoutta tai kyseisten aineiden tosiasiallista alkuperää koskevien tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä.

2. Tulliviranomaiset, joille hankkijan ilmoitus esitetään, voivat pyytää sen valtion tulliviranomaisia, jossa ilmoitus on laadittu, antamaan lisäyksessä 6 esitetyn mallin mukaisen tiedotustodistuksen. Vaihtoehtoisesti tulliviranomaiset, joille hankkijan ilmoitus esitetään, voivat pyytää viejää esittämään sen

valtion tulliviranomaisten antaman tiedotustodistuksen, jossa ilmoitus on laadittu.

Tiedotustodistuksen antaneen tullitoimipaikan on säilytettävä todistuksen jäljennös vähintään kolme vuotta.

3. Tarkastuksen tulokset ilmoitetaan tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille niin pian kuin mahdollista. Näistä tuloksista on käytävä selvästi ilmi, onko aineiden asemaa koskeva ilmoitus oikea.

4. Tarkastuksia varten hankkijoiden on säilytettävä ilmoituksen sisältävän asiakirjan jäljennös sekä kaikki tarvittavat todisteet aineiden tosiasiallisesta asemasta vähintään kolme vuotta.

5. Sen valtion tulliviranomaisilla, jossa hankkijan ilmoitus on laadittu, on oikeus vaatia todistusaineistoa tai tehdä tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia hankkijan ilmoituksen oikeellisuuden tarkastamiseksi.

6. Virheellisen hankkijan ilmoituksen perusteella annettuja tai laadittuja EUR.1-tavaratodistuksia tai kauppalaskuilmoituksia pidetään mitättöminä.

34 artikla

Riitojen ratkaisu

Jos 32 ja 33 artiklassa säädettyistä tarkastusmenettelyistä syntyy riita, jota tarkastusta pyytävät ja sen suorittamisesta vastuussa olevat tulliviranomaiset eivät pysty keskenään sopimaan, tai jos syntyy kysymys tämän liitteen tulkinnasta, asia saatetaan asetuksella (ETY) N:o 2913/92 perustetun tullikoodeksikomitean alkuperäjaoston ratkaistavaksi.

Tuojan ja tuojamaan tulliviranomaisten väliset riidat ratkaistaan aina kyseessä olevan maan lainsäädännön mukaisesti.

35 artikla

Seuraamukset

Seuraamuksia määrätään jokaiselle, joka laatii tai laadituttaa vääriä tietoja sisältävän asiakirjan saadakseen tuotteille etuuskohtelun.

36 artikla

Vapaa-alueet

1. MMA:t ja jäsenvaltiot toteuttavat kaikki tarpeelliset toimenpiteet taatakseen, että alkuperäselvityksen tai hankkijan ilmoituksen seuraamia kaupan kohteena olevia tuotteita, joita kuljetuksen aikana pidetään niiden alueella sijaitsevilla vapaa-alueilla, ei vaihdeta toisiin tavaroihin ja että niille ei suoriteta muita toimenpiteitä kuin niiden kunnon säilyttämiseksi tarkoitettuja tavanimaisia toimenpiteitä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, kun alkuperä-tuotteita tuodaan alkuperäselvityksellä vapaa-alueelle ja niitä valmistetaan tai käsitellään siellä, kyseisten viranomaisten on viejän pyynnöstä annettava uusi EUR.1-todistus, jos suoritettu valmistus tai käsittely on tämän liitteen säännösten mukainen.

37 artikla

Poikkeukset

1. Poikkeuksia tämän liitteen säännöksistä voidaan hyväksyä, jos se on olemassa olevien elinkeinojen kehittämisen tai uusien elinkeinojen luomisen vuoksi perusteltua.

Jäsenvaltio tai, soveltuvin osin, MMA:n viranomainen ilmoittaa yhteisölle poikkeuspyynnöstään ja perustelee sen 2 kohdan mukaisesti.

Yhteisö myöntyy kaikkiin pyyntöihin, jotka ovat tämän artiklan mukaisesti perusteltu asianmukaisesti ja joista ei voi aiheutua vakavaa haittaa yhteisön vakiintuneelle elinkeinolle.

2. Jotta poikkeuspyyntöjen tarkastustyö helpottuisi, poikkeusta pyytävä jäsenvaltio tai MMA esittää pyyntönsä tueksi lisäyksessä 7 esitetyn mallin mukaisella lomakkeella mahdollisimman täydelliset tiedot erityisesti seuraavista kohdista:

- valmiin tuotteen kuvaus,
- kolmansien maiden alkuperäainesten luonne ja määrä,
- AKT-valtioiden, yhteisön tai MMA:iden alkuperäainesten tai niissä käsiteltyjen aineiden luonne ja määrä,
- valmistusmenetelmät,
- arvonlisäys,
- asianomaisen yrityksen henkilöstön määrä,
- yhteisöön suuntautuvan viennin ennakolta arvioitu määrä,
- muut mahdolliset raaka-ainelähteet,
- pyydetyn määräjän perusteet ottaen huomioon pyrki-mykset uusien hankintalähteiden löytämiseksi,
- muut huomiot.

Näitä sääntöjä sovelletaan myös pidennystä koskeviin pyyn-töihin.

3. Pyyntöjä tutkittaessa otetaan huomioon erityisesti:

- a) asianomaisen MMA:n kehitystaso tai maantieteellinen sijainti;
- b) tapaukset, joissa voimassa olevien alkuperäsääntöjen sovel-taminen vaikuttaisi merkittävästi MMA:n olemassa olevan tuotannonalan kykyyn jatkaa vientiä yhteisöön, ja erityisesti

tapaukset, joissa tämä johtaisi kyseisen tuotannonalan loppumiseen;

- c) erityistapaukset, joissa voidaan selkeästi osoittaa, että alku-peräsäännöt voisivat estää merkittäviä sijoituksia tuotannon-alaan ja joissa sijoitusohjelman toteuttamista edistävä poik-keus mahdollistaisi näiden sääntöjen vaiheittaisen noudatta-misen.

4. Kaikissa tapauksissa on tutkittava, voidaananko ongelma ratkaista alkuperäkumulaatiota koskevien sääntöjen avulla.

5. Tämän lisäksi, jos poikkeuspyyntö koskee vähiten kehity-neisiin kuuluvaa maata tai aluetta, se tutkitaan myönteisessä hengessä ottaen huomioon erityisesti:

- a) tehtävän päätöksen taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaiku-tukset, erityisesti vaikutus työllisyyteen;
- b) tarve soveltaa poikkeusta määräaikana, kun otetaan huomioon asianomaisen MMA:n erityistilanne ja ongelmat.

6. Pyyntöjä tutkittaessa otetaan tapauskohtaisesti erityisesti huomioon mahdollisuus antaa alkuperäasema tuotteille, jotka sisältävät naapureina olevien kehitysmaiden tai vähiten kehitty-neiden maiden alkuperäaineksia, jos tyydyttävän hallinnollisen yhteistyön aloittaminen on mahdollista.

7. Poikkeus myönnetään, jos asianomaisella MMA:lla käytet-tävien ei-alkuperä tuotteiden arvonlisäys on vähintään 45 prosenttia valmiin tuotteen arvosta, edellyttäen, että poikkeus ei aiheuta yhteisön tai yhden tai useamman jäsenvaltion tuotan-non alalle vakavaa haittaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1—6 kohdan soveltamista.

8. a) Neuvosto ja komissio toteuttavat tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että päätös tehdään mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa viimeistään 75 työpäivän kuluttua siitä, kun tullikodeksikomitean (alkuperäjaosto) puheenjohtaja on vastaanottanut pyynnön. Tässä yhtey-dessä sovelletaan neuvoston päätöstä 2000/399/EY ⁽¹⁾ soveltuvin osin.

b) Jos päätöstä ei ole tehty a alakohdassa tarkoitettussa määräajassa, pyyntö katsotaan hyväksytyksi.

9. a) Poikkeusta sovelletaan määräjän, yleensä viiden vuoden ajan.

b) Poikkeuspäätöksessä voidaan määrätä mahdollisuudesta uusia poikkeus ilman, että komission on tarpeen tehdä uusi päätös, jos kyseessä oleva jäsenvaltio tai MMA esittää kolme kuukautta ennen kulloisenkin määräjän päättymistä todisteet siitä, että se ei edelleenkaan voi täyttää niitä tämän liitteen edellytyksiä, joista poikkeus on myönnetty.

Jos pidennystä vastustetaan, komissio tutkii vastalauseen mahdollisimman nopeasti ja päättää, pidennetäänkö poik-keuksen voimassaoloaikaa vai ei. Komissio toimii 8 kohdan säännösten mukaisesti. Kaikki tarvittavat toimenpiteet toteu-tetaan poikkeuksen soveltamisen keskeytymisen välttämiseksi.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös, tehty 16 päivänä kesäkuuta 2000, AKT—EY-kumppanuussopimuksen pöytäkirjassa N:o 1 vahvistetuista alkuperä-säännöistä myönnettäviä poikkeuksia koskevasta menettelystä (EYVL L 151, 24.6.2000, s. 16).

- c) Yhteisö voi a ja b alakohdassa tarkoitettuina määrääkoina tarkastella uudelleen poikkeuksen soveltamisedellytyksiä, jos ilmenee, että poikkeuksen myöntämisperusteissa on tapahtunut merkittävä muutos. Tarkastelun päätyttyä se voi muuttaa päätöstään poikkeuksen soveltamisalan tai minkä tahansa muun aiemmin määrätyn edellytyksen osalta.

VI OSASTO

CEUTA JA MELILLA

38 artikla

Erityisedellytykset

1. Tässä liitteessä käytettyyn ilmaisuun 'yhteisö' ei sisälly Ceuta eikä Melilla. Ilmaisuun 'yhteisön alkuperä tuotteet' eivät sisälly Ceutan eivätkä Melillan alkuperä tuotteet.
2. Määritettäessä, voidaanko Ceutaan ja Melillan tuotuja tuotteita pitää MMA:iden alkuperä tuotteina, tätä liitettä sovelletaan soveltuvin osin.
3. Jos Ceutassa, Melillassa, MMA:illa, AKT-valtioissa tai yhteisössä kokonaan tuotettuja tuotteita valmistetaan tai käsitellään MMA:illa, niitä pidetään MMA:illa kokonaan tuotettuina.
4. Ceutassa, Melillassa, AKT-valtioissa tai yhteisössä tehtyä valmistusta tai käsittelyä pidetään MMA:illa tehtynä, jos aineksia valmistetaan tai käsitellään MMA:illa edelleen.
5. Edellä 3 ja 4 kohtaa sovellettaessa 5 artiklassa lueteltuja riittämättömiä valmistus- tai käsittelytoimia ei pidetä valmistuksena tai käsittelynä.
6. Ceutaa ja Melillaa pidetään yhtenä alueena.

VII OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

39 artikla

Alkuperäsääntöjen tarkistus

1. Neuvosto tarkastelee aina kun maan, alueen tai yhteisön asianomaiset viranomaiset sitä pyytävät tämän pöytäkirjan liit-

teen soveltamista ja niiden taloudellisia vaikutuksia tarpeellisten muutosten tai mukautusten tekemiseksi.

Neuvosto ottaa huomioon muun muassa teknologian kehityksen vaikutuksen alkuperäsääntöihin.

Tehdyt päätökset pannaan mahdollisimman nopeasti täytäntöön.

2. Tekniset muutokset tähän liitteeseen tehdään päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa säädetyn sääntelymenettelyn mukaisesti. Tätä varten komissiota avustaa asetuksen (ETY) N:o 2913/92 247 a artiklassa tarkoitettu tullikoodeksikomitea⁽¹⁾, ja päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika on kolme kuukautta. Edellä mainittua menettelyä ei saa soveltaa tämän liitteen 6 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

40 artikla

Lisäykset

Tämän liitteen lisäykset ovat erottamaton osa tätä liitettä.

41 artikla

Liitteen täytäntöönpano

Yhteisö ja MMA:t toteuttavat tarvittavat toimenpiteet tämän liitteen täytäntöönpanemiseksi.

42 artikla

EUR.2-lomakkeiden laatimista koskeva siirtymäkausi

1. Yhteisön toimivaltaiset tulliviranomaiset hyväksyvät 31 päivään joulukuuta 2002 asti tämän päätöksen soveltamisen yhteydessä myönnettyt tässä liitteessä tarkoitettut EUR.2-lomakkeet voimassa oleviksi alkuperäselvityksiksi.
2. Viejämaiden toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät EUR.2-lomakkeiden tarkastusta koskevat pyynnöt EUR.2-lomakkeen laatimista seuraavien kahden vuoden ajan. Nämä tarkastukset on suoritettava tämän liitteen V osaston mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 302, 19.10.1992, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2700/2000 (EYVL L 311, 12.2.2000, s. 17).

Lisäys 1

Alkuhuomautukset lisäyksessä 2 olevaan luetteloon

huomautus 1:

Luettelossa asetetaan edellytykset, jotka tuotteiden on täytettävä, jotta niitä voitaisiin pitää lisäyksessä 2 olevan 4 artiklan mukaisesti riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä.

huomautus 2:

- 2.1 Luettelon kahdessa ensimmäisessä sarakkeessa kuvataan valmis tuote. Ensimmäisessä sarakkeessa on harmonoidussa järjestelmässä käytetty nimikkeen tai ryhmän numero ja toisessa sarakkeessa harmonoidussa järjestelmässä tästä nimikkeestä tai ryhmästä käytetty tavarankuvaus. Jokaisen kahden ensimmäisen sarakkeen merkinnän osalta sääntö sarakkeessa 3 tai 4. Jos ensimmäisen sarakkeen numeron edessä on tietyissä tapauksissa "ex", tämä tarkoittaa, että sarakkeen 3 tai 4 sääntöä sovelletaan ainoastaan sarakkeessa 2 mainittuun nimikkeen osaan.
- 2.2 Kun sarakkeessa 1 on koottu yhteen useita nimikkeitä tai mainittu ryhmän numero ja sarakkeessa 2 on tämän vuoksi yleisluonteinen tavarankuvaus, vastaavaa sarakkeen 3 tai 4 sääntöä sovelletaan kaikkiin niihin tuotteisiin, jotka harmonoidussa järjestelmässä luokitellaan kyseisen ryhmän nimikkeisiin tai johonkin nimikkeistä, jotka on koottu sarakkeeseen 1.
- 2.3 Kun tässä luettelossa on eri sääntöjä, joita sovelletaan samaan nimikkeeseen kuuluiin eri tuotteisiin, jokaisessa luettelakohdassa on sen nimikkeen tavarankuvaus, jota viereinen sarakkeen 3 tai 4 sääntö koskee.
- 2.4 Kun kahden ensimmäisen sarakkeen merkinnälle on sääntö sekä sarakkeissa 3 että 4, viejä voi valintansa mukaan soveltaa joko sarakkeessa 3 tai 4 olevaa sääntöä. Jos sarakkeessa 4 ei ole alkuperäsääntöä, on sovellettava 3 sarakkeen sääntöä.

huomautus 3:

- 3.1 Liitteessä III olevan 4 artiklan määräyksiä alkuperäaseman saaneista, muiden tuotteiden valmistuksessa käytettävistä tuotteista sovelletaan riippumatta siitä, onko tämä asema saatu siinä tehtaassa, jossa nämä tuotteet käytetään vai jossakin muussa yhteisön tai MMA:n tehtaassa.

Esimerkki:

Nimikkeeseen 8407 kuuluva moottori, jonka osalta säännössä määrätään, että mahdollisesti käytettävien ei-alkuperäisten arvo saa olla enintään 40 prosenttia vapaasti tehtaalla -hinnasta, on valmistettu nimikkeeseen ex 7224 kuuluvasta muusta takomalla esimuokatusa seosteräksestä.

Jos tämä esimuokattu teräs on taottu yhteisössä ei-alkuperätuotetta olevasta valanteesta, se on jo saanut alkuperäaseman luettelossa vahvistetun nimikkeen ex 7224 tuotteita koskevan säännön nojalla. Esimuokattua terästä voidaan pitää moottorin arvoa laskettaessa alkuperä tuotteena riippumatta siitä, onko esimuokattu teräs tuotettu samassa tehtaassa tai jossakin muussa yhteisön tehtaassa. Valanteen, joka ei ole alkuperä tuote, arvoa ei siten oteta huomioon laskettaessa käytettävien ei-alkuperäisten arvoa.

- 3.2 Luettelon säännössä vahvistetaan suoritettavan valmistuksen tai käsittelyn vähimmäismäärä; tästä seuraa, että sen ylittävä valmistus tai käsittely antaa myös alkuperäaseman ja sitä vähempi valmistus tai käsittely taas ei anna alkuperäasemaa. Toisin sanoen, jos säännössä määrätään, että tietyllä valmistusasteella olevia ei-alkuperäaineita saadaan käyttää, on sitä aiemmalla valmistusasteella olevien tällaisten aineiden käyttö myös sallittua, mutta sen sijaan myöhemmällä valmistusasteella olevien aineiden käyttö ei ole.
- 3.3 Kun säännössä määrätään, että "minkä tahansa nimikkeen aineksia" saadaan käyttää, myös aineksia, jotka kuuluvat samaan nimikkeeseen kuin tuote, saadaan käyttää ottaen kuitenkin huomioon sääntöön mahdollisesti sisältyvät erityisrajoitukset. Ilmaisulla "valmistus minkä tahansa nimikkeen aineksista, myös muista nimikkeen ... aineksista" tarkoitetaan kuitenkin, että ainoastaan sellaisia samaan nimikkeeseen kuin tuote kuuluvia aineksia saadaan käyttää, joiden kuvaus on erilainen kuin tuotteella on luettelon sarakkeessa 2, sanotun kuitenkin rajoittamatta huomautuksen 3.2 soveltamista.
- 3.4 Kun luettelon säännössä määrätään, että tuote voidaan valmistaa useammasta kuin yhdestä aineksestä, tämä tarkoittaa, että yhtä tai useampaa näistä aineksista saadaan käyttää. Säännössä ei vaadita, että niitä kaikkia käytetään.

Esimerkki:

Nimikkeisiin 5208—5212 kuuluiin kankaisiin sovellettavassa säännössä määrätään, että luonnonkuituja saadaan käyttää ja että muun muassa kemiallisia aineita saadaan myös käyttää. Tämä sääntö ei tarkoita, että on käytettävä molempia; on mahdollista käyttää vain toista näistä aineksista tai molempia yhdessä.

- 3.5 Kun luettelon säännössä määrätään, että tuote on valmistettava tietyistä aineista, tämä edellytys ei luonnollisesti estä käyttämästä muita aineksia, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, että ne eivät voi täyttää sääntöä (katso myös huomautukset 6.2 ja 6.3 tekstiilien osalta).

Esimerkki:

Nimikkeen 1904 elintarvikevalmisteita koskeva sääntö, jossa nimenomaan suljetaan pois viljan ja viljatuotteiden käyttö, ei estä kivennäissuolojen, kemikaalien ja muiden lisäaineiden käyttöä, joita ei valmisteta viljasta.

Tätä ei kuitenkaan sovelleta tuotteisiin, joita, vaikka niitä ei voida valmistaa luettelossa nimenomaisesti mainituista aineksista, voidaan valmistaa luonteeltaan samanlaisesta, aiemmalla valmistusasteella olevasta aineksesta.

Esimerkki:

Jos sellaisen kuitukankaasta tehdyn vaateen osalta, joka kuuluu 62 ryhmän nimikkeeseen, ainoastaan ei-alkuperätuotetta olevan langan käyttö on sallittua, ei ole mahdollista aloittaa valmistusta kuitukankaasta, vaikka kuitukangasta ei tavallisesti voidakaan tehdä langasta. Tällaisissa tapauksissa lähtöaineksen olisi tavallisesti oltava lankaa edeltävällä asteella, toisin sanoen kuituasteella.

- 3.6 Jos luettelon säännössä määrätään kaksi prosenttimäärää enimmäisarvoksi ei-alkuperäaineille, joita voidaan käyttää, näitä prosenttimääriä ei saada laskea yhteen. Toisin sanoen kaikkien käytettyjen ei-alkuperäainesten enimmäisarvo ei saa koskaan olla suurempi kuin korkein kyseisistä prosenttimääristä. Lisäksi yksittäisiä prosenttimääriä ei saa ylittää niiden aineiden osalta, joita ne koskevat.

huomautus 4:

- 4.1 Luettelossa käytetyllä ilmaisulla "luonnonkuidut" tarkoitetaan muita kuituja kuin muunto- ja synteettikuituja. Se rajoittuu kehruuta edeltävillä valmistusasteilla oleviin kuituihin ja siihen kuuluvat myös jätteet ja, jollei toisin mainita, kuidut, jotka on karstattu, kammattu tai muulla tavoin valmistettu, mutta joita ei ole kehrätty.
- 4.2 Ilmaisuun "luonnonkuidut" kuuluvat nimikkeen 0503 jouhi, nimikkeiden 5002 ja 5003 silkki, nimikkeiden 5101—5105 villakuidut ja hieno ja karkea eläimenkarva, nimikkeiden 5201—5203 puuvillakuidut ja nimikkeiden 5301—5305 muut kasvitekstiilikuidut.
- 4.3 Ilmaisuja "tekstiilimassa", "kemialliset aineet" ja "paperinvalmistusaineet" käytetään luettelossa kuvaamaan 50—63 ryhmään kuulumattomia aineksia, joita voidaan käyttää muunto-, synteetti- tai paperikuitujen tai -lankojen valmistukseen.
- 4.4 Luettelossa käytettyyn ilmaisuun "katkotut tekokuidut" kuuluvat nimikkeiden 5501—5507 synteetti- tai muuntokuitufilamenttitouvi, synteetti- tai muuntokatkokuidut tai niiden jätteet.

huomautus 5:

- 5.1 Sellaisen tuotteen osalta, johon luettelossa liittyy viittaus tähän huomautukseen, luettelon sarakkeessa 3 vahvistettuja edellytyksiä ei saada soveltaa niiden valmistuksessa käytettyihin perustekstiiliaineisiin, joiden paino yhteensä on enintään 10 prosenttia kaikkien käytettyjen perustekstiiliaineiden yhteispainosta (katso myös huomautukset 5.3 ja 5.4 jäljempänä).
- 5.2 Huomautuksessa 5.1 mainittua poikkeusta voidaan kuitenkin soveltaa ainoastaan sekoitetuotteisiin, jotka on tehty kahdesta tai useammasta perustekstiiliaineesta.

Perustekstiiliaineet ovat seuraavat:

- silkki,
- villa,
- karkea eläimenkarva,
- hieno eläimenkarva,
- jouhet,
- puuvilla,
- paperinvalmistusaineet ja paperi,
- pellava,
- hamppu,
- juutti ja muut niinitekstiilikuidut,
- sisali ja muut Agave-sukuisista kasveista saadut tekstiilikuidut,
- kookoskuidut, manilla, rami ja muut kasvitekstiilikuidut,
- synteettikuitufilamentit,
- muuntokuitufilamentit,
- sähköä johtavat filamentit,

- polypropeenista valmistetut synteettikatkokuidut,
- polyesteristä valmistetut synteettikatkokuidut,
- polyamidista valmistetut synteettikatkokuidut,
- polyakryylnitriilistä valmistetut synteettikatkokuidut,
- polyimidistä valmistetut synteettikatkokuidut,
- polytetrafluorietaanista valmistetut synteettikatkokuidut,
- polyfenylenisulfidista valmistetut synteettikatkokuidut,
- polyvinyylikloridista valmistetut synteettikatkokuidut,
- muut synteettikatkokuidut,
- viskoosista valmistetut muuntokatkokuidut,
- muut muuntokatkokuidut,
- segmentoitu polyuretaania oleva lanka, jossa on joustavia polyeetterisegmenttejä, myös kierrepäälystetty
- segmentoitu polyuretaania oleva lanka, jossa on joustavia polyesterisegmenttejä, myös kierrepäälystetty,
- nimikkeen 5605 tuotteet (metalloitu lanka), joissa on kaistaleita, jotka koostuvat enintään 5 mm leveästä kahden muovikelmun väliin joko värittömällä tai värillisellä liimalla kiinnitetystä, alumiinifoliota tai muovikelmua, myös alumiinijauheella peitettyä, olevasta sydäimestä,
- muut nimikkeen 5605 tuotteet.

Esimerkki:

Nimikkeen 5205 lanka, joka on tehty nimikkeen 5203 puuvillakuiduista ja nimikkeen 5506 synteettikatkokuiduista, on sekoitelanka. Sen vuoksi ei-alkuperätuotteita olevia synteettikatkokuituja, jotka eivät täytä alkuperäsääntöjä (joissa edellytetään valmistusta kemiallisista aineista tai tekstiilimassasta), saa käyttää enintään 10 prosenttia langan painosta.

Esimerkki:

Nimikkeen 5112 villakangas, joka on tehty nimikkeen 5107 villalangasta ja nimikkeen 5509 synteettikatkokuitulangasta, on sekoitekangas. Sen vuoksi synteettikuitulankaa, joka ei täytä alkuperäsääntöjä (joissa edellytetään valmistusta kemiallisista aineista tai tekstiilimassasta), tai villalankaa, joka ei täytä alkuperäsääntöjä (joissa edellytetään valmistusta karstaamattomista tai kampaamattomista tai muuten kehruuta varten käsittelemättömistä luonnonkuiduista), tai näiden kahden lankatyypin sekoitusta saa käyttää, jos niiden yhteispaino on enintään 10 prosenttia kankaan painosta.

Esimerkki:

Nimikkeen 5802 tuftattu tekstiilikangas, joka on tehty nimikkeen 5205 puuvillalangasta ja nimikkeen 5210 puuvillakankaasta, on sekoitetuote ainoastaan, jos puuvillakangas itsessään on sekoitekangas, joka on tehty kahdesta eri nimikkeeseen luokiteltavasta langasta, tai jos käytetyt puuvillalangat itsessään ovat sekoitetuotteita.

Esimerkki:

Jos kyseinen tuftattu tekstiilikangas on tehty nimikkeen 5205 puuvillalangasta ja nimikkeen 5407 synteettikuitukan-
kaasta, on selvää, että käytettävät langat ovat kahta eri perustekstiiliainetta ja tuftattu tekstiilikangas on näin ollen sekoitetuote.

5.3 Tuotteissa, joissa on "segmentoitua polyuretaania olevaa, myös kierrepäälystettyä lankaa, jossa on joustavia polyeetterisegmenttejä", tämä poikkeus on tällaisen langan osalta 20 prosenttia.

5.4 Tuotteissa, joissa on "kaistaleita, jotka koostuvat enintään 5 mm leveästä kahden muovikelmun väliin liimalla kiinnitetystä, alumiinifoliota tai muovikelmua, myös alumiinijauheella peitettyä, olevasta sydäimestä", tämä poikkeus on 30 prosenttia tällaisen kaistaleen osalta.

huomautus 6:

6.1 Niissä tekstiilituotteissa, joiden kohdalla luettelossa on alaviite tähän alkuhuomautukseen, saadaan käyttää tekstiiliainetta olevia koristeita ja tarvikkeita, jotka eivät täytä kyseistä sovitettua tuotetta koskevaa luettelon 3 sarakkeen sääntöä, jos niiden paino on enintään 10 prosenttia kaikkien käytettyjen tekstiiliaineiden yhteispainosta.

Tekstiiliainetta olevia koristeita ja tarvikkeita ovat 50—63 ryhmään luokiteltavat koristeet ja tarvikkeet. Vuoria ja välivuoria ei pidetä koristeina tai tarvikkeina.

6.2 Muuta kuin tekstiiliainetta olevien koristeiden ja tarvikkeiden tai muiden käytettyjen aineiden, jotka sisältävät tekstiiliä, ei tarvitse täyttää sarakkeessa 3 esitettyjä edellytyksiä, vaikka ne eivät kuulu huomautuksen 3.5 soveltamisalaan.

6.3 Huomautuksen 3.5 mukaisesti ei-alkuperä tuotteita olevia muuta kuin tekstiiliainetta olevia koristeita ja tarvikkeita tai muita tuotteita, jotka eivät sisällä tekstiilejä, saa kuitenkin käyttää vapaasti, jos niitä ei voida valmistaa sarakkeessa 3 luetelluista aineksista.

Jos luettelon säännössä esimerkiksi määrätään, että tietyn tekstiilitavaran, esimerkiksi puseron, valmistuksessa on käytettävä lankaa, tämä ei estä metallitavaroiden kuten nappien käyttöä, koska niitä ei voi valmistaa tekstiiliaineesta.

6.4 Prosenttisääntöä sovellettaessa on käytettyjen ei-alkuperä aineiden arvoa laskettaessa otettava huomioon koristeiden ja tarvikkeiden arvo.

huomautus 7:

7.1 Nimikkeissä ex 2707, 2713—2715, ex 2901, ex 2902 ja ex 3403 ilmaisulla "tietty käsittely" tarkoitetaan seuraavia toimintoja:

- a) tyhjötislaus;
- b) toistotislaus perusteellisen jakotislausmenetelmän avulla ⁽¹⁾;
- c) krakkaus;
- d) reformointi;
- e) uuttaminen valikoivien liuottimien avulla;
- f) käsittely, jossa yhdistyvät kaikki seuraavat toiminnot: käsittely tiivistetyllä rikkihapolla, oleumilla tai rikkiatrioksidilla; neutralointi emäksisillä aineilla; värinpoisto ja puhdistus luonnostaan aktiivisilla maalajeilla, aktivoiduilla maalajeilla, aktiivihieillä tai bauksiitilla;
- g) polymerointi;
- h) alkylointi;
- i) isomerointi;

7.2 Nimikkeissä 2710, 2711 ja 2712 ilmaisulla "tietty käsittely" tarkoitetaan seuraavia toimintoja:

- a) tyhjötislaus;
- b) toistotislaus perusteellisen jakotislausmenetelmän avulla;
- c) krakkaus;
- d) reformointi;
- e) uuttaminen valikoivien liuottimien avulla;
- f) käsittely, jossa yhdistyvät kaikki seuraavat toiminnot: käsittely tiivistetyllä rikkihapolla, oleumilla tai rikkiatrioksidilla; neutralointi emäksisillä aineilla; värinpoisto ja puhdistus luonnostaan aktiivisilla maalajeilla, aktivoiduilla maalajeilla, aktiivihieillä tai bauksiitilla;
- g) polymerointi;
- h) alkylointi;
- ij) isomerointi;
- k) ainoastaan nimikkeeseen ex 2710 kuuluvien raskasöljyjen osalta rikinpoisto vedyn avulla, jonka tuloksena valmistettujen tuotteiden rikkipitoisuus vähenee vähintään 85 prosenttia
(ASTM D 1266-59 T -menetelmä);
- l) ainoastaan nimikkeeseen 2710 kuuluvien tuotteiden osalta parafiinin poisto muun menetelmän avulla kuin suodattamalla;
- m) ainoastaan nimikkeeseen ex 2710 kuuluvien raskasöljyjen osalta vetykäsittely suuremmassa kuin 20 baarin paineessa ja suuremmassa kuin 250 °C:n lämpötilassa katalysaattoria käyttäen, muussa kuin rikinpoistotarkoituksessa, kun vety on aktiivisena aineena kemiallisessa reaktiossa. Nimikkeen ex 2710 voiteluöljyjen jatkokäsittelyä vedyn avulla (esimerkiksi vedyn avulla tapahtuva viimeistely eli "hydrofinishing" tai värinpoisto) erityisesti värin tai stabiliteetin parantamiseksi ei kuitenkaan pidetä tietynä käsittelynä;

⁽¹⁾ Katso yhdistetyn nimikkeistön 27 ryhmän lisähuomautus 4 b.

- n) ainoastaan nimikkeeseen ex 2710 kuuluvien polttoöljyjen osalta ilmatislaus, jos vähemmän kuin 30 tilavuusprosenttia näistä tuotteista (hävikki mukaan lukien) tislautuu 300 °C:n lämpötilassa ASTM D 86 -menetelmän avulla määritettynä;
- o) ainoastaan nimikkeeseen ex 2710 kuuluvien raskasöljyjen, muiden kuin kaasuöljyjen ja polttoöljyjen, osalta käsittely suurtaajuudella toimivan sähköisen huiskupurkauksen avulla.
- 7.3 Nimikkeissä ex 2707, 2713—2715, ex 2901, ex 2902 ja ex 3403 yksinkertaiset toiminnot kuten puhdistus, dekantointi, suolan poisto, veden erotus, suodatus, värjäys, merkintä, rikkipitoisuuden lisääminen sekoittamalla tuotteita, joilla on erilaiset rikkipitoisuudet, näiden toimintojen tai niitä vastaavien toimintojen yhdistelmät eivät anna alkuperäasemaa.
-

Lisäys 2

Luettelo ei-alkuperäaineisiin sovellettavista valmistus- tai käsittelytoimista, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman (*)

(*) Lisäys julkaistaan mahdollisimman pian Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Lisäys 3

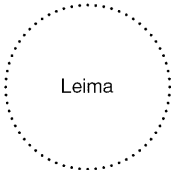
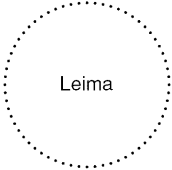
EUR.1-tavaratodistuslomake

1. EUR.1-tavaratodistus on laadittava lomakkeelle, jonka malli esitetään tässä lisäyksessä. Lomake on painettava yhdellä tai useammalla niistä kielistä, joilla tämä päätös on tehty. Todistus on laadittava jollakin näistä kielistä viejävaltion sisäisen lainsäädännön mukaisesti. Jos todistus täytetään käsin, se on täytettävä musteella painokirjaimin.
2. Todistuksen koon on oltava 210×297 mm; lomakkeen pituus saa kuitenkin olla enintään 8 mm määramittaa suurempi tai enintään 5 mm sitä pienempi. Käytettävän paperin on oltava valkoista, liimakäsiteltyä, hiokkeetonta kirjoituspaperia, joka painaa vähintään 60 g/m^2 . Siinä on oltava vihreä painettu aaltomainen taustakuvio, joka tekee kaikki mekaanisin tai kemiallisin keinoin tehdyt väärennykset havaittaviksi.
3. Viejävaltiot voivat pidättää itselleen todistusten paino-oikeuden tai antaa niiden painamisen hyväksymiensä kirjapainon tehtäväksi. Jälkimmäisessä tapauksessa jokaisessa todistuksessa on oltava maininta tästä hyväksymisestä. Jokaisessa todistuksessa on oltava kirjapainon nimi ja osoite tai merkki, josta kirjapaino voidaan tunnistaa. Siinä on myös oltava painettu tai muulla tavoin tehty sarjanumero, josta se voidaan tunnistaa.

TAVARATODISTUS

1. Viejä (nimi, täydellinen osoite, maa)		EUR.1		N:o A 000.000	
		Lukekaa kääntöpuolella olevat huomautukset ennen lomakkeen täyttämistä			
		2. Todistus, jota käytetään etuuskohteluun oikeutetussa kauppavaihdossa ja väliillä (mainitkaa asianomaiset maat, maaryhmät tai alueet)			
3. Vastaanottaja (nimi, täydellinen osoite, maa) (merkintä ei pakollinen)		4. Maa, maaryhmä tai alue, jonka alkuperää tavaroiden katsotaan olevan		5. Määrämaa, -maaryhmä tai -alue	
		7. Huomautuksia			
6. Kuljetusta koskevat tiedot (merkintä ei pakollinen)					
8. Järjestysnumero; kollien merkit, numerot, lukumäärä ja laji ⁽¹⁾; tavaran kuvaus		9. Bruttomassa (kg) tai muu mitta (l, m³, jne.)		10. Kauppalaskut (merkintä ei pakollinen)	
11. TULLIVIRANOMAISEN TODISTUS Ilmoitus vahvistetaan oikeaksi Vientiasiakirja ⁽²⁾ Laji n:o Tullitoimipaikka Antamismaa Paikka ja päiväys (Allekirjoitus)		Leima		12. VIEJÄN ILMOITUS Allekirjoittanut ilmoittaa, että yllä mainitut tavarat täyttävät tämän todistuksen saamiseksi vaadittavat edellytykset. Paikka ja päiväys (Allekirjoitus)	

⁽¹⁾ Pakkaamattomien tavaroiden osalta ilmoitetaan kappalemäärä tai tehdään merkintä "irtotavaraa".
⁽²⁾ Täytetään vain mikäli viejään tai -alueen määräykset sitä vaativat.

13. Tarkastuspyyntö, lähetetään osoitteeseen:	14. TARKASTUKSEN TULOS
Pyydetään tarkastamaan tämän todistuksen aitous ja oikeellisuus. Paikka ja päiväys  Leima (Allekirjoitus)	Suoritettu tarkastus on osoittanut, että tämä todistus (*) ☐ on mainitun tullitoimipaikan antama ja että siinä olevat tiedot ovat oikeita. ☐ ei vastaa vaadittuja aitous- ja oikeellisuusedellytyksiä (katso oheiset huomautukset). Paikka ja päiväys  Leima (Allekirjoitus) _____ (*) Merkitään rasti asianomaiseen kohtaan.

HUOMAUTUKSIA

- Todistuksesta ei saa pyyhkiä pois merkintöjä eikä siihen saa tehdä uusia merkintöjä vanhojen päälle. Mahdolliset siihen tehtävät muutokset on suoritettava viivaamalla yli virheelliset merkinnät ja tarvittaessa lisäämällä halutut merkinnät. Lomakkeen täyttäneen on varmennettava näin tehdyt muutokset ja antamismaan tai -alueen tulliviranomaisen on vahvistettava ne.
- Tavarat on merkittävä tähän todistukseen jättämällä väliin tyhjää riviä, ja kunkin tavaratieteen on merkittävä järjestysnumero. Välittömästi viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva. Käyttämättömät tilat on viivattava siten, että niihin on mahdotonta tehdä myöhemmin lisäyksiä.
- Tavarat ilmaistaan tavanomaisin kaupanimityksin ja riittävän yksityiskohtaisesti, että ne voidaan yksilöidä.

TAVARATODISTUSHAKEMUS					
1. Viejä (nimi, täydellinen osoite, maa)		EUR.1 N:o A 000.000			
		Lukekaa kääntöpuolella olevat huomautukset ennen lomakkeen täyttämistä			
		2. Hakemus todistusta varten, jota käytetään etuuskoh- teluun oikeutetussa kauppavaihdossa ja välillä (mainitkaa asianomaiset maat, maaryhmät tai alueet)			
3. Vastaanottaja (nimi, täydellinen osoite, maa) (merkintä ei pakol- linen)		4. Maa, maaryhmä tai alue, jonka alkuperää tava- roiden katsotaan olevan		5. Määrämaa, -maaryhmä tai -alue	
		6. Kuljetusta koskevat tiedot (merkintä ei pakollinen)		7. Huomautuksia	
8. Järjestysnumero; kollien merkit, numerot, lukumäärä ja laji ⁽¹⁾; tavaran kuvaus		9. Bruttomassa (kg) tai muu mitta (l, m³, jne.)		10. Kauppalaskut (merkintä ei pakol- linen)	

⁽¹⁾ Pakkaamattomien tavaroiden osalta ilmoitetaan kappalemäärä tai tehdään merkintä "irtotavaraa".

VIEJÄN ILMOITUS

Allekirjoittanut kääntöpuolella mainittujen tavaroiden viejä

ILMOITTAA, että nämä tavarat täyttävät oheisen todistuksen saamiseksi vaadittavat edellytykset;

MAINITSEE seuraavassa seikat, joiden nojalla nämä tavarat täyttävät mainitut edellytykset:

.....
.....
.....
.....

ESITTÄÄ seuraavat todistusasiakirjat (*):

.....
.....
.....
.....

SITOUTUU esittämään asianomaisten viranomaisten pyynnöstä kaiken sen lisätodistusaineiston, jonka ne mahdollisesti katsovat tarpeelliseksi oheisen todistuksen antamiseksi, sekä tarvittaessa hyväksymään kaikki mainittujen viranomaisten suoritamat, kirjanpitoonsa ja yllä mainittujen tavaroiden valmistusolosuhteisiin kohdistuvat tarkastukset;

PYYTÄÄ, että näille tavaroille annettaisiin oheinen todistus.

Paikka ja päiväys

.....
(Allekirjoitus)

(*) Esimerkiksi tuontiasiakirjat, tavaratodistukset, kauppalaskut, valmistajan ilmoitukset jne., jotka koskevat valmistuksessa käytettyjä tuotteita tai samassa tilassa jälleenvietyjä tavaroita.

Lisäys 4

KAUPPALASKUILMOITUS

Kauppalaskuilmotus, jonka teksti on jäljempänä, on laadittava alaviitteiden mukaisesti. Alaviitteitä ei kuitenkaan tarvitse sisällyttää ilmoitukseen.

Espanjankielinen toisinto

El exportador de los productos incluidos en el presente documento [autorización aduanera n° ... ⁽¹⁾] declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.

Tanskankielinen toisinto

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument (toldmyndighedernes tilladelse nr. ... ⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

Saksankielinen toisinto

Der Ausfüh­rer (Zoll-Bewilligungs-Nr. ... ⁽¹⁾), der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ... Ursprungswaren sind ⁽²⁾.

Kreikankielinen toisinto

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο [άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ... ⁽¹⁾] δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

Englanninkielinen toisinto

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾.

Ranskankielinen toisinto

L'exportateur des produits couverts par le présent document [autorisation douanière n° ... ⁽¹⁾] déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾.

Italiankielinen toisinto

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento [autorizzazione doganale n. ... ⁽¹⁾], dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ... ⁽²⁾.

Hollanninkielinen toisinto

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ... ⁽¹⁾) verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Portugalinkielinen toisinto

O exportador dos produtos cobertos pelo presente documento [autorização aduaneira n.º ... ⁽¹⁾], declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ... ⁽²⁾.

Suomenkielinen toisinto

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa nro ... ⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohdeltuun oikeutettuja ... ⁽²⁾ alkuperäituotteita.

Ruotsinkielinen toisinto

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr....⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

.....⁽³⁾
(Paikka ja päiväys)

.....⁽⁴⁾
(Viejän allekirjoitus; lisäksi ilmoituksen allekirjoittajan nimi on selvennettävä)

⁽¹⁾ Kun kauppalaskuilmoituksen laatii liitteessä III olevassa 20 artiklassa tarkoitettu valtuutettu viejä, tähän kohtaan on merkittävä valtuutetun viejän lupanumero. Kun kauppalaskuilmoitusta ei laadi valtuutettu viejä, suluissa olevat sanat jätetään pois tai kohta jätetään tyhjäksi.

⁽²⁾ Merkittävä tuotteiden alkuperä. Kun kauppalaskuilmoitusta liittyy kokonaan tai osittain liitteessä III olevassa 38 artiklassa tarkoitettuihin Ceutan tai Melillan alkuperätuotteisiin, viejän on selvästi osoitettava ne tunnuksella "CM" asiakirjassa, johon ilmoitus laaditaan.

⁽³⁾ Nämä merkinnät voidaan jättää pois, jos tiedot sisältyvät itse asiakirjaan.

⁽⁴⁾ Katso liitteessä III oleva 19 artiklan 5 kohta. Tapauksissa, joissa ei vaadita viejän allekirjoitusta, vapautus allekirjoituksesta merkitsee myös vapautusta allekirjoittajan nimen merkitsemisestä.

Lisäys 5 A

HANKKIJAN ILMOITUS TUOTTEISTA, JOILLA ON ETUUSKOHTELUALKUPERÄASEMA

Allekirjoittanut ilmoittaa, että tässä kauppalaskussa luetellut tavarat ⁽¹⁾

on tuotettu ⁽²⁾ ja täyttävät alkuperäsäännöt, joita sovelletaan MMA:iden ja Euroopan yhteisön välisessä etuuskohtelucaupassa.

Allekirjoittanut sitoutuu toimittamaan tulliviranomaisille kaikki lisätodisteet, joita nämä pitävät tarpeellisina.

..... ⁽³⁾

..... ⁽⁴⁾

..... ⁽⁵⁾

Huomautus

Edellä oleva teksti, sivun alareunassa olevien alaviitteiden mukaisesti täytettynä, muodostaa hankkijan ilmoituksen. Alaviitteitä ei tarvitse sisällyttää ilmoitukseen.

⁽¹⁾ — Jos ilmoitus koskee ainoastaan tiettyjä kauppalaskussa lueteltuja tavaroita, niillä on oltava tunnus tai merkki, jonka avulla ne voidaan selvästi tunnistaa, ja tästä merkistä on mainittava ilmoituksessa seuraavasti: "tässä kauppalaskussa luetellut tavarat, jotka on merkitty on tuotettu".

— Jos käytetään muuta asiakirjaa kuin kauppalaskua tai kauppalaskun liitettä (katso liitteessä III oleva 26 artiklan 3 kohta), kyseisen asiakirjan nimi on mainittava ilmaisun "kauppalasku" sijasta.

⁽²⁾ Yhteisö, jäsenvaltio, AKT-valtio tai MMA. AKT-valtion tai MMA:n osalta on viitattava myös siihen yhteisön tullitoimipaikkaan, jonka hallussa kyseinen EUR.1-tavaratodistus tai -todistukset ovat, ilmoitettava todistuksen tai todistusten numero sekä, jos mahdollista, kyseisen tulli-ilmoituksen numero.

⁽³⁾ Paikka ja päiväys.

⁽⁴⁾ Nimi ja asema yrityksessä.

⁽⁵⁾ Allekirjoitus.

Lisäys 5 B

HANKKIJAN ILMOITUS TUOTTEISTA, JOILLA EI OLE ETUUSKOHTELUALKUPERÄASEMAA

Allekirjoittanut ilmoittaa, että tässä kauppalaskussa luetellut tavarat ⁽¹⁾

on tuotettu ⁽²⁾

ja niissä on seuraavia osia tai aineksia, joilla ei ole AKT-valtioiden, MMA:iden tai yhteisön alkuperäasemaa etuuskohtelukaupassa:

..... ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

.....

.....

..... ⁽⁶⁾

Allekirjoittanut sitoutuu toimittamaan tulliviranomaisille kaikki lisätodisteet, joita nämä pitävät tarpeellisina.

..... ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾

..... ⁽⁹⁾

Huomautus

Edellä oleva teksti, sivun alareunassa olevien alaviitteiden mukaisesti täytettynä, muodostaa hankkijan ilmoituksen. Alaviitteitä ei tarvitse sisällyttää ilmoitukseen.

⁽¹⁾ — Jos ilmoitus koskee ainoastaan tiettyjä kauppalaskussa lueteltuja tavaroita, niillä on oltava tunnus tai merkki, jonka avulla ne voidaan selvästi tunnistaa, ja tästä merkistä on mainittava seuraavasti: "tässä kauppalaskussa luetellut tavarat, jotka on merkitty on tuotettu"

— Jos käytetään muuta asiakirjaa kuin kauppalaskua tai kappalaskun liitettä (katso liitteessä III oleva 26 artiklan 3 kohta), kyseisen asiakirjan nimi on mainittava ilmaisun "kauppalasku" sijasta.

⁽²⁾ Yhteisö, jäsenvaltio, AKT-valtio tai MMA.

⁽³⁾ Kuvaus on aina merkittävä. Kuvauksen on oltava riittävä ja niin yksityiskohtainen, että tavarat voidaan luokitella tariffiin.

⁽⁴⁾ Tullausarvo ilmoitetaan vain, jos sitä vaaditaan.

⁽⁵⁾ Alkuperämaa ilmoitetaan vain, jos sitä vaaditaan. Kyseessä on oltava etuuskohtelualkuperä, muu alkuperä ilmoitetaan merkitsemällä "kolmas maa".

⁽⁶⁾ Lisätään lause "ja niille on suoritettu seuraava valmistus tai käsittely [yhteisössä] [jäsenvaltiossa] [AKT-valtiossa] [MMA:lla] []" sekä suoritettun valmistuksen tai käsittelyn kuvaus, jos tällaista tietoa vaaditaan.

⁽⁷⁾ Paikka ja päiväys.

⁽⁸⁾ Nimi ja asema yrityksessä.

⁽⁹⁾ Allekirjoitus.

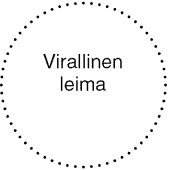
*Lisäys 6***Tiedotustodistus**

1. On käytettävä tässä lisäyksessä esitettyä tiedotustodistuslomaketta. Lomake on painettava yhdellä tai useammalla niistä kielistä, joilla tämä päätös on tehty, ja viejävaltion sisäisen lainsäädännön mukaisesti. Tiedotustodistus on täytettävä jollakin näistä kielistä. Jos todistus täytetään käsin, se on täytettävä musteella painokirjaimin. Siinä on oltava painettu tai muulla tavoin tehty sarjanumero, josta se voidaan tunnistaa.
2. Tiedotustodistuksen koon on oltava 210×297 mm; lomakkeen pituus saa kuitenkin olla enintään 8 mm määramittaa suurempi tai enintään 5 mm sitä pienempi. Käytettävän paperin on oltava valkoista, liimakäsiteltyä, hiokkeetonta kirjoituspaperia, joka painaa vähintään 25 g/m^2 .
3. Kansalliset viranomaiset voivat pidättää itselleen lomakkeiden paino-oikeuden tai antaa niiden painamisen hyväksymiensä kirjapainojen tehtäväksi. Jälkimmäisessä tapauksessa jokaisessa lomakkeessa on oltava maininta tästä hyväksymisestä. Jokaisessa lomakkeessa on oltava kirjapainon nimi ja osoite tai merkki, josta kirjapaino voidaan tunnistaa.

EUROOPAN YHTEISÖT

1. Hankkija ⁽¹⁾		TIEDOTUSTODISTUS helpottamaan TAVARATODISTUKSEN antamista EUROOPAN YHTEISÖ JA MMA:ien	
2. Vastaanottaja ⁽¹⁾			
3. Käsittelijä ⁽¹⁾		4. Valtio, jossa valmistus tai käsittely on suoritettu	
6. Tuontitullitoimipaikka ⁽¹⁾		5. Viranomaisen täyttää	
7. Tuontiasiakirja ⁽²⁾ Laji n:o Sarja Päiväys 			
MÄÄRÄJÄSENVALTIOON MAAHAN LÄHETETTYT TAVARAT			
8. Kollien merkit, numerot, määrä ja laji	9. Harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän nimike/alanimike (HS-koodi)	10. Määrä ⁽³⁾	
		11. Arvo ⁽⁴⁾	
KÄYTETTY MAAHAN TUODUT TAVARAT			
12. Harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän nimike/alanimike (HS-koodi)	13. Alku-perämaa	14. Määrä ⁽³⁾	15. Arvo ⁽²⁾ ⁽⁵⁾
16. Suoritetun valmistuksen tai käsittelyn luonne			
17. Huomautuksia			
18. TULLIVIRANOMAISEN TODISTUS Ilmoitus vahvistetaan oikeaksi: Asiakirja Laji n:o Tullitoimipaikka Päiväys:  (Allekirjoitus)		19. HANKKIJAN ILMOITUS Allekirjoittanut ilmoittaa, että tässä todistuksessa esitetyt tiedot ovat oikeita. (Paikka) (Päiväys) (Allekirjoitus)	

⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ Katso alaviitteet kääntöpuolella.

TARKASTUSPYYNTÖ	TARKASTUKSEN TULOS
Allekirjoittanut tullivirkailija pyytää, että tämän tiedotustodistuksen aitous ja oikeellisuus tarkastetaan.	Allekirjoittaneen tullivirkailijan suorittama tarkastus on osoittanut, että tämä tiedotustodistus:
	a) on mainitun tullitoimipaikan antama ja siinä olevat tiedot ovat oikeita. (*)
	b) ei vastaa vaadittuja aitous- ja oikeellisuusedellytyksiä (katso oheiset huomautukset). (*)
..... (Paikkaja päiväys)	 (Paikkaja päiväys)
 Virallinen leima	 Virallinen leima
..... (Virkailijan allekirjoitus)	 (Virkailijan allekirjoitus)
	(*) Tarpeeton yliviivataan.

ETUSIVUN ALAVIITTEET

(¹) Henkilön ja yrityksen nimi ja täydellinen osoite.

(²) Merkintä ei pakollinen.

(³) Kilogrammoina, hehtolitroina, kuutiometreinä tai muina mittaussyksikköinä.

(⁴) Pakkausten katsotaan kuuluvan niiden sisältämiin tavaroihin. Tätä määräystä ei kuitenkaan sovelleta pakkauksiin, joiden käyttö kyseisen tuotteen pakkaamisessa on epätavanomaista ja joilla on pakkauskäytöstä riippumatta pysyvä käyttöarvo.

(⁵) Arvo on ilmoitettava alkuperäsääntöjen mukaisesti.

Lisäys 7

Poikkeushakemuslomake

1. Valmiin tuotteen kaupanimitys 1.1 Tullinimike (HS-koodi)	2. Yhteisöön suuntautuvan viennin arvioitu vuosittainen määrä (paino, määrä kappaleina, metreinä tai muina yksikköinä)
3. Kolmansien maiden ainesten kaupanimitys Tullinimike (HS-koodi)	4. Kolmansien maiden ainesten arvioitu vuosittainen määrä
5. Kolmansien maiden ainesten arvo	6. Valmiin tuotteen arvo
7. Kolmansien maiden ainesten alkuperä	8. Syyt, miksi valmis tuote ei voi täyttää alkuperäsääntöä
9. AKT-valtioiden, EY:n tai MMA:iden alkuperäainesten kaupanimitys	10. AKT-valtioiden, EY:n tai MMA:iden ainesten arvioitu vuosittainen määrä
11. AKT-valtioiden, EY:n tai MMA:iden ainesten arvo	12. Kolmansien maiden aineksille EY:ssä tai MMA:illa suoritettu valmistus tai käsittely, joka ei anne alkuperäasemaa
13. Määräaika, jolla poikkeusta pyydetään: alkaa päättyy	
14. AKT-valtioissa suoritettun valmistuksen tai käsittelyn yksityiskohtainen kuvaus	15. Asianomaisen yrityksen pääomarakenne
	16. Toteutettujen / suunniteltujen investointien määrä
	17. Henkilöstön määrä / suunniteltu määrä
18. AKT-valtioissa suoritettun valmistuksen tai käsittelyn antama arvonnäkökohta 18.1 Työvoima 18.2 Yleiskustannukset	20. Mahdolliset ratkaisut, joilla poikkeustarve voidaan tulevaisuudessa välttää
19. Muut mahdolliset ainesten hankintalähteet	21. Huomautuksia

HUOMAUTUKSIA

1. Jos lomakkeen kohdissa ei ole riittävästi tilaa kaikkien tarvittavien tietojen merkitsemiseen, lomakkeeseen voidaan liittää lisäsivuja. Tällöin kyseiseen kohtaan on tehtävä merkintä ”ks. liite”.
2. Lomakkeeseen on liitettävä mahdollisuuksien mukaan näytteitä valmiista tuotteista ja siihen käytetyistä aineksista tai muuta näitä koskevaa havaintoainestoa (valokuvia, piirrustuksia, luetteloita jne.).
3. Jokaisen tuotteen osalta, jota pyyntö koskee, on täytettävä erillinen lomake.

3, 4, 5, 7 kohta: 'Kolmansilla mailla' tarkoitetaan kaikkia AKT-valtioihin, yhteisöön tai MMA:isiin kuulumattomia maita.

12 kohta: Jos kolmansien maiden aineksia on ennen niiden lisäkäsittelyä poikkeusta pyytäneessä AKT-valtiossa valmistettu tai käsitelty yhteisössä tai MMA:illa ilman, että ne ovat saaneet alkuperäaseman, ilmoitetaan yhteisössä tai MMA:illa suoritettut valmistus- ja käsittelytoimet.

13 kohta: Ilmoitetaan sen määräajan alkamis- ja päättymispäivä, jonka aikana EUR.1-tavaratodistukset voidaan antaa poikkeuksen mukaisesti.

18 kohta: Ilmoitetaan joko arvonlisäyksen prosenttimäärä suhteessa tuotteen vapaasti tehtaalla -hintaan tai arvonlisäyksen rahallinen määrä tuoteyksikköä kohti.

19 kohta: Jos muita aineiden hankintalähteitä on olemassa, ilmoitetaan, mitä ne ovat ja, jos mahdollista, mitkä ovat ne kustannus- tai muut syyt, joiden vuoksi näitä lähteitä ei käytetä.

20 kohta: Ilmoitetaan mahdolliset tulevat sijoitukset tai hankintalähteiden monipuolistuminen, joiden vuoksi poikkeus on tarpeen ainoastaan rajoitetun ajan.

LIITE IV

MMA:ILLA VAPAASSA LIIKKEESSÄ OLEVIENTEN, MUISTEN KUIN MMA:ILTA PERÄISINTEN OLEVIENTEN ELI MUIDEN KUIN MMA:IDEN ALKUPERÄTUOTTEIDEN YHTEISÖÖN TUONTIA KOSKEVAT EDELLYTYKSET JA HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT**1 artikla****Suora kuljetus**

1. Tämän päätöksen 36 artiklassa säädettyjä järjestelyjä sovelletaan ainoastaan tässä liitteessä esitetty edellytykset täyttävien tuotteisiin, joiden kuljetus tapahtuu suoraan MMA:iden ja yhteisön alueen välillä kulkematta muun alueen kautta. Yhden lähtöyksen muodostavat tuotteet voidaan kuitenkin kuljettaa muiden kuin MMA:iden alueen kautta ja tarvittaessa uudelleenlastata tai varastoida väliaikaisesti tällaisilla alueilla, jos tuotteet pysyvät kauttakuljetus- tai varastointimaan tulliviranomaisten valvonnassa eikä niille tehdä muita toimenpiteitä kuin purkaus tai uudelleenlastaus tai niiden kunnon säilyttämiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttyminen osoitetaan toimivaltaisille tulliviranomaisille esittämällä

- a) yksi ainoa kuljetusasiakirja, jolla tavarat on kuljetettu viejämästä kauttakuljetusmaan kautta; tai
- b) kauttakuljetusmaan tulliviranomaisten antama todistus, jossa
 - i) on tarkka kuvaus tuotteista,
 - ii) ilmoitetaan tuotteiden purkamisen ja uudelleenlastauksen päivämäärät sekä tarvittaessa käytettyjen alusten tai muiden kuljetusvälineiden nimet ja
 - iii) vahvistetaan ne olosuhteet, joissa tavarat ovat olleet kauttakuljetusmaassa; tai
- c) jos edellä mainittuja ei ole, muita asian kannalta olennaisia asiakirjoja.

2 artikla**EXP-vientitodistus**

1. Tämän päätöksen 36 artiklan säännösten noudattaminen osoitetaan lisäyksessä esitetyn mallin mukaisella EXP-vientitodistuksella.

2. Viejän MMA:n tulliviranomaiset antavat EXP-vientitodistuksen viejän tai tämän valtuuttaman edustajan viejän vastuulla tekemästä kirjallisesta hakemuksesta.

3. Tätä tarkoitusta varten viejän tai tämän valtuuttaman edustajan on täytettävä lisäyksessä esitetyn mallin mukainen EXP-vientitodistus. Nämä lomakkeet on täytettävä tässä liitteessä säädetyllä tavalla. Jos ne täytetään käsin, ne on täytettävä musteella painokirjaimin. Tuotteiden kuvaus on merkittävä sille varattuun kohtaan jättämättä väliin tyhjiä rivejä. Jos kohtaa ei

täytetä kokonaan, viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva, ja tyhjä tila on suljettava viivalla.

Viejään tai -alueen tulliviranomaisten on säilytettävä EXP-vientitodistushakemukset vähintään kolme vuotta.

4. EXP-vientitodistusta hakevan viejän on oltava valmis milloin tahansa sen viejän MMA:n tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa EXP-vientitodistus annetaan, esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan että vietävät tuotteet täyttävät EXP-vientitodistuksen antamisen edellytykset.

Viejän on säilytettävä tässä kohdassa tarkoitettujen todistusasiakirjat vähintään kolme vuotta.

5. Viejän MMA:n tulliviranomaiset antavat EXP-vientitodistuksen, jos tuotteiden voidaan katsoa olevan vapaassa liikkeessä ja täyttävän tämän päätöksen 36 artiklan muut vaatimukset.

6. Todistuksen antavien tulliviranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet hakemuksen oikeellisuuden tarkistamiseksi. Tätä tarkoitusta varten niillä on oikeus vaatia mitä tahansa todistusaineistoa sekä tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeellisia pitämiään tarkastuksia. Todistuksen antavien tulliviranomaisten on valvottava myös, että 3 kohdassa tarkoitettu lomake on asianmukaisesti täytetty. Ne tarkastavat erityisesti, että tuotteiden kuvaukselle varattu kohta on täytetty siten, että siihen ei voida tehdä vilpillisiä lisäyksiä.

7. EXP-vientitodistuksen antamispäivä merkitään todistuksen 11 kohtaan.

8. Tulliviranomaiset antavat EXP-vientitodistuksen, ja se annetaan viejän käyttöön heti, kun vienti on tosiasiallisesti tapahtunut tai varmistunut.

3 artikla**EXP-vientitodistuksen kaksoiskappaleen antaminen**

1. Jos EXP-vientitodistus varastetaan tai se katoaa tai tuhoutuu, viejä voi pyytää sen antaneilta tulliviranomaisilta kaksoiskappaleen, joka laaditaan niiden hallussa olevien vientiasiakirjojen perusteella.

2. Näin annettuun kaksoiskappaleeseen on tehtävä jokin seuraavista merkinnöistä:

"DUPLICADO", "DUPLIKAT", "ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ", "DUPLICATE", "DUPLICATA", "DUPLICATO", "DUPLICAAT", "SEGUNDA VIA", "KAKSOISKAPPALE".

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu merkintä on tehtävä EXP-vientitodistuksen kaksoiskappaleen 7 kohtaan "Huomautuksia".

4. Kaksoiskappale, johon on merkittävä alkuperäisen EXP-vientitodistuksen antamispäivä, on voimassa tästä päivästä alkaen.

4 artikla

EXP-vientitodistusten voimassaoloaika

1. EXP-vientitodistus on voimassa neljä kuukautta siitä päivästä, jona se on annettu vievällä MMA:lla, ja se on esitettävä tuojamaan tulliviranomaisille mainitun ajan kuluessa.
2. EXP-vientitodistukset, jotka esitetään tuojamaan tulliviranomaisille 1 kohdassa säädetyn esittämismääräajan päätyttyä, voidaan hyväksyä järjestelyjen soveltamista varten, jos nämä asiakirjat ovat jääneet esittämättä ennen määräajan päättymistä poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.
3. Muissa myöhästymistapauksissa tuojamaan tulliviranomaiset voivat hyväksyä EXP-vientitodistukset, jos tuotteet on esitetty niille ennen mainitun määräajan päättymistä.

5 artikla

EXP-vientitodistuksen esittäminen

EXP-vientitodistus on esitettävä tuojamaan tulliviranomaisille tuojamaassa sovellettavan menettelyn mukaisesti. Mainitut viranomaiset voivat vaatia käännöksen EXP-vientitodistuksesta ja ne voivat lisäksi vaatia, että tuontitavarailmoitusta täydennetään tuojan vakuutuksella siitä, että tuotteet täyttävät päätöksen soveltamiseksi vaadittavat edellytykset.

HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT

6 artikla

Keskinäinen avunanto

1. MMA:iden on toimitettava komissiolle käytettyjen leimojen näytteet ja EXP-vientitodistuksia antavien toimivaltaisten tulliviranomaisten osoitteet, jos ne poikkeavat liitteessä III olevan 31 artiklan tiedoista. MMA:iden on tehtävä EXP-vientitodistusten jälkitarkastukset.

EXP-vientitodistukset hyväksytään säädettyjen järjestelyjen soveltamista varten siitä päivästä alkaen, jona komissio saa nämä tiedot.

Komissio välittää nämä tiedot jäsenvaltioiden tulliviranomaisille.

2. Sen varmistamiseksi, että tätä liitettä sovelletaan oikein, MMA:t ja yhteisö avustavat toisiaan toimivaltaisten tullihallintojen välityksellä EXP-vientitodistusten aitouden ja näissä asiakirjoissa annettujen tietojen oikeellisuuden tarkastamisessa.

7 artikla

EXP-vientitodistusten tarkastaminen

1. EXP-vientitodistusten jälkitarkastus suoritetaan pistokekein tai aina kun tuojamaan tulliviranomaisilla on aihetta epäillä näiden asiakirjojen aitoutta tai tämän päätöksen 36 artiklan noudattamista.

2. Edellä 1 kohdan säännösten soveltamiseksi tuojamaan tulliviranomaiset palauttavat vievän MMA:n tulliviranomaisille EXP-vientitodistuksen, asiaan liittyvät kaupalliset asiakirjat tai näiden asiakirjojen jäljennökset sekä esittävät tarvittaessa perusteet tiedustelun tekemiseen. Jälkitarkastuspyynnön tueksi toimitetaan kaikki asiakirjat ja saadut tiedot, joiden perusteella EXP-vientitodistuksessa olevia tietoja voidaan epäillä virheelliseksi.

3. Tarkastuksen suorittavat vievän MMA:n tulliviranomaiset. Tätä tarkoitusta varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia.

4. Jos tuojamaan tulliviranomaiset päättävät lykätä järjestelyjen soveltamista kyseisiin tuotteisiin siihen saakka, kun tarkastuksen tulokset on saatu, tuotteet voidaan luovuttaa tuojalle, jos tarpeelliseksi katsotut varoimenpiteet toteutetaan.

5. Tarkastuksen tulokset ilmoitetaan tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille mahdollisimman pian. Tuloksista on käytävä selvästi ilmi, ovatko asiakirjat aitoja ja voidaanko kyseisten tuotteiden katsoa täyttävän tämän päätöksen 36 artiklassa säädetty edellytykset.

6. Jos epäilyksenalaisissa tapauksissa vastausta ei ole saatu kymmenen kuukauden kuluessa tarkastuspyynnön päivämäärästä tai jos vastaus ei sisällä tarpeeksi tietoa, jonka perusteella olisi mahdollista ratkaista, onko kyseinen asiakirja aito tai täyttävätkö vietävät tuotteet EXP-vientitodistuksen antamisedellytykset, pyynnön esittäneet tulliviranomaiset epäävät järjestelyjen soveltamisen, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa.

7. Jos tarkastusmenettely tai muut käytettävissä olevat tiedot näyttävät osoittavan, että tämän liitteen säännöksiä rikotaan, MMA suorittaa omasta aloitteestaan tai yhteisön pyynnöstä tarvittavat tutkimukset tai toteuttaa toimenpiteet tällaisten tutkimusten suorittamiseksi asianmukaista kiireellisyyttä noudattaen tällaisten rikkomusten toteamiseksi ja estämiseksi. Komissio voi osallistua näihin tutkimuksiin.

8. Jos tarkastusmenettelyistä syntyy riitoja, joita tarkastusta pyytäneet ja sen suorittamisesta vastaavat tulliviranomaiset eivät pysty keskenään sopimaan, tai jos syntyy tämän liitteen tulkintaa koskeva ongelma, asia annetaan neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2454/93 perustetun tullikoodeksikomitean ratkaistavaksi.

9. Tuojan ja tuojamaan tulliviranomaisten väliset riidat ratkaistaan aina tuojamaan lainsäädännön mukaisesti.

*8 artikla***Seuraamukset**

Seuraamuksia määrätään jokaiselle, joka laatii tai laadituttaa väärää tietoa sisältävän asiakirjan, jotta tuotteisiin voitaisiin soveltaa säädettyjä järjestelyjä.

*9 artikla***Vapaa-alueet**

Jäsenvaltiot ja MMA:t toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että EXP-vientitodistuksen seuraamia kaupan kohteena olevia tuotteita, joita kuljetuksen aikana pidetään

niiden alueella olevalla vapaa-alueella, ei vaihdeta toisiin tavaroihin eikä niille suoriteta muita kuin niiden kunnon säilyttämiseksi tarkoitettuja tavanomaisia toimenpiteitä.

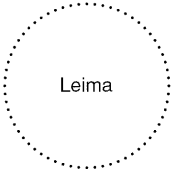
*10 artikla***Lisäys**

Tämän liitteen lisäys on sen erottamaton osa.

*Lisäys***EXP. 1-uudelleenlastaustodistuslomake**

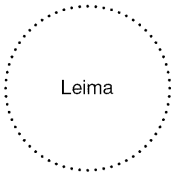
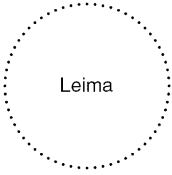
1. EXP. 1-uudelleenlastaustodistus on laadittava lomakkeelle, jonka malli esitetään tässä liitteessä. Lomake on painettava yhdellä tai useammalla niistä kielistä, joilla päätös on tehty. Todistus on laadittava jollakin näistä kielistä viejävaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos todistus täytetään käsin, se on täytettävä musteella painokirjaimin.
2. Todistuksen koon on oltava 210×297 mm; lomakkeen pituus saa kuitenkin olla enintään 8 mm määramittaa suurempi tai enintään 5 mm sitä pienempi. Käytettävän paperin on oltava valkoista, liimakäsiteltyä, hiokkeetonta kirjoituspaperia, joka painaa vähintään 60 g/m². Siinä on oltava vihreä painettu aaltomainen taustakuvio, joka tekee kaikki mekaanisin tai kemiallisin keinoin tehdyt väärennykset havaittaviksi.
3. MMA:iden toimivaltaiset viranomaiset voivat pidättää itselleen todistusten paino-oikeuden tai antaa niiden painamisen hyväksymiensä kirjapainojen tehtäväksi. Jälkimmäisessä tapauksessa jokaisessa todistuksessa on oltava maininta tästä hyväksymisestä. Jokaisessa todistuksessa on oltava kirjapainon nimi ja osoite tai merkki, josta kirjapaino voidaan tunnistaa. Siinä on myös oltava painettu tai muulla tavoin tehty sarjanumero, josta se voidaan tunnistaa.

UUEDELLEENLASTAUSTODISTUS

1. Viejä (nimi, täydellinen osoite, maa)	EXP.1 N:o A 000.000	
	Lukekaa kääntöpuolella olevat huomautukset ennen lomakkeen täyttämistä	
	2. Todistus, jota käytetään etuuskohteluun oikeutetussa kauppavaihdossa ja väliillä (mainitkaa asianomaiset maat, maaryhmät tai alueet)	
3. Vastaanottaja (nimi, täydellinen osoite, maa) (merkintä ei pakollinen)	4. Maa, maaryhmä tai alue, jonka alkuperää tavaroiden katsotaan olevan	5. Määrämaa, -maaryhmä tai -alue
6. Kuljetusta koskevat tiedot (merkintä ei pakollinen)	7. Huomautuksia	
8. Järjestysnumero; kollien merkit, numerot, lukumäärä ja laji ⁽¹⁾; tavarau kuvaus	9. Bruttomassa (kg) tai muu mitta (l, m³, jne.)	10. Kauppalaskut (merkintä ei pakollinen)
11. TULLIVIRANOMAISEN TODISTUS Ilmoitus vahvistetaan oikeaksi Vientiasiakirja ⁽²⁾ Laji n:o Tullitoimipaikka Antamismaa tai -alue Päiväys (Allekirjoitus)		12. VIEJÄN ILMOITUS Allekirjoittanut ilmoittaa, että yllä mainitut tavarat täyttävät tämän todistuksen saamiseksi vaadittavat edellytykset. Paikka ja päiväys (Allekirjoitus)

⁽¹⁾ Pakkaamattomien tavaroiden osalta ilmoitetaan kappalemäärä tai tehdään merkintä "irtotavaraa".

⁽²⁾ Täytetään vain mikäli viejään tai -alueen määräykset sitä vaativat.

13. Tarkastuspyyntö, lähetetään osoitteeseen:	14. TARKASTUKSEN TULOS
Pyydetään tarkastamaan tämän todistuksen aitous ja oikeellisuus. (Paikka ja päiväys)  Leima (Allekirjoitus)	Suoritettu tarkastus on osoittanut, että tämä todistus (*) ☐ on mainitun tullitoimipaikan antama ja että siinä olevat tiedot ovat oikeita. ☐ ei vastaa vaadittuja aitous- ja oikeellisuusedellytyksiä (katso oheiset huomautukset). (Paikka ja päiväys)  Leima (Allekirjoitus) (*) Merkitään rasti asianomaiseen kohtaan.

HUOMAUTUKSIA

- Todistuksesta ei saa pyyhkiä pois merkintöjä eikä siihen saa tehdä uusia merkintöjä vanhojen päälle. Mahdolliset siihen tehtävät muutokset on suoritettava viivaamalla yli virheelliset merkinnät ja tarvittaessa lisäämällä halutut merkinnät. Lomakkeen täyttäneen on varmennettava näin tehdyt muutokset ja antamismaan tai -alueen tulliviranomaisen on vahvistettava ne.
- Tavarat on merkittävä tähän todistukseen jättämättä väliin tyhjää riviä, ja kunkin tavaratieteen on merkittävä järjestysnumero. Välittömästi viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva. Käyttämättömät tilat on viivattava siten, että niihin on mahdotonta tehdä myöhemmin lisäyksiä.
- Tavarat ilmaistaan tavanomaisin kaupanimityksin ja riittävän yksityiskohtaisesti, että ne voidaan yksilöidä.

UUDELLEENLASTAUSTODISTUSHAKEMUS

1. Viejä (nimi, täydellinen osoite, maa)	EXP.1 N:o A 000.000	
3. Vastaanottaja (nimi, täydellinen osoite, maa) (merkintä ei pakollinen)	2. Hakemus todistusta varten, jota käytetään etuuskoh- teluun oikeutetussa kauppavaihdossa ja väliillä (mainitkaa asianomaiset maat, maaryhmät tai alueet)	
	4. Maa, maaryhmä tai alue, jonka alkuperää tava- roiden katsotaan olevan	5. Määrämaa, -maaryhmä tai -alue
6. Kuljetusta koskevat tiedot (merkintä ei pakollinen)	7. Huomautuksia	
8. Järjestysnumero; kollien merkit, numerot, lukumäärä ja laji ⁽¹⁾; tavarau kuvaus	9. Bruttomassa (kg) tai muu mitta (l, m³, jne.)	10. Kauppalaskut (merkintä ei pakol- linen)

⁽¹⁾ Pakkaamattomien tavaroiden osalta ilmoitetaan kappalemäärä tai tehdään merkintä "irtotavaraa".

VIEJÄN ILMOITUS

Allekirjoittanut kääntöpuolella mainittujen tavaroiden viejä

ILMOITTAA, että nämä tavarat täyttävät oheisen todistuksen saamiseksi vaadittavat edellytykset;

MAINITSEE seuraavassa seikat, joiden nojalla nämä tavarat täyttävät mainitut edellytykset:

.....
.....
.....
.....

ESITTÄÄ seuraavat todistusasiakirjat ⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

SITOUTUU esittämään asianomaisten viranomaisten pyynnöstä kaiken sen lisätodistusaineiston, jonka ne mahdollisesti katsovat tarpeelliseksi oheisen todistuksen antamiseksi, sekä tarvittaessa hyväksymään kaikki mainittujen viranomaisten suoritamat, kirjanpitoonsa ja yllä mainittujen tavaroiden valmistusolosuhteisiin kohdistuvat tarkastukset;

PYYTÄÄ, että näille tavaroille annettaisiin oheinen todistus.

.....
(Paikka ja päiväys)

.....
(Allekirjoitus)

⁽¹⁾ Esimerkiksi tuontiasiakirjat, tavaratodistukset, valmistajan ilmoitukset jne., jotka koskevat valmistuksessa käytettyjä tuotteita tai samassa tilassa jälleenvietyjä tavaroita.

LIITE V

EUROTIEDONVÄLITYSKESKUKSET (EICC)

Eurotiedonvälityskeskusten (EICC) tehtävät

Eurotiedonvälityskeskusten (EICC) tehtävät MMA:iden osalta ovat:

- levittää yhteisöön liittyvää tietoa MMA:iden yrityksille,
- koota sellaista MMA:ita koskevaa tietoa, josta voi olla hyötyä eurooppalaisille pk-yrityksille ja välittää sitä euroneuvontakeskuksiin,
- vastata MMA:iden yritysten esittämiin Euroopan unionin koskeviin yleisiin, oikeudellisiin, hallinnollisiin ja tilastollisiin kysymyksiin,
- vastata yhteisön yritysten esittämiin MMA:ita koskeviin yleisiin, oikeudellisiin, hallinnollisiin ja tilastollisiin kysymyksiin.

Tiedonkulun mahdollisimman hyvän vastavuoroisuuden toteuttamiseksi komissio varmistaa, että yhteisön yrityksillä on mahdollisuus saada MMA:ilta samanlaista tietoa ja samanlaisia tuki- ja neuvontapalveluja kuin ne, joita yhteisö tarjoaa MMA:iden yrityksille.

Välineet ja palvelut

Tiedonvälityskeskusten on määrä saada käyttöönsä tai hankkia seuraavat välineet ja palvelut, jotta ne voivat kunnolla täyttää tehtävänsä:

- a) asiakirjat: luettelo peruskirjastoksi hankittaviksi valituista asiakirjoista, niiden hankkimista koskevat ehdot ja hankintakustannukset;
- b) erityinen hankittava tietojenkäsittelyjärjestelmä, jonka avulla voidaan avata asiakkoittaisia asiakirjoja ja käsitellä niitä sekä tehdä tarvittavia hakuja aiemmista asiakirjoista sekä olemassa olevista asiakirja- ja tietokannoista;
- c) tietokannat: luettelo käytettävissä olevista maksullisista tietokannoista ja liittymiä koskevat ehdot ja liittymiskustannukset;
- d) koulutus: hankittavat itseopiskelukurssit, koulutusjaksojen aikataulu (erityiset yhteisöön liittyvät aiheet, euroneuvontakeskusten toiminta), maksulliset tietokantakurssit, euroneuvontakeskusten ja eurotiedonvälityskeskusten vuosittaiset kokoukset (eurotiedonvälityskeskukset vastaavat matka- ja oleskelukustannuksista);
- e) yhteydet tiedotusta hoitaviin keskushallinnon virkamiehiin yhteisöön liittyviä asioita koskeviin kysymyksiin vastaamiseksi;
- f) Capitalisation-tietokannan käyttö VANS-järjestelmän avulla: tämä euroneuvontakeskuksen tietokanta sisältää ensisijaisesti yhteisöön liittyviä aiheita koskevia kysymyksiä ja vastauksia;
- g) sähköposti: eurotiedonvälityskeskuksella on oltava pääsy sähköpostiin ja erityisesti euroneuvontakeskusten omaan verkkoon.

Eurotiedonvälityskeskusten perustaminen

1. MMA:iden toimivaltaiset viranomaiset osoittavat tämän päätöksen 59 artiklassa säädettyjä menettelyjä käyttäen tiedonvälityskeskusten perustamista koskevan hakemuksen komissiolle ja ilmoittavat sille tiedonvälityskeskukselle perusrakenteen valinnasta.
2. Eurotiedonvälityskeskuksen ja komission välillä tehdään sopimus, jossa määrätään muun muassa siitä riittävistä henkilöresursseista sekä materiaali- ja rahoitusvaroista.

Perusrakenteen valintaperusteet

Tiedonvälityskeskukselle perusrakenteen valinnassa voidaan käyttää seuraavia arviointiperusteita:

- hakijatahon kokemus yritysten auttamisesta ja neuvonnasta sekä yritysystävällinen suhtautuminen pieniin ja keskiisuihin yrityksiin,
- miten hyvin hakijataho edustaa hakijamaan tai -alueen elinkeinoelämää,
- Eurooppa-tuntemus,
- halu ja kyky varmistaa MMA:iden ja yhteisön yrityksille tarjottavien palvelujen vastavuoroisuus,
- mahdollisuudet rahoitukselliseen riippumattomuuteen,
- halu palkata yhteyskeskukseen henkilöitä, joilla on hyvä englannin tai ranskan kielen taito ja joilla on kokemusta tietotekniikasta,
- käytössä on annettujen eritelmien mukaiset tietojenkäsittely- ja viestintävälineet,
- sitoumus palvella kaikkia pieniä ja keskiisuria yrityksiä tasapuolisesti niiden asemasta tai toimialasta riippumatta, mahdollisesti yhdessä verkon muiden euroneuvontakeskusten tai eurotiedonvälityskeskusten kanssa.